

HĂLĂUCEȘTI - IAȘI

REPERE

Nr. 11

DECEMBRIE 2023

Benchmarking the Finnish & Estonian Education System

Acreditare Erasmus+

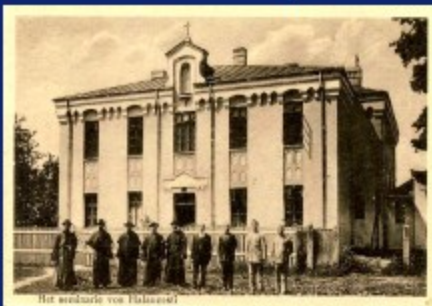
cultural - educaționale

Students Actively Learning
SALLES

Revista Liceului Teoretic Bogdan Vodă

REPERE
CULTURAL – EDUCAȚIONALE

REVISTĂ BIANUALĂ

Directorul revistei
prof. dr. Iulian Chercă

Redactor șef
prof. Lidia-Mihaela Neculăeș

Traduceri
prof. Monica Tudorache

Corecturi
prof. Silvia Mîrț

Coperta și desktop publishing
prof. Neculai Juncă

Students Actively Learning
Entrepreneurial Skills

Editura PIM
Iași - 2023

Colectivul de redacție

- Prof. Neculai Juncă
- Prof. Monica Tudorache
- Prof. Mîrț Silvia
- Prof. Neculăeș Aissa
- Prof. Cășuneanu Alina
- Prof. Paiu Ana Maria

Repere cultural-educăționale

HĂLĂUCEȘTI - IAȘI

REPERE

cultural-
educăționale

editura pim
Iași, 2023

ISSN: 2668 – 1196

Nr. 11 – Decembrie 2023

Liceul Teoretic *Bogdan Vodă* Hălăucești

Directorul revistei
prof. dr. Iulian Ghercă

Redactor șef
prof. Lidia–Mihaela Neculăeș

Colectivul de redacție

- prof. Neculai Juncă
- prof. Monica Tudorache
- prof. Silvia Mîrț
- prof. Alina Cășuneanu
- prof. Aissa Neculăeș
- prof. Ana Maria Paiu

Copertă și desktop publishing: Neculai Juncă

Traduceri: Monica Tudorache

Corector: Silvia Mîrț

Disclaimer

Această publicație reflectă numai punctul de vedere al autorilor, care își asumă responsabilitatea corectitudinii și a originalității materialelor publicate. Instituția noastră nu este responsabilă pentru eventuala utilizare a informațiilor pe care le conține.

Nr. 11 • Anul V • Decembrie 2023

SUMAR

- Cuvânt înainte**
pag. 7 - 8
- Sr. Bernadeta Secaci, Coordonator Centru de zi Sf. Francisc, SFMA
- EDITORIAL**
pag. 9 - 15
- *Puterea de a ne face bine și de a face bine. Despre noi, societate și educație* (prof. dr. Iulian Ghercă – pag. 9)
- PROIECTE,
EXPERIENȚE,
VALORI ȘI
PRINCIPII
EUROPENE**
pag. 16 - 59
- **Proiectul de Acreditare Erasmus+**
 - *Despre leadershipul și managementul școlar filandez compartiv cu cel din România. Observații subiective după participarea la cursul Benchmarking the Finnish & Estonian Education System* - (prof. dr. Iulian Ghercă – pag. 14)
 - *Sistemele de învățământ din Finlanda și din Estonia, modele de succes* - (prof. Lidia Neculăeș - pag. 25)
 - *Experiența Erasmus în cea mai fericită țară din lume* (prof. Alina Cășuneanu - pag. 33)
 - *Încheierea primului an al Acreditării - Raportarea finală* (prof. dr. Iulian Ghercă - pag. 36)
 - *Primul an de Acreditare Erasmus + la Liceul Teoretic „Bogdan Vodă” Hălăucești* (prof. Neculai Juncă - pag. 41)
 - *Începerea celui de-al doilea an al Acreditării* (prof. dr. Iulian Ghercă - pag. 45)
 - **Proiectul Erasmus + K229 SALES**
 - *Raportul final și încheierea proiectului Proiectul Erasmus+ KA 229 - School Exchange Partnerships - "Students Actively Learning Entrepreneurial Skills" (SALES)* (prof. dr. Iulian Ghercă - pag. 49)
 - *Încheierea cu succes a Proiectului Erasmus+ K229 SALES la Liceul Teoretic „Bogdan Vodă” Hălăucești* (prof. Neculai Juncă - pag. 54)

**DIN VIAȚA ȘI
ACTIVITATEA
ȘCOLII
pag. 60 - 92*****Activitate didactică și educativă***

- *Date statistice referitoare la anul școlar 2022 – 2023* (prof. Lidia Neculăeș - pag. 60)
- *Scurtă cronică a activităților extrașcolare* (prof. Camelia Axinte - pag. 67)
- *Cupa Toamnei, Ediția a II-a: O competiție de fotbal plină de pasiune și performanță* (prof. Ciprian Neculăeș, prof. Gherasim Ștefan - Bogdan - pag. 71)

Proiecte și parteneriate

- *Proiectul Go Girls Circular la a treia ediție în cadrul Liceului Teoretic Bogdan Vodă din Hălăucești* (prof. dr. Iulian Ghercă - pag. 73)
- *Uniți prin joacă!* (prof. Neculai Juncă - pag. 79)
- *Proiectul „O școală prietenoasă”* (prof. Mihaela Juncă - pag. 83)

Cu elevii, pentru elevi și despre elevi

- *Hălăucești - sat european de tineret 2022-2023* (Chicet Raluca clasa a XI-a A - pag. 86)
- *Culorile sunetului de vioară* (Năsui Maria Alexia clasa a X-a A - pag. 89)
- *Patimi* (Năsui Maria Alexia clasa a X-a A - pag. 90)
- *Anii trec repede...*(Păuleț Fabian clasa a V-a A - pag. 91)

**ACTIVITATEA
ȘTIINȚIFICĂ
pag. 93 - 124**

- *Uniunea Sovietică și crearea statului Israel. Relațiile sovieto-israeliene. 1948-1953 (I)* (prof. dr. Iulian Ghercă - pag. 93)
- *Prezentare de carte - Europa și Islamul. Istoria unei neînțelegeri, de Franco Cardini Editura Polirom, 2022* (prof. dr. Iulian Ghercă - pag. 101)
- *Jurnalele ionesciene sau curajul de a fi vulnerabil* (prof. Andreea Costin - pag. 106)
- *Frânturi de gânduri privind Dicționarul personajelor lui*

Creangă de Valeriu Cristea sau despre rafinamentul unei cărți uitate (prof. Andreea Costin - pag. 109)

• *Istorie regăsită - România pe Frontul de Est (VIII): În Stepa Calmucă* (prof. Neculai Juncă - pag. 114)

CALEIDOSCOP
pag. 125 - 172

- *Drogurile* (prof. Lenuța Enoiu – pag. 125)
- *Despre fericire, prin ochii lui Al. Paleologu* (prof. Andreea Costin - pag. 131)
- *Studiu asupra aplicării metodei „învățarea în cerc” în clasa pregătitoare* (prof. Simona Sofrone - pag. 136)
- *Studiu privind abordarea unor modele active în procesul de predare – învățare* (prof. Simona Sofrone - pag. 140)
- *Studiu privind impactul metodelor moderne de predare și evaluare asupra motivației și randamentului școlar* (prof. Simona Sofrone - pag. 144)
- *Studiu privind predarea interactivă centrată pe elev* (prof. Simona Sofrone - pag. 147)
- *Pedagogia lui Isus (VII) - Clasificarea parabolilor după Ioachim Ieremias* (prof. Lidia Petrescu - pag. 151)
- *Petrolul românesc - „axa” geostrategică a relațiilor româno-germane - 1940-1944 (I)* (prof. dr. Lucian Spiridon - pag. 155)

Cuvânt înainte...

Îmi face deosebită plăcere și mă simt onorată să adresez câteva gânduri colectivului redacțional, la apariția celui de-al unsprezecelea număr al revistei.

Într-o societate lichidă, în care valorile sunt mereu în schimbare, unde informațiile stau la un click distanță de noi, existența unor repere solide este indispensabilă. Consider că realizatorii acestei reviste și-au propus ca la fiecare număr, să ofere câteva repere culturale și educaționale, tuturor acelor care doresc să adauge cărămizi ale cunoașterii la parcursul lor de creștere și dezvoltare.

Procesul de învățare nu se încheie niciodată, el continuă pe tot parcursul vieții. Una dintre competențele importante pe care școala le urmărește este competența de a învăța să înveți, ceea ce înseamnă a persevera în învățare, a-ți organiza propria învățare. Revista are, prin varietatea temelor abordate, și această menire, de a-i ajuta pe cititorii săi să-și dezvolte competența de a învăța pe tot parcursul vieții.

În numărul al treilea al revistei s-a vorbit mai pe larg despre prezența noastră, a Surorilor Franciscane Misionare de Assisi, care începe în anul 1919, când surorile au fost chemate în România să se îngrijească de copiii rămași orfani în urma războiului. Ele s-au ocupat de creșterea și educarea acestor copii. În anul 2001 Surorile Franciscane, deschid la Hălăucești, Centrul de zi pentru copii „Sfântul Francisc”, ca o continuare a misiunii inițiate în 1919.

De atunci și până astăzi, prin diferitele activități desfășurate la centru, ne dorim să fim un sprijin real pentru copiii din centru prin activități ce urmăresc fixarea cunoștințelor dobândite la școală, prin suportul dat în efectuarea temelor, prin oferirea unui spațiu pentru recreere și socializare, precum și prin dobândirea unor reguli minime fin de educația igienico-sanitară și moral-religioasă.

În tot acest arc de timp, ne-am bucurat de o frumoasă colaborare și susținere reciprocă. Prin diferitele inițiative, venite din partea cadrelor didactice și ale elevilor, cu prilejul diferitelor evenimente și proiecte, am putut constata că vreți binele acestor copii, că ne prețuiți, că mica noastră activitate din cadrul centrului nu trece neobservată în ochii dumneavoastră. Fie ca Bunul Isus, maestrul și învățătorul nostru prin excelență, să vă răsplătească pentru implicarea dumneavoastră în educarea copiilor!

*Felicit membrii colectiului de redacție pentru perseverența cu care se dedică,
pentru ca fiecare număr al revistei să fie cât mai educativ!*

*Coordonator Centru de zi Sf. Francisc,
Sr. Bernadeta Secaci
S.F.M.A*

Puterea de a ne face bine și de a face bine. Despre noi, societate și educație

Director adj., prof. dr. *Iulian Ghercă*
Liceul Teoretic *Bogdan Vodă*, Hălăucești

„Un domn bate la ușa fiului său.

- Jamie, trezește-te!
- Nu vreau să mă scol, tată!

Tatăl strigă:

- Scoală-te, trebuie să mergi la școală!
- Nu vreau să merg la școală!
- De ce nu? întrebă tatăl.

- Din trei motive, spune Jamie. Primul, pentru că e atât de plictisitor; al doilea, copiii mă tachinează; și al treilea, urăsc școala.

Și tatăl îi spune:

- Ei bine, eu îți voi da trei motive pentru care trebuie să mergi la școală. Primul, pentru că este responsabilitatea ta; al doilea, pentru că ai 45 de ani, și al treilea, pentru că ești directorul școlii. Trezește-te, trezește-te! Ai crescut! Ești prea mare că să fii adormit! Trezește-te! Încetează să te mai joci cu jucăriile tale!” (Anthony De Mello, *Conștiința*, București, 2017, p. 8-9)

Am dori în următoarele rânduri să exprimăm unele constatări cu privire la ce se întâmplă în sistemul educațional românesc și, implicit, în societatea românească, cum putem noi cei implicați în mod direct (elevi, profesori, părinți, decidenți) să facem față provocărilor actuale și cum să ne raportăm la ele.

Analizând, fie și superficial, ceea ce se întâmplă în școlile noastre, ceea ce mai „transpiră” uneori și în mass-media și, nu în ultimul rând, ceea ce hotărăsc decidenții noștri cu privire la educație (vezi, haosul provocat de o nouă lege a educației care pare ca a fost dată, adoptată, pentru ca ulterior să nu se aplice, cel puțin în mare parte...) ajungem la câteva constatări destul de îngrijorătoare, poate chiar „amare”.

În primul rând, considerăm că, în general, cei doi mari actori implicați în actul educațional – profesorii și elevii – sunt pe două drumuri paralele, ce se pare că nu se mai întâlnesc mai deloc, nu prea se mai înțeleg, respectă sau uneori chiar nu se mai tolerează. Nu de puține ori am auzit expresia, la foarte mulți profesori, în ultimul timp și în presă uneori, „nu-mi pot preda materia”,

din diferite cauze precum: elevii sunt gĂlĂgioși, nu mai ascultă, nu sunt interesați, sunt impertinenți etc. Ba mai mult, auzim din ce în ce mai des, colegi profesori, care spun că nu mai știu sau nu mai au ce să le facă elevilor, că nu-și mai pot ține ora și preda materia. Situațiile aceste nu mai sunt singulare și sunt foarte periculoase. Nu putem să fim de acord cu faptul ca un profesor să ajungă la concluzia că „nu mai avem ce să-i facem unui elev”, nu putem capitula, pentru că, dacĂ o facem, cred că locul nostru nu mai este la catedrĂ.

Dar eu întreb pentru cine predau eu materia? Pentru cine țin eu ora? Oare pentru a parcurge programa, pentru a bifa planul cadru? Pentru mine „ora” oare înseamnă să predau niște conținuturi dintr-o programă, conform unor planuri cadru, în neant, pentru cine? Despre asta să fie vorba, oare? Sigur nu despre asta este vorba, sigur, eu cel puțin știu, că m-am făcut profesor pentru a fi aproape de elevi, a încerca să-i ajut, să-i ghidez și să le sădesc anumite principii și valori. Dar esențial este să încercăm să-i ajutăm să evolueze, să creascĂ, să devinĂ mai „buni”, să-și atingă și să-și depășeascĂ potențialul, să se descopere, să prindă și să aibă încredere în ei, să-i ascultăm, să încercăm să-i cunoaștem. Nu spun că este ușor, dar eu cred că doar asta este calea, altfel vom vorbi singuri, ne vom preda materia prețioasĂ, vom umple table, fĂrĂ a „ne întâlni” cu elevii noștri. Noi, profesorii, trebuie să ne adaptăm, să ne schimbăm mentalitatea, să conștientizăm că suntem acolo, la catedrĂ, pentru ei, că nu este vorba despre noi, ci despre elevi. Știu că nu suntem pregătiți, nu am învățat în facultate asta, dar trebuie să găsim calea de „a ne face noi bine, noi cu noi, pentru ca apoi să putem să facem bine elevilor noștri”. Trebuie să avem mai mult curaj de a ne susține punctul de vedere, de a semnala dacĂ programa sau planul cadru actual mai este conform cu realitatea din clasă, dacĂ noțiunile mai sunt utile, dacĂ elevii mai rĂspund, mai sunt interesați.

Dar nu este oare momentul unei schimbĂri plecând din sala de clasă spre Minister și nu doar dinspre Minister spre sala de clasă, pentru că am văzut ce înseamnă asta. Trebuie, cred, ca noi, profesorii, (cel puțin cei care aleg să vadă lucrurile în acest fel) să fim mai asumați, mai implicați și mai energici în dorința noastră de a ajuta elevul.

Elevii s-au schimbat foarte mult în ultimii zece ani, să spunem. Ritmul schimbĂrilor la copiii și elevii noștri ține pasul (dacĂ nu depășește) cu schimbĂrile și modificĂrile din societate: tehnologice, sociale, economice etc. La rândul lor, elevii (nu generalizăm, mai cu seamă la cei de nivel liceal), dacĂ stă cineva să-i asculte (fĂrĂ a-i învinovăți, din start), vor spune lucruri de care nu putem să nu ținem cont privitor la ceea ce se întâmplă la școală: de ce le este greu să vorbeascĂ de școală ca un loc plăcut, interesant, util; ce relevanță și utilitate au anumite materii sau conținuturi; de ce este atât de ridicat nivelul

cunoștințelor, al cerințelor la diverse materii și atât de scăzut nivelul elevilor; cu ce îi vor ajuta anumite informații pe viitor etc., etc. Iar, dacă suntem onești cu ei, putem și noi recunoaște că în anumite privințe au dreptate, în altele exagerează, dar trebuie să avem acest dialog cu ei.

Au nevoie mai mult ca oricând să fie ascultați, să fie „văzuți”, să le arătăm că nouă, profesorilor din fața lor, ne pasă de ei, le vrem binele (indiferent ce înseamnă asta sau cum se ajunge la el: pentru un elev poate fi ceva benefic să repete la un moment dat un an școlar, pentru altul acest lucru poate fi ceva foarte rău, depinde de la caz la caz). Elevii noștri de astăzi sunt cu totul diferiți de cei de altădată (și nu mă refer la 50 de ani în urmă, ci la maximum 10 ani), funcționează diferit, reacționează altfel, au alte așteptări, au alte probleme, au alte preocupări, neajunsuri etc. Nu discutăm dacă este bine sau rău, nu despre asta este vorba, nu asta contează. Contează că sunt altfel, se comportă în mod diferit. Cred că suntem în momentul în care școala și educația trebuie să se reaseze, să pună în mod real elevul în centrul activității. Să avem o legătură mult mai palpabilă între școală și societate. Să pregătim în mod concret elevii pentru viață. Starea de bine din școală să nu fie o utopie, ci o realitate. Integrarea programului școlar în viața elevilor să fie autentică, firească, să nu mai fie o ruptură, ceva doar teoretic, ci să fie parte componentă din viața elevilor (adică să fie parte din viață, parte din activitățile ce se desfășoară, să aibă o mare aplicabilitate practică de zi cu zi, nu doar chestiuni teoretice).

Pentru a avea un cadru prielnic, ca anumite lucruri să se schimbe în direcția despre care am discutat anterior, un rol foarte important îl dețin și autoritățile statului și părinții. Deși există atâția experți în educație, atâtea instituții pe lângă Ministerul Educației etc. nu văd absolut deloc o viziune, o direcție, care să fie în concordanță cu realitățile societății și școlii românești sau care să vină cu răspunsuri la problemele și provocările sistemului educațional românesc actual, având în vedere și ceea ce se întâmplă în plan internațional.

Cred că se impune ca pe viitor să se pună în dezbatere atât planul cadru, cât și programele școlare. Considerăm că este oportun ca noul plan cadru să conțină între 5 și 7 (poate 8, nu este foarte relevant acum) discipline/materii pe care, în urma unor dezbateri, societatea noastră să le considere centrale. Pe lângă acest nucleu, trebuie venit în următorul plan cu materii din zona vocațională (educație fizică, desen, muzică etc. – fără a se da note, poate...) și în următorul plan cu discipline opționale, de maxim interes pentru elevi, care să fie ancorate în realitatea imediată și concretă cu un grad ridicat de aplicabilitate practică (educație financiară, juridică, pentru sănătate etc.). Evident acest sistem să se aplice în mod diferențiat de la învățământul gimnazial și cel liceal (pentru învățământul primar trebuie pus accent pe competențe de bază precum cititul,

scrisul, socotitul și foarte mult, de asemenea, pe relaționare, colaborare etc.). Este nevoie de o dezbatere autentică pornită de la realitățile din școală, iar acestea nu sunt deloc pozitive în acest moment. Schimbarea programelor, simplificarea lor, diminuarea numărului și a complexității conținuturilor este un alt element ce trebuie dezbătut și aplicat. Nu este onest pentru nimeni ca noi profesorii să predăm nu știu ce teoreme unor elevi care nu știu tabla înmulțirii - este un exemplu forțat și exagerat pentru a înțelege discrepanța care există, în mod cert, în acest moment în sistemul nostru educațional, între ceea ce prevede programa și cunoștințele a o bună parte dintre elevi.

Cum se explică procentul analfabeților funcționali, rezultatele la testele internaționale, pe de o parte, și programele, conținuturile și competențele aferente, nivelul de dificultate ridicat ale acestora, pe de altă parte? Foarte simplu se explică – realități paralele - profesorii și elevii (în mare parte) nu se întâlnesc, pentru că profesorii își predau materia și elevii își văd de ale lor!

Mai avem o realitate sistemică, de această dată, paralelă cu majoritatea instituțiilor educaționale „obișnuite”, aceea a școlilor/liceelor/colegiilor „de top”, prin care unii decidenți încearcă să mascheze problemele existente la nivelul sistemului educațional, în general, scoțând mereu în față „meritul” pentru olimpicii noștri. Dar cei ce lucrează în domeniu, elevii implicați și părinții știu foarte bine că în aceste cazuri (care la nivel procentual din numărul total al elevilor, oricum sunt foarte scăzute, cum este normal, de altfel) meritul sistemului educațional este minimal (un merit considerabil avându-l familia elevului și, evident, elevul și profesorul care îl îndrumă, fie că e de la clasă sau de la pregătirea în particular). Nu sunt de acord cu această viziune și abordare privind împărțirea instituțiilor școlare în școli „bune” și „mai puțin bune”, ca să nu spunem slabe sau proaste. Chiar dacă în acest moment este o realitate, trebuie să schimbăm această viziune, trebuie să ne dorim să avem școli care să răspundă nevoilor și așteptărilor elevilor fără o împărțire a acestora. Multe din problemele existente din alegerea școlii ar dispărea astfel.

Dar ce face ca o școală să fie bună? Calitatea profesorilor, a managementului, baza materială și poate în primul rând elevii! Pentru toate aceste elemente trebuie să se schimbe abordarea. Trebuie să avem o formare și o selecție a cadrelor didactice astfel încât să fie „profesori buni” în toate școlile. Același lucru trebuie realizat și în cazul directorilor, după profesionalizarea acestei funcții. Baza materială trebuie să devină decentă în toate școlile, iar cel mai important element rămâne cel legat de „calitatea” elevilor. Eu cred că toți copiii/elevii noștri sunt de „calitate”, sunt buni, sau așa ar trebui să fie văzuți. Unii pot avea rezultate academice de excepție la unele discipline, alții pot descoperi talente și o vocație fie în zona vocațională, fie al competențelor

tehnice (licee sau, mai bine zis, școli profesionale), alții pot progresa foarte mult în activitățile de comunicare, de cooperare etc. Toți copiii și elevii noștri sunt „buni”, dacă le-am oferi noi această încredere, poate că mai apoi vor avea și ei încredere și vor deveni cea mai bună variantă a lor. Căci cred că despre asta este vorba - de a ajuta pe acești copii să-și găsească locul în societate și să fie bine cu ceea ce aleg să facă, să fie cât pot ei de buni în raport DOAR cu ei și cu potențialul lor. Elevii noștri (dar, mai întâi, părinții) trebuie să înțeleagă că nu sunt în competiție unul cu altul, este loc sub soare pentru toți.

Evident mai avem o problemă majoră în societate legată de așa zisa „performanță” sau „calitate a actului educațional”. Vedem asta la „specialiștii” care comentează în spațiul public până, din păcate, la Ministerul Educației și toți decidenții posibili. Atâta vânzoleală fără a înțelege, cred eu, niște lucruri elementare legate de educație. Tu, decident politic, care se presupune că ai un minim contact cu ce se întâmplă în societate, în speță în sistemul educațional românesc, adopți o lege care nu se aplică (momentan și-n mare parte, cred că din fericire, sincer), dar care prevede printre multe altele și așa-zisa desființarea sau mai bine spus reorganizarea Inspectoratelor Județene. Nu doresc să ne referim la ideea teoretică despre utilitatea sau lipsa acestor instituții în general, însă cunoscând realitatea românească, consider că desființarea sau transformarea în Direcții a ISJ-urilor ar fi total neadecvată, inoportună și dăunătoare sistemului educațional românesc, la acest moment. Din păcate, nu am ajuns ca în școlile noastre (în toate școlile, mă refer) să avem specialiști care să se poată descurca în haosul legislativ, economic și administrativ actual. De aceea, existența ISJ-urilor este una indispensabilă momentan (sigur, considerăm că și în aceste instituții trebuie schimbată poate viziunea, abordarea și modul de relaționare cu școlile, în sensul asigurării cu prioritate a componentei de îndrumare). Iar marea schimbare aici ar fi întărirea instituțiilor de control în speță ARACIP-ului care, cred decidenții noștri, va îmbunătăți în mod fantastic situația învățământului românesc. Oare chiar doar atâta putem noi ca societate în acest moment?

Aceași problemă este și cu descentralizarea. Sigur, în alte țări occidentale, mai ales cele nordice, este un lucru excelent pentru că au ajuns la un anumit grad de cultură, educație și de civilizație prin care înțeleg importanța educației (un scurt exemplu, într-o comună din Suedia autoritățile locale alocău peste 50% din bugetul local către educație). În România însă în acest moment problema descentralizării este cel puțin discutabilă și nerealistă din cauza nivelului de educație, cultură și civilizație (numeroase Primării din România nu alocă niciun ban din bugetul local către școli sau maxim, cu discuții, banii pentru naveta profesorilor etc.).

Revenim însă la problema „performanței”. Toți „cunoscătorii” atât din sistem, din mass-media, din rândul părinților, rostogolesc această falsă problemă. În primul rând, cum definim și cum cuantificăm performanța mult trâmbițată? O să dau niște exemple și voi adresa câteva întrebări retorice cu privire la această problemă. Nu este așa că este o mare performanță obținerea de premii la olimpiadă? Sigur că este, dar a cui? A școlii respective oare? A părinților și elevilor care fac meditații pentru asta? A profesorului mediator sau a celui de la clasă? Iată câteva întrebări... Rezultatele foarte bune de peste 9 la examenele naționale, în speță la bacalaureat? Să ne uităm un pic mai atent și aici. La un liceu/colegiu de top unde ultima medie de admitere poate fi și de 9.50 sau la gimnaziu elevii sunt selectați prin concursuri foarte drastice (cu care în mod evident că nu suntem de acord) și care obțin rezultate bune la evaluarea națională, respectiv bacalaureat (dar și medii de 9, sau mai mici, oricum sub media de admitere); sau poate la un liceu din mediu rural unde au intrat în clasa a IX-a și elevi cu media de 3.25 sau oricum sub 5 și după patru ani, fără pregătire în particular, peste 75% sau 90% promovează acest examen. Sau poate nu putem vorbi de performanță în cazul elevilor care sunt convinși să frecventeze 12 clase și reușesc să-și depășească toate așteptările, fiind uneori primii din familie care finalizează liceul. Cum comparăm aceste situații? Ceea ce spun nu vine să scadă importanța muncii colegilor noștri din liceele așa-zis foarte bune, dimpotrivă, însă ceea ce vreau să spun este că sunt realități total diferite cu probleme specifice, total diferite și ele.

Iar aceste lucruri mă fac să cred că această idee despre performanța și căutarea acesteia în sistemul românesc este o direcție greșită. Poate ca viziune în timp, ca stat și societate, ar fi mai util și eficient să ne axăm pe o bună formare inițială a profesorilor, selectarea managerilor, îmbunătățirea bazei materiale, astfel încât în toate școlile și pentru toți elevii să avem profesori cu vocație, bine selectați care să ofere o educație de calitate având printre principiile de bază starea de bine a elevului, niciun elev să nu fie lăsat în urmă, să ne centrăm activitatea pe elev și nu pe programă și profesor - acest fapt poate ar face ca toate școlile să fie „bune” nu?

Ideea de bază a acestui material nu este de a scoate la iveală problemele sistemului nostru educațional, ci de a încuraja colegii să fie mai curajoși, mai responsabili și să realizeze că soluția este la ei, iar elevul este cel mai important. În fiecare zi să răspundem provocării de a vedea cum putem ajuta pe elevii noștri, pentru că îmi place să cred că asta a stat la baza alegerii de a urma această meserie. Sigur, trebuie să trimitem mesaje clare decidenților cu privire la realitățile din școli, fără să ne îndoim de faptul că soluția cea mai bună la clasă nu o poate găsi nici ISJ-ul, ARACIP-ul, Ministerul Educației etc., ci

profesorul împreună cu elevul și pentru elev. Credem că este necesar să aducem în discuție măcar o nouă viziune cu privire la sistemul educațional românesc. Nu cred că acest sistem bazat pe o competitivitate uneori irațională, pe grija ce a făcut și cât a luat celălalt, este benefic pentru copiii noștri și pentru viitorul lor.

Editorial Summary

In the following lines we would like to express some observations regarding what is happening in the Romanian educational system and implicitly in the Romanian society, how we, those directly involved (students, teachers, parents, decision-makers) can face the current challenges and how to relate to them.

Analysing, even superficially, what is happening in our schools, what is sometimes “transpiring” in the media and, last but not least, what our decision-makers are deciding on education (see the chaos caused by a new education law that seems to have been given, adopted, only to be subsequently not applied, at least for the most part...) we come to some rather worrying, perhaps even “bitter”, conclusions.

The basic idea of this material is not to expose the problems of our educational system, but to encourage colleagues to be more courageous, more responsible and to think that the solution is with them, and the student is the most important. Every day let us rise to the challenge of seeing how we can help our students, because I like to think that is what was behind choosing to pursue this profession. Of course, we must send clear messages to decision-makers about the realities in schools without doubting that the best solution in the classroom cannot be found by the ISJ, ARACIP, Ministry of Education, etc., but by the teacher together with the student and for the student.

PROIECTE, EXPERIENȚE, VALORI ȘI
PRINCIPII EUROPENE

**Despre leadershipul și managementul școlar finlandez
compartiv cu cel din România.**
**Observații subiective după participarea la cursul
*Benchmarking the Finnish & Estonian Education System***

Director adj., prof. dr. *Iulian Ghercă*
Liceul Teoretic *Bogdan Vodă*, Hălăuțești

Mi-am dorit foarte mult să am posibilitatea de a observa în mod direct și analitic sistemul educațional finlandez, de a vedea și încerca să înțeleg filosofia educațională care stă în spatele acestuia, să văd cu ochii mei cum sunt și cum funcționează școlile în Finlanda, cum sunt și cum gândesc profesorii, elevii, autoritățile și, în genere, comunitatea despre educație și școală. Aș spune, în primul rând, ce înseamnă management și leadership educațional în Finlanda. Acest lucru a fost posibil datorită implementării în cadrul programului Erasmus+, a proiectului de Acreditare, mai precis a primului an al Acreditării, a mobilității desfășurate în Finlanda și Estonia, ca urmare a participării la cursul *Benchmarking the Finnish & Estonian Education System*, în perioada 14-20 mai 2023. Preocuparea de a cunoaște sistemul finlandez este de câțiva ani, perioadă în care am citit și m-am documentat cu privire la acest system, prin lucrările de specialitate apărute și în România, una dintre ele fiind *Top Class. Leadershipul și managementul școlar finlandez*, scrisă de Ari Pokka, apărută la Editura Curtea Veche, 2022, în traducerea lui Doru Căstăian.

Această dorință și curiozitate profesională a luat naștere având la bază cel puțin trei cauze: faptul că „reforme educaționale” din România nu au aproape nimic de a face cu problemele și provocările sistemului educațional românesc și că de multe ori mai mult încurcă decât ajută; nu mai este o opțiune să criticăm și să ne plângem cu privire la „sistemul educațional”, pentru mine cel puțin; după o experiență semnificativă în domeniul educațional, mai precis în managementul educațional, conștientizez provocările extraordinare actuale și cred, cu tărie, că misiunea noastră este „binele copilului/elevului”(și asta în cel mai sincer mod, fără a avea ceva în comun cu limbajul de lemn care flutură expresii precum „educația centrată pe elev” etc.).

Având în vedere această realitate și căutând mereu soluții la problemele concrete de zi cu zi ale elevilor, profesorilor, părinților și ale școlii noastre, am participat la cursul menționat anterior privitor la sistemul educațional finlandez, dar și la dimensiunea managementului și leadershipului școlar finlandez, urmând a împărtăși în rândurile următoare câteva concluzii pe această temă.

De fapt, managementul și leadershipul educațional (aceste două romglezisme recente - care din păcate nu au în limba rămână echivalente mulțumitoare, să spunem, iar din acest motiv le folosim și noi) se referă la subiectul conducerii școlilor, care de cele mai multe ori este plasat în zona unor încrâncenări sforăitoare și la textura aridă a limbajului de lemn. Acest lucru vom încerca să-l evităm și vom prezenta succint, în paralel, ce înseamnă și ce presupune leadershipul și managementul educațional finlandez și cel românesc.

Lumea școlii tinde să se confunde tot mai mult cu lumea în ansamblul ei, practicile de învățare și de formare au inundat mai toate rețelele noastre, e tot mai greu să ținem educația între ziduri într-o vreme în care viteza și transparența descriu și definesc granițele tot mai fluide, tot mai efervescente, ale realității¹. De aceea, directorul nu mai poate fi un funcționar, ci un lider care să însumeze calități specific managementului și leadershipului.

Și aici vom face primele distincții majore cu privire la sistemul finlandez și cel românesc:

1. În cel finlandez se încearcă să se creeze la școală un spațiu, un timp care să fie parte integrantă, plăcută și utilă din viața copiilor, elevilor, fiind receptat ca parte din viața lor, având conștiința utilității și importanței sale în vederea dezvoltării personale și profesionale și accederii/ integrării în societate (nu este ceva separat de viața cotidiană, nu este rupt de aceasta), starea de bine a elevilor și stimularea interesului, motivării acestora fiind o prioritate (nu spunem că și se reușește acest lucru în totalitate). În cel românesc, este taman pe dos - Școala se vrea a fi un spațiu și un timp scos din cotidianul și din starea de bine a copilului/elevului, e rupt de viața cotidiană, e perceput de multe ori, mai cu seamă de elevii mai mari, ca un timp pierdut, inutil, care nu răspunde interesului sau nevoilor elevilor, aflat de multe ori sub imperativul și consecințele notelor, fiind perceput în cel mai bun caz ca „un rău necesar”-utilitatea sa, dacă poate fi spus așa, vine din nevoia de a promova examene și de a obține diplome, rareori, în cazuri speciale, se poate vorbi de starea de bine a

¹ *Cuvânt înainte*, de Doru Căstăian, lucrarea lui Ari Pokka, **Top Class. Leadershipul și managementul școlar finlandez**, apărută la editura Curtea Veche, 2022, în traducere din engleză a lui Doru Căstăian, p. 9.

elevilor, de interesul acestora, de competențele din spatele unei note sau diplome.

2. În Finlanda meseria de profesor, nu mai spunem de director, sunt văzute și valorizate ca fiind printre cele mai onorabile din întreaga societate, această apreciere se observă și în salarizarea acestora, cu titlu informativ, ca să putem compara cu ce se întâmplă în România, aproximativ un salariu maximal de profesor este de 4 000 e/ lună, iar salariul unui director este de la 6 500 e/lună, fapt ce arată și din acest punct de vedere importanța acordată managementului școlar. Important de menționat că se pune un accent deosebit pe selecția și formarea profesorilor și a directorilor (vom reveni cu mai multe detalii în rândurile următoare), nu vrem să se înțeleagă nicio clipă că problema salarizării este componenta cea mai importantă, deși finanțarea și stabilitatea legislativă sunt cu siguranță piloni de bază ai sistemului educațional finlandez. În România, viziunea a fost și este din nou, din păcate, total diferită, atât din partea statului/guvernului, cât și a societății în ansamblu. Nu vom insista pentru că aceste realități sunt cunoscute, însă vom puncta totuși câteva aspecte: - formarea și selecția cadrelor didactice este una inadecvată, lipsită de viziune și responsabilitate; - lipsa unei profesionalizări a carierei de director, a unei selecții adecvate, a unei valorizări conforme cu importanța sa și nu, în ultimul rând, politizarea ei; de asemenea, faptul că un director în România poate avea salariul mai mic decât un profesor, considerăm că este un fapt singular în lumea civilizată, occidentală și demonstrează „importanța” oferită acestei ocupații. Practic, o școală depinde foarte mult de modul în care este condusă și manageriată, de formarea, viziunea și pregătirea directorului, ba mai mult, de capacitatea sa de înțelegere, de bunele sale intenții, de profesionalismul său, precum și de grija pentru elevi, colegi, părinți și comunitate.

Vom insista puțin pe instruirea și selecția profesorilor și directorilor, deoarece considerăm că este un element definitoriu în gândirea unui sistem educațional. În Finlanda, instruirea și selecția directorilor și profesorilor se realizează cu o grijă majoră și reprezintă punctul 0, central al gândirii sistemului educațional. Dar o dată realizată această instruire și selecție (după cele mai înalte standarde academice, profesionale, morale, etice etc.) autoritățile și întreaga societate oferă directorilor și profesorilor **Toată Încrederea**, pentru că sunt conștienți de faptul că aceștia sunt **Responsabili**, cu privire la meseria lor/ vocația lor. Așadar, principiile care guvernează această relație sunt Încredere și Responsabilitate, fără acestea nu se poate funcționa. Prin urmare, o dată intrat în sistemul educațional, profesorul, directorul nu mai este bombardat cu examene, cu inspecții, evaluării și cu alte atribuții birocratice, singur, unica sa grijă, preocupare fiind elevii.

Ce propune România din acest punct de vedere: o formare inițială care lasă foarte mult de dorit, lipsită de conectarea cu realitatea din școli, examene nerelevante și uneori repetate obsesiv precum examenul de Titularizare, care trebuie repetat aproape la nesfârșit, dacă nu sunt posturi, ceea ce este o aberație specific societății noastre - dacă un candidat a luat nota necesară la acest examen, fie că e 7 sau 8 (nu mai discutăm relevanța și oportunitatea lui pentru cariera didactică) de ce trebuie să-l repete, doar pentru că nu există post? Oare acest examen nu încearcă pe de o parte să mascheze incompetența în domeniul formării profesorilor, pe de o parte, și a lipsei de viziune privind selecția adecvată a candidaților? De ce este nevoie de o perfecționare sistemică prin gradele didactice care au în centru profesorul și nu elevul? Unde este Încrederea și cum o să încurajăm Responsabilitatea profesorilor, a directorilor, când în sistemul nostru aceștia sunt tratați cu suspiciune, cu ostilitate de multe ori, iar ceea ce se verifică și se inspectează nu are aproape nimic de a face cu elevul, cu starea sa de bine, cu interesul său pentru școală etc.? De ce se intensifică inspecțiile și se mărește însemnătate ARACIP-ului? Oare aceasta este soluția, atât putem noi ca societate și sistem? Crede oare cineva că de frica acestor instituții de control vor funcționa mai bine școlile românești? Că profesorii vor face „performanță”(ce o mai fi însemnând și asta???) cu elevi demotivați, lipsiți de interes și parcă veniți dintr-o altă lume, total paralelă cu cea a planului cadru și programelor existente, paralelă cu lumea profesorului? Considerăm că suntem pe un drum total greșit, fără o viziune și fără principii și valori elementare care să poată duce la creșterea stării de bine a elevilor, a interesului și implicării acestora. Fără o formare inițială adecvată și temeinică, fără o selecție reală și corectă, fără finanțare, cu un haos legislativ, politizarea sistemului, fără schimbări de programă reale și ancorate în realitate, fără un plan cadru actualizat și pragmatic, fără o minimă viziune, fără încredere și responsabilitate suntem condamnați la „întuneric”. Observăm în ultima perioadă un atac consistent, sistematic la managementul și leadershipul școlar românesc, de fapt, la Directorul din România, atac ce a dus numai în ultima perioada la demisii masive etc. Sunt descurajați oamenii cu vocației în domeniul managementului și leadershipului, iar consecințele vor fi majore în timp. Cum să ai o școală de calitate fără să ai un management și leadership de calitate?

În Finlanda, am întâlnit câteva principii clare care erau în centrul activității manageriale și de leadership precum: educația este centrată pe elev, nimeni nu este lăsat în urmă, școlile nu concurează, elevii concurează cu ei înșiși (nefiind încurajată competiția), sistemul educațional este ancorat în realitatea societății, fiind parte din ea și răspunde nevoilor elevilor. De asemenea, nu există școli

bune și slabe, sau un top al școlilor. În România, dacă aceste principii există, ele sunt doar la nivel declarativ, realitatea din școli fiind cu totul alta.

Am putea continua această analiză comparativă, însă cred că ceea ce am arătat deja este suficient pentru a contura câteva concluzii. În primul rând, considerăm că valorile și principiile specifice societății finlandeze și a sistemului educațional implicit, sunt cele mai utile, benefice și apropiate de o abordare pe măsura problemelor și provocărilor societății de astăzi. Am văzut și studiat multiple sisteme educaționale europene, cred că cel finlandez este aparte este deosebit, într-un sens bun, dar nu în totalitate. Cu toate acestea, sunt convins că nu ar funcționa în România, nu acum și nu așa. Nici în Estonia nu funcționează decât în mica măsură, deși s-a încercat implementarea lui și au fost obținute rezultate notabile.

Cred cu tărie că fiecare dintre noi, fără a aștepta măsuri centralizate de la Guvern, putem să schimbăm ceva în relația noastră cu elevii, copiii noștri și să încercăm fiecare după puterile noastre să facem din școală un loc mai bun, mai plăcut și mai util. Anexat acestui articol voi prezenta câteva imagini din prezentarea lui Mikko Leppänen, director la școala primară - Viherlaakso School, Espoo, Finland.

About Finnish School Leadership and Management Compared To That in Romania Subjective Observations After Attending The *Benchmarking The Finnish & Estonian Education System* Course

I have wanted to have the opportunity to directly and analytically observe the Finnish education system, to see and try to understand the educational philosophy behind it, to see with my own eyes how schools are and how they work in Finland, how teachers, students, authorities and the community in general think about education and schools and I would say, first of all, what educational management and leadership means in Finland. This was made possible by the implementation of the Accreditation project within the Erasmus+ programme, more precisely the first year of Accreditation, the mobility carried out in Finland and Estonia, following the attendance of the *Benchmarking the Finnish & Estonian Education System* course from 14th to 20th May 2023. I have been interested in the Finnish system for several years, during which time I have read and researched about this system, through the works published in Romania, one of them being *Top Class. Finnish School*

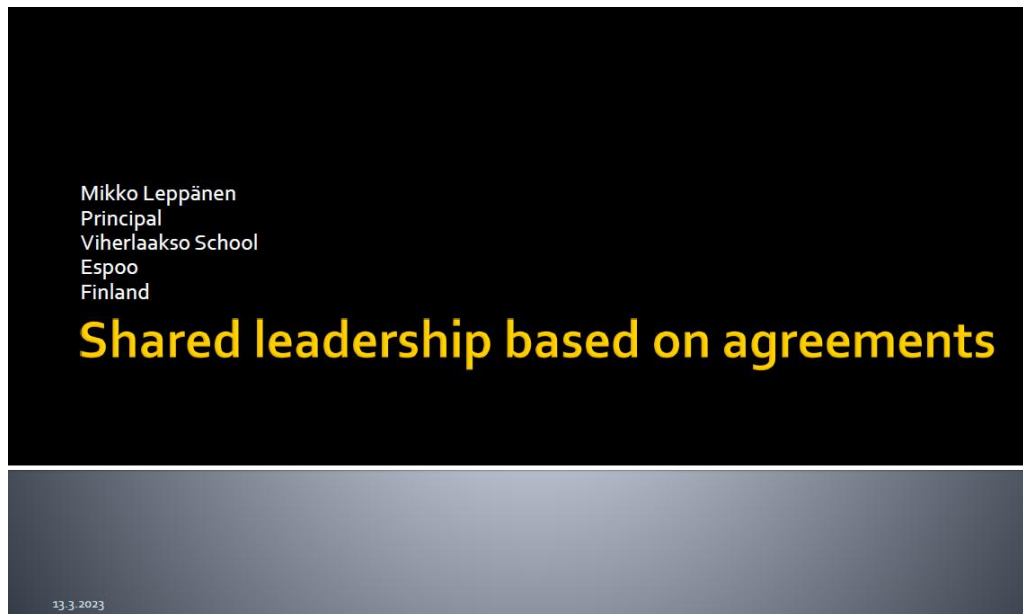
Leadership and Management, written by Ari Pokka, published by Curtea Veche Publishing House, 2022, translated by Doru Căstăian.

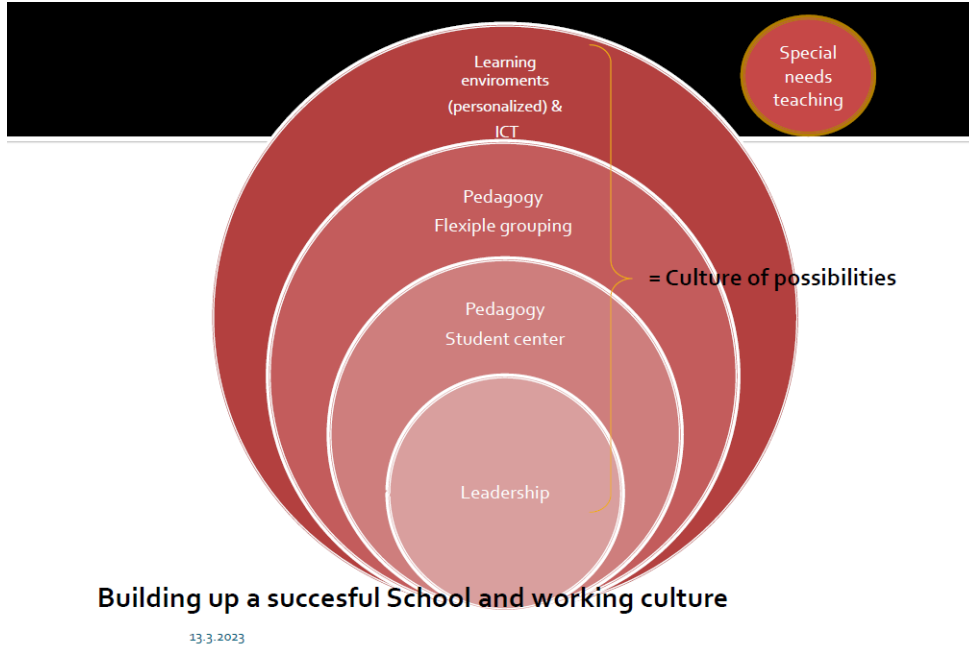
Taking into account this reality and always looking for solutions to the concrete everyday problems of students, teachers, parents and our school, I attended the above mentioned course on the Finnish education system, but also on the dimension of Finnish school management and leadership, and I will share in the following some conclusions on this topic.

In fact, educational management and educational leadership (these two recent Romanian-English words, which unfortunately have no satisfactory equivalents in the Romanian language, let us say, and that is why we use them, too) refer to the subject of school leadership, which is often placed in the area of snarky squabbles and the arid texture of wooden language. We will try to avoid this and will briefly present, in parallel, what Finnish and Romanian educational leadership and management mean and imply.

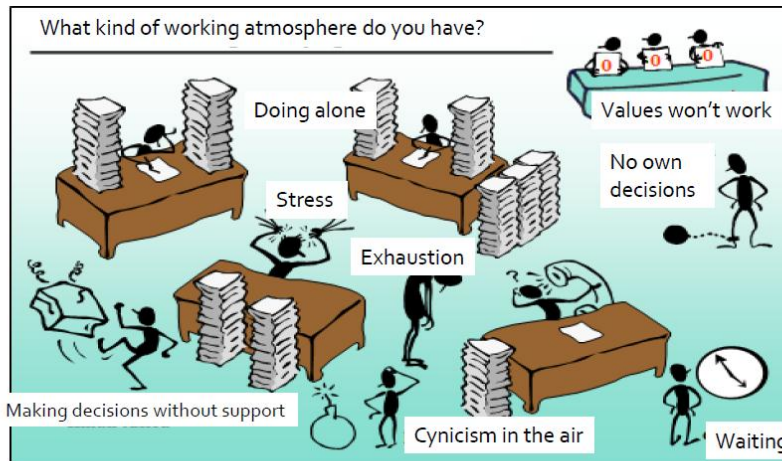
I firmly believe that each of us, without waiting for centralized measures from the Government, can change something in our relationship with our students, our children, and try to make school a better, more pleasant and more useful place. Attached to this article I will present some pictures from the presentation of Mikko Leppänen, headmaster at Viherlaakso Primary School, Espoo, Finland (5-11).

Anexe

Meaning of working atmosphere and work distribution

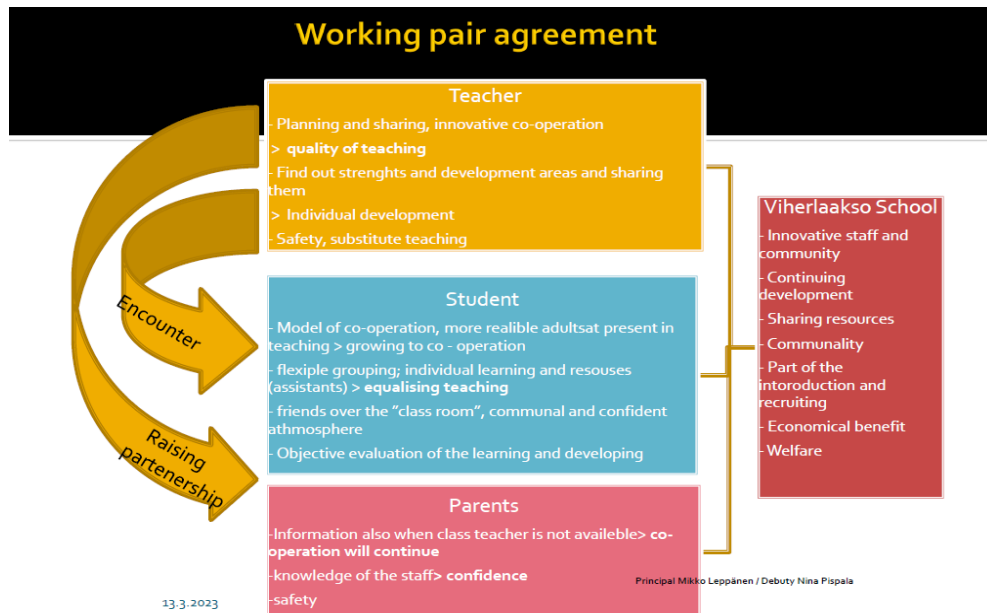

13.3.2023

Meaning of working atmosphere and work distribution

13.3.2023

13.3.2023

Interactions agreement

Student - Teacher

Respect each other:
"We will behave and talk kindly to each other, we will listening and be polite to each other"

Fairness:
"We will give enough time all of the students, we will take part in the situations, we will deal all the situations in fair way"

Learning and working peace:
"We let all work, we will follow instructions, and we will give everyone a turn to speak"

Worker - Worker

"In co-operation we will support students' growing and learning process."
"We know our responsibility and we are worth it"
"We will see and find out all kind of strenghts in daily working life"
"We work and interact in listening and professional interaction"
"We know when, where and what to discuss"

A parent - Teacher

Confidence on each other:
"We trust on teachers' professional ability and parenting at home"

Changes:
"We will inform each others of matters concerning the students' behaving, learning and family situations."

"Our communication is open and we pay attention to students' needs"

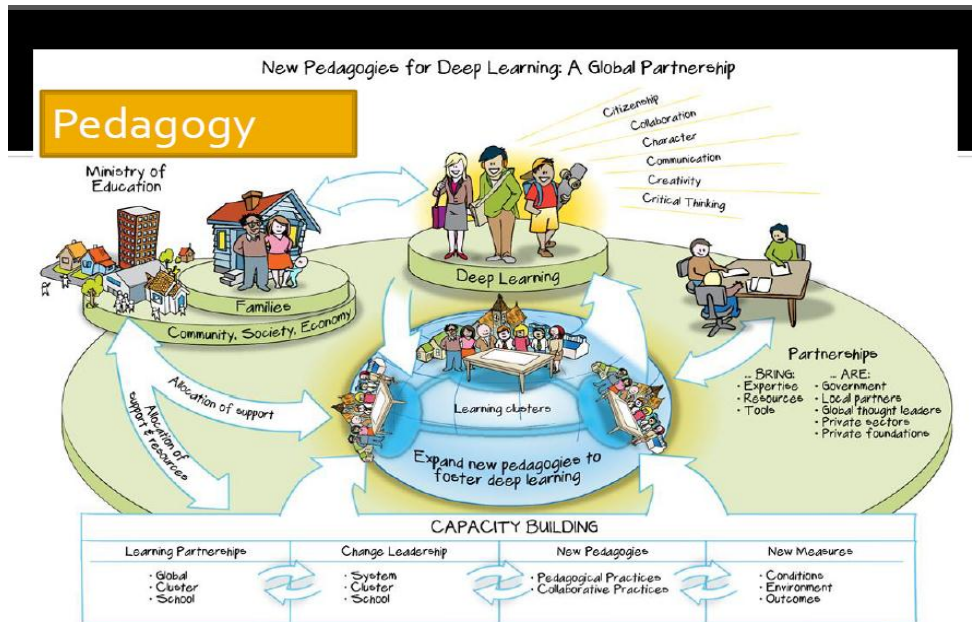
Support:
"We will support studying at school and at home and if needed we use multiprofessional support given by School"

Feed back:
"We will give open feedback to each others."

Student - Student

"We take everybody to play with us, nobody is left alone."
"We help to each others".
"We do not speak bad things about each others behind someones back. And we really want to be with everyone."
"We try to be friendly and kind."
"We say hello and pay attention to everyone".

13.3.2023

Sistemele de învățământ din Finlanda și din Estonia, modele de succes

Director, prof. Neculăeș Lidia Mihaela
Liceul Teoretic *Bogdan Vodă*, Hălăucești

Participarea la mobilitatea „Benchmarking the Finnish & Estonian Education System” din Helsinki, Finlanda și din Tallin, Estonia, a constituit un bun prilej de a intra în contact nemijlocit cu realitățile Finlandei și ale Estoniei și cu cele două sisteme de învățământ din cele două țări. Conceptul de benchmarking se concentrează pe cele mai bune practici, înseamnă să înveți de la cel mai bun, să cauți și să identifici cele mai bune practici și să încerci să reduci diferența între unde suntem și unde vrem să fim.

Anul 2023 a reconfirmat Finlanda pentru al șaselea an consecutiv, ca fiind cea mai fericită țară din lume. Acest titlu este acordat de World Happiness Report, studiu care se aplică în peste 150 de țări și care urmărește șase factori: venitul, sănătatea, să ai pe cineva pe care te poți baza, libertatea de a lua propriile decizii, generozitatea și lipsa corupției. Fericirea este măsurată într-un clasament cu criterii socio-economice și clasifică sistemele sociale, care au reușit. Astfel, statul finlandez a luat toate măsurile ca toți locuitorii să aibă un trai decent, iar pentru că societatea funcționează, oamenii au încredere unii în alții și toți respectă o rețea de norme și practici comune. Sistemul de stat îi unește, îi protejează, fapt ce pare să fie secretul fericirii colective din această țară.

Finlandezii sunt oameni modești, pentru că odată ce au ajuns să aibe un trai decent, nu simt nevoia să etaleze acest lucru. Folosesc transportul în comun, nu simt nevoia să cumpere mașini scumpe, nu judecă modul tău de a-ți trăi viața. Au așteptări realiste de la propria viață și de la copii, adaptându-și programele școlare în funcție de ce este cu adevărat important pentru aceștia, insistând mai ales pe ideea că ei au nevoie să se joace. Își țin fericirea secretă, au o responsabilitate deosebită față de viața privată și înțeleg prin fericire o viață liniștită, echilibrată și fără artificii. Sistemul lor social le oferă spațiul necesar ca să îi responsabilizeze să-și ia viața în propriile mâini.

De altfel, în goana după marele secret al fericirii altora, ar trebui să conștientizăm că împlinirea în viață stă în alegerile mărunte de zi cu zi: un zâmbet, o vorbă bună, o atitudine optimistă, un cuvânt de încurajare și nu într-o

transformare excepțională, realizată peste noapte, promovată de cărți și de influențeri.

Ca popor, finlandezii au un profil introvertit din punct de vedere social și emoțional, integrat într-un concept propriu „sisu”, care descrie curajul de a face ceea ce trebuie să faci, atunci când simți că te părăsesc puterile, reziliența, stoicismul. Iernile lungi, grele și întunecate, densitatea foarte mică de oameni pe m² (o suprafață de 100.000 km² și o populație de 5,5 milioane de locuitori) îi face să se raporteze diferit la ceilalți.

Pe lângă faptul că este considerată cea mai fericită țară, are cele mai bune universități din lume, oferă cea mai bună educație, este cea mai sigură țară, cea mai verde, țara cu cea mai bună calitate a aerului din lume etc.

Urmărind istoria sistemului educațional din Finlanda, constatăm că în perioada 1980 – 2000 a avut loc descentralizarea sistemului de educație cu o largă autonomie pentru autoritățile locale, perioada în care au încetat și inspecțiile, prin desființarea inspectoratelor.

În perioada 2000 – 2010, reformele au pus accent pe ținte de dezvoltare, pe drepturile elevilor și pe responsabilitate. De altfel, principiile care guvernează societatea finlandeză sunt responsabilitatea și încrederea.

Începând cu anul 2010, sistemul a devenit și mai flexibil și s-a orientat mai mult către elevi, accentul căzând pe consilierea elevilor, pe tutoriat și pe educația elevilor cu nevoi speciale.

Sistemul finlandez este unul descentralizat, școlile având dreptul să asigure servicii de educație conform viziunii fiecăreia dintre acestea. Managementul bugetului, cel al achizițiilor și recrutarea personalului didactic sunt responsabilitățile școlilor. Școlile au o mare autonomie, ele urmăresc un curriculum național de bază care include obiective și conținuturi principale, însă autoritățile locale și școlile își elaborează propriul curriculum și stabilesc și numărul de elevi pe clasă.

Ministerul Educației și Culturii stabilește politici educaționale și asigură finanțarea de către stat, iar Agenția Națională Finlandeză pentru Educație stabilește nucleul curriculumului național, cerințele de calificare și oferă suport pentru aplicarea legilor și a reformelor. Costul per elev este unul foarte ridicat plecând de la aproximativ 6200 de euro pentru învățământul preprimar, ajungând la 10500 de euro la cel vocațional. Educația este dezvoltată în parteneriat între autoritățile naționale, cele locale, sindicatele profesorilor, părinți, elevi, studenți și instituțiile de cercetare.

Principiile de bază ale sistemului finlandez sunt: încredere și responsabilitate, educație gratuită la toate nivelurile, autonomie educațională, flexibilitate, egalitate și suport, profesori înalt calificați.

Într-adevăr în Finlanda, admiterea la cursurile de formare a profesorilor este una dintre cele mai competitive dintre toate domeniile învățământului superior. Aici, toți profesorii trebuie să dețină diplome universitare avansate și, prin urmare, sunt profesioniști bine plătiți și protejați, iar învățământul este o alegere de carieră atractivă în rândul tinerilor pentru că li se oferă condiții de muncă foarte bune, iar norma didactică este de aproximativ 20 de ore de predare. Profesorii trebuie să obțină o diplomă de master fie în educație (în învățământul primar), fie în disciplinele pe care le predau (învățământ inferior și superior).

Profesorii din învățământul primar studiază 5 – 6 ani într-una dintre universitățile de cercetare care oferă diplome de formare profesională. Programul academic include module de pedagogie, psihologie, neuroștiințe, teorii curriculare, metode de evaluare și de cercetare, formare practică.

Profesorii de specialitate finalizează studii academice avansate în domeniul lor și le completează cu un an suplimentar de pregătire educațională.

Învățământul este o alegere de carieră competitivă în Finlanda și, în consecință, foarte populară printre absolvenții de liceu. Potrivit statisticilor privind profesia de cadru didactic, 4 din 5 profesori sunt mulțumiți de munca lor, iar 95% dintre ei sunt membri de sindicat.

Aici predarea este privită ca un sport de echipă construit pe colaborarea profesorilor. Majoritatea școlilor au spațiu fizic și alocă timp pentru ca profesorii să lucreze împreună în fiecare zi de școală.

În Finlanda, profesorii au un grad ridicat de autonomie și un respect deosebit pentru copii și pentru timpul lor liber, oferind spre rezolvare sarcini cu sens care să le stimuleze curiozitatea și plăcerea pentru studiu. Jocul ca metodă didactică este considerat o parte importantă a devenirii unui om.

Ei pleacă de la premisa că pentru a învăța un copil trebuie să fie bine hrănit și astfel le oferă o masă caldă tuturor elevilor. Când spun masă caldă, spun felul întâi, felul doi și desert, oferite în săli de mese amenajate ergonomic și modern. Au înțeles că educația este cea mai bună investiție pe care o face o țară.

Sistemul de învățământ nu este foarte ambițios din punct de vedere academic, nu cultivă competiția, iar standardele sunt atinse de către 95% dintre elevi. Elevii nu primesc deloc teme sau primesc unele practice din viața de zi cu zi.

Se consideră că orele petrecute la școală sunt suficiente, iar restul zilei este pentru joacă, pentru a-l petrece cu prietenii, pentru hobby-uri și pentru odihnă. Ei știu că cei mici au nevoie să se joace.

De exemplu, un copil de 9 – 10 ani poate avea ca temă să realizeze istoricul familiei împreună cu bunicii, să discute, să scrie, să aducă fotografiile, prilej care

îi oferă copilului posibilitatea de a înțelege noțiunea timpului și aspecte de istorie trăită pe care nici o carte nu i le poate explica. Unora dintre noi li s-ar părea o temă prea ușoară, o pierdere de timp, dar în Finlanda există deviza: Puțin e destul!, și astfel programa lor este mai relaxată, dar o parcurg riguros toți copiii, profesorii având siguranța că nimeni nu a rămas cu noțiuni fundamentale neclarificate și astfel nimeni nu este lăsat în urmă!

Nouă ne place să ne amăgim cu ideea că programele școlare în vigoare pot fi parcurse de elevi, deși ele sunt exagerate și pun accent pe memorare, deși acum informația este oriunde, deschizi Google și găsești orice, iar bagajul de cunoștințe este o chestiune a trecutului. Uităm de marea majoritate a elevilor care sunt lipsiți de motivație și aruncăm în față rezultatele la olimpiadele internaționale, rezultate obținute de un procent foarte mic dintre elevi.

Condițiile din școlile de aici sunt aceleași oriunde ar fi aceste școli. O școală dintr-un cartier central din Helsinki oferă aceleași condiții ca și o școală izolată din capătul țării. De altfel, pentru ei cea mai bună școală este întotdeauna școala cea mai apropiată.

Toate școlile sunt într-adevăr școli prietenoase, sunt locuri în care predomină starea de bine, liniștea, încrederea, conștiința lucrului bine făcut, locuri care-ți dau sentimentul de „acasă”.

Ergonomia spațiilor îți atrage atenția. Toată suprafața școlii este organizată eficient existând numeroase spații de relaxare, săli de sport, ateliere de bucătărie, croitorie, de familiarizare cu principalele scule și instrumente practice, iar în școală te simți ca în familie.

Accentul cade pe maximizarea potențialului fiecărui copil, prin îndrumare educațională. Consilierea și îndrumarea au ca scop să ajute copilul să performeze cât mai bine posibil în cadrul studiilor, ca să poată lua decizii corecte în legătură cu educația și cariera. Întregul personal didactic privește fiecare copil în parte și îl ajută să evolueze în concordanță cu propriile sale capacități.

Nu se acordă note pentru că aici se aplică evaluarea formativă prin feedback și prin evaluarea pentru învățare, eliminând competiția acerbă atât de nocivă pentru elevi, profesori și pentru sistem.

Sistemul de educație este structurat astfel: educația timpurie între 0 și 5 ani, un an de grădiniță obligatoriu la 6 ani, educația de bază între 7 și 16 ani și învățământul secundar superior, care a devenit obligatoriu în 2021.

În educația timpurie, învățarea se face prin joc, pe baza unui plan individualizat, fără standard de învățare, plan ce urmărește interacțiunea cu mediul înconjurător, atât social cât și fizic. Ținta principală constă în creșterea unor copii fericiți, sănătoși și responsabili.

Educația pre-primară se realizează gratuit și obligatoriu, timp de 4 ore pe zi, continuându-se aceeași abordare de integrare prin joc și explorare.

În învățământul general de 9 ani, anul școlar este format din 5 module a câte 7 săptămâni. Elevii învață, după cum spuneam, în cea mai apropiată școală pentru că nu există competiție între școli și nici selecție. Nu există teste naționale, note sau topuri, iar la finalul celor 9 ani, elevii primesc un certificat de finalizare. În general, există 3 – 5 lecții pe zi a câte 45 de minute, pauze de 15 minute și o pauză de 45 de minute pentru masa de prânz. Servirea mesei este un bun prilej de a învăța numeroase reguli de comportare, de a crea punți între elevi și profesori, de a te hrăni sănătos etc.

Pentru elevii cu nevoi speciale, au fost stabilite 3 niveluri de abordare, oferindu-se 3 tipuri de suport: suport general, suport intens în grupuri flexibile de învățare și suport special pentru elevii care evoluează greu.

Într-un studiu realizat în 2018, doar 9% dintre elevii cu nevoi speciale studiau în școli speciale și 27% dintre aceștia studiau tot timpul separat, în clase speciale, iar la polul opus 21% studiau tot timpul în clasa principală, iar 20% studiau între 51% și 91% din timp în sala de clasă principală.

Există o mare diversitate de abordări și o flexibilitate de integrare a fiecărui copil cu nevoi speciale, la care lucrează o echipă formată din diverși specialiști.

După finalizarea educației de bază, peste 50% dintre elevi se îndreaptă spre învățământul secundar superior, 40% spre cel vocațional, 3% spre alte profile și doar 7% nu continuă studiile imediat.

Examenul final echivalent celui de bacalaureat se susține la patru discipline: limba maternă (finlandeză sau suedeză), limbă străină, matematică și studii generale. Învățământul vocațional are durata de 3 ani, este flexibil și personalizat și se finalizează cu o calificare, în strânsă legătură cu piața muncii. Școlile vocaționale au diferite profiluri: inginerie, construcții, sănătate și asistență, servicii, afaceri, artă, agricultură etc.

Salariile din învățământ sunt motivante, dar sunt mai mici decât cele ale altor categorii sociale (3900 euro profesorii, 6200 doctorii, 4500 avocați etc.).

În toate școlile din Finlanda, există aplicația WILMA, un portofoliu electronic de monitorizare permanentă a elevului și de comunicare cu părinții.

În discuțiile pe care le-am avut cu elevii din Finlanda, aceștia au spus că învață din plăcere și pentru a-i mulțumi pe părinți, dar am amintit, ironic, și de această aplicație.

Am amintit de principiul de bază: Responsabilitate și încredere! Care guvernează societatea și învățământul finlandez, dar nu pot să nu amintesc un amănunt care ne-a frapat și anume faptul că în timpul vizitelor în școli toate sălile de clasă erau încuiate pe durata orei de curs.

Am înțeles că se apelează și la măsuri suplimentare de siguranță!

Tot în timpul discuțiilor am constatat că în Finlanda nu se pune problema neimplicării familiei în viața școlii pentru că altfel acest lucru ar putea duce la sesizarea serviciilor sociale, dispuse oricând să ia măsuri în interesul copiilor!

După câteva zile petrecute în Finlanda, ne-am îndreptat spre Tallin, capitala Estoniei, țara care s-a situat în 2018 pe primul loc în Europa la toate categoriile: citire/lectură, matematică și științe, în cadrul testării PISA, ce evaluează măsura în care elevii din țările participante au dobândit competențele-cheie și cunoștințe pe care să le aplice în viață.

Am constatat că sistemul a adoptat multe idei din Finlanda, dar multe aspecte au rămas neschimbate. Și aici învățământul este pe deplin gratuit, elevii beneficiază de mese gratuite, de materiale de studiu, de activități, de tip hobby etc. Se investește masiv în educație, 6% din PIB, ceea ce reprezintă aproximativ 1,4 milioane de euro anual.

În școlile din Estonia, profesorii nu se concentrează pe acumularea de multe informații, ci pe încurajarea intereselor, punctelor forte și a creativității copilului și pe abilitatea de a învăța.

Estonia folosește metoda OSKA cu ajutorul căreia se realizează o analiză completă a nevoilor de pe piața muncii și a abilităților necesare pentru dezvoltarea țării, în următorii 10 ani, analiză care ajută universitățile să-și regleze cifra de școlarizare și să identifice specializări noi.

Școlile sunt avansate din punct de vedere tehnologic, existând platforme înainte de pandemie, materiale digitale de învățare, evaluări și examinări digitale, jurnalul digital al clasei, instrumente de rețea socială pentru comunicarea părinți – școală – elevi.

Aici există note și teme, iar examenul final de la finalul învățământului secundar superior pune o presiune mare din cauza caracterului public al rezultatelor obținute de elevi dublate de publicarea de clasamente ale școlilor. Ierarhizarea școlilor din perspectiva rezultatelor nu este însoțită însă de o diferențiere a finanțării și nici de consecințe negative pentru școli. Responsabilitatea asupra calității educației se află la nivelul autorităților locale pentru că nu există inspectorate școlare.

Ministerul de resort stabilește principiile de organizare și funcționare, finanțarea, curriculumul național și asigură autorizarea sau acreditarea școlilor. La nivel local, autoritățile răspund de creșe și grădinițe. Managerii de școli au libertatea de a selecta resursa umană, organizează procesul educativ și stabilesc modul de utilizare a bugetelor alocate.

Totuși, de la nivelul ministerului se mai organizează vizite/inspecții în școli legate de acreditări sau de autorizări sau pentru rezolvarea unor reclamații.

Managerii de școli se întâlnesc săptămânal, la nivel local pentru a face schimb de bune practici.

Am vizitat Școala Gimnazială Pelgulinna din Tallin, școală la care învață 900 de copii de la clasa I până la clasa a XII-a, și care are ca obiectiv principal ca fiecare elev să învețe independent și să-și planifice procesul învățării. Aici, elevii vin la școală 4 zile pe săptămână, iar a cincea zi studiază independent, acasă. Pentru rezolvarea sarcinilor de acasă elevii aplică abilitățile de învățare dobândite la școală în activități practice care cumulează noțiuni dobândite în cadrul mai multor discipline de studiu, pe o temă comună, integrată.

Anul școlar are 5 module și anual sunt alese 3 – 4 teme pentru învățarea integrată. Lecțiile au durată de 75 de minute considerându-se că acest lucru ajută la dezvoltarea gândirii critice și a abilității de rezolvare a problemelor. Pauzele sunt mai puține, ceea ce duce la reducerea zgomotului și a conflictelor.

Se apelează mult la soluții digitale ca suport de predare pentru profesori și elevi. Învățarea integrată ajută la obținerea conexiunilor dintre materii și oferă o imagine mai bună asupra întregului și realizează o interacțiune diferită între elevi – profesori.

Părinții apreciază ziua în care elevii studiază independent pentru că astfel ei învață să-și gestioneze timpul.

Plecând de la concepția lui John Hattie conform căreia eficiența colectivă a profesorilor are un efect profund asupra procesului de învățare al elevilor, s-a stabilit un program în care profesorii colaborează în fiecare săptămână în cadrul unor cercuri de studiu pentru profesori, lansat în anul 2018.

Împreună, profesorii dirijează procesul de studiu colectiv și elaborează materiale auxiliare de studiu pentru a-i forma pe elevi independenți, care vin în sprijinul învățării prin conexiuni, susțin gândirea critică, îi îndrumă pe elevi să cerceteze și să analizeze ceea ce au învățat. Cooperarea conștientă dintre elev și profesor sprijină dezvoltarea unui elev independent.

Comparând cele două sisteme de învățământ, constatăm că sunt cumva similare în ceea ce privește baza materială, investiția maximă în educație, salariile motivante pentru profesori și directori, condițiile foarte bune oferite elevilor, dar întrebându-i pe elevii din cele două țări cum se simt la școală am obținut răspunsuri diferite. Elevii din Finlanda se simt foarte bine la școală, sunt motivați să învețe, iar cei din Estonia au declarat că urăsc școala. În aceste condiții, nu poți să nu te întrebi care sunt lucrurile care-i deosebesc. Personal, consider faptul că Estonia nu a renunțat la note, la clasificări și topuri conduce la o permanentă competiție între elevi, profesori și chiar între școli. Provenind din fostul spațiu sovietic, Estonia păstrează controlul excesiv asupra elevului.

De altfel, ei chiar recunosc cã au ales sã aibã mai puține pauze pentru a putea sã existe mai puțin zgomot și eventual, mai puține conflicte.

În legăturã cu testele PISA, e normal ca Estonia sã obținã rezultate de top pentru cã în aceastã țarã s-au introdus de mulți ani testãrile standardizate, iar faptul cã ei lucreazã pe teme care integreazã noțiuni din diferite discipline, punând accent pe caracterul practic, duce la un rezultat pozitiv.

Ce soluții se întrevãd pentru sistemul de învățãmânt românesc? Personal, am identificat cãteva mãsuri care și-ar putea dovedi eficiența: realizarea unor programe școlare realiste, care sã nu punã accent pe memorare și care sã valorifice predarea interdisciplinarã și învățarea integratã, transformarea spațiului școlar într-un spațiu prietenos, deschis comunitãții, cu spații de relaxare pentru elevi, cu sãli de sport, asigurarea unei mese calde pentru toți elevii, stabilitate legislativã, formarea și motivarea profesorilor.

Education Systems in Finland and Estonia, Successful Models

This article presents aspects of the Finnish and Estonian education systems which are considered successful and have very good results in the 2018 PISA tests, and reconfirmed in 2022. These aspects were presented during the Finland and Estonia mobility from 14th to 20th May 2023.

Participating in the “Benchmarking the Finnish & Estonian Education System” mobility in Helsinki, Finland and Tallinn, Estonia, was a good opportunity to get first-hand contact with the realities of Finland and Estonia and the two countries’ education systems. The concept of benchmarking focuses on best practice, it means learning from the best, looking for and identifying best practice and trying to close the gap between where we are and where we want to be.

Experiența Erasmus în cea mai fericită țară din lume

Prof. Cășuneanu Alina
Liceul Teoretic *Bogdan Vodă* Hălăucești, Iași

Fiecare călătorie vine cu ceva nou, cu lecții prețioase dar și cu experiențe inedite așa cum a fost și experiența din Finlanda. Această călătorie a fost una mult așteptată, căci nu-i așa, cine nu și-ar dori să viziteze și să încerce să descopere secretul fericirii ...

Ei bine, voi încerca în acest articol, să vă relatez experiența avută în Helsinki, orașul cunoscut și sub denumirea de "fiica Mării Baltice", care este capitala micuță și cochetă a Finlandei. Aerul curat, străzile aerisite și ospitalitatea locuitorilor sunt atribute ale orașului care m-au cucerit.

Încă de la sosire am fost încântată de sistemul de transport din Helsinki, care este foarte bine pus la punct, astfel încât orașul, dar și împrejurimile, sunt accesibile.

Au fost atât de multe aspect interesante și fascinante în cadrul acestui proiect, încât este greu să fac o selecție a unor momente, sigurul aspect negativ fiind, pentru mine, călătoria până la destinație.

Centrul din Helsinki este micuț și compact, iar explorarea orașului pe jos este cea mai bună alternativă pentru a simți din plin pulsul urban. Arhitectura dezvăluie un amestec interesant între clădirile art-nouveau și proiecte arhitecturale moderne și îndrăznețe, centrul orașului fiind presărat cu ateliere și magazine de design.

Cele mai importante obiective turistice ale orașului sunt: Piața Senatului, Catedrala Luterană, Universitatea, Portul cu piața de pește și suveniruri, biserica în stâncă Tempeliaukio, Opera, Sala Finlandia, Muzeul Național, Muzeul Kiasma și Monumentul Sibelius.

Printre obiectivele vizitate a fost Catedrala ortodoxă Uspensky, o atracție care ilustrează angajamentul secolului trecut dintre Rusia cu Finlanda, cea mai mare catedrală ortodoxă din Europa de Vest, așezată în una dintre zonele de lux ale orașului. Se recunoaște ușor din zare după turnurile din cărămidă roșie și cupolele de aur.

Pentru aroma locală, am făcut o plimbare în epicentrul vieții și al comerțului din oraș, către hala pieței vechi. Acest reper al orașului este situat într-o zonă portuară din preajma centrului vechi și reunește produse

tradiționale, de la pește proaspăt și specialități finlandeze, până la coarne de ren, bijuterii realizate manual.

După ce am descoperit o parte dintre secretele orașului, am pornit într-o croazieră printre insulele din arhipelagul Helsinki, pentru a înțelege mai bine motivele pentru care orașul a fost denumit "fiica Mării Baltice".

Orașul este înconjurat de insule mici și misterioase ce pot fi accesate cu ușurință la bordul unui feribot, Suomellina fiind o astfel de insulă, numită și „Cetatea Finlandei” sau „Gibraltarul Nordului” și este o structură militară fortificată înconjurată de un peisaj sălbatic ce se întinde pe șapte mici insule. Locația este situată la o distanță de doar 20 de minute cu feribotul de portul de sud din Helsinki și se regăsește în lista locurilor din Patrimoniului UNESCO.

Pe traseul către insula Suomellia, am vizitat insula Seurassari, rezidenții acestei insule fiind rațele și lebedele.

O altă experiență plăcută a fost vizitarea Parcului Național Nuuskio, o comoară naturală care ne-a permis să observăm nu doar natura, ci și locuitorii care adoră ieșirile în aer liber sau pescuitul și, cine știe, poate o mare contribuție la starea de bine a finlandezilor o are tocmai apropierea lor față de natură.

Ultimele două zile ale proiectului ne-au dus către o altă experiență culturală inedită și anume către Tallin, capitala Estoniei, care are aproximativ 400 000 de locuitori. Fiind la bordul feribotului, m-am gândit la orașul pe care l-am lăsat în urmă și nici nu știu ce mi-a plăcut mai mult - atmosfera distinctă și fermecătoare, datorită cromaticii contrastante și a arhitecturii sau vibrația orașului dominat de natură și de mirosul Mării Baltice....

Călătoria de la Helsinki la Tallin a fost, de-a dreptul, ceva inedit, deoarece ne-a oferit oportunitatea de a vedea modul autentic în care findandezii sau poate și estonienii sărbătoreau Ziua Memoriei Victimelor.

Spre seară, am ajuns la destinație și am găsit Tallinul ca fiind o mică parte dintr-o cetate medievală mai zgomotoasă și mai animată decât m-aș fi așteptat.

Cu siguranță, am fi putut vizita mult mai multe obiective, dar am fost condiționați de timp prin prisma participării la activitățile din proiect, astfel că am reușit să vizităm Piața Primăriei din Tallin care reprezintă punctul central din zona veche a orașului Tallinn, în clădirile frumos colorate din piață, fiind multe restaurante, baruri sau terase.

Un alt obiectiv interesant a fost Turnul Helleman și zidul cetății, aceste structuri făcând parte din strategia de apărare a cetății, turnurile erau folosite pentru supravegherea cetății ce înconjura zona veche a orașului.

Alte obiective vizitate au fost Biserica St. Catherine și Biserica St. Olaf, aceasta având o înălțime de aproximativ 120 m, în 1625 fiind declarată cea mai înaltă clădire din lume.

Desigur, mai existau multe lucruri interesante de vizitat, însă acesta este un motiv suficient pentru a relua, cândva, vizita în aceste două minunate orașe.

Reîntorși în Helsinki, pentru călătoria către casă, nu am putut să nu remarc agitația și entuziasmul locuitorilor sau, cine știe, poate chiar al vizitatorilor antrenați de viața simplă a locuitorilor care par să aprecieze fiecare aspect al vieții, iar acest lucru pare a fi suficient pentru unii oameni spre a se declara fericiți.

Erasmus Experience in the Happiest Country in the World

This article reports on the cultural experience of the Erasmus Project in Helsinki, also known as the “Daughter of the Baltic Sea”, which is the small and chic capital of Finland, and Tallinn - the capital of Estonia.

Înceierea primului an al Acreditării - Raportarea finală

Director adj., prof. dr. *Iulian Ghercă*
Liceul Teoretic *Bogdan Vodă*, Hălăucești

Începutul anului școlar 2023-2024 a venit cu mai multe provocări și momente emoționante, dar în primul rând cu multă muncă și numeroase activități în domeniul proiectelor Erasmus+, printre care și realizarea raportării finale la anul 1 al Acreditării.

În acest prim an al Acreditării ne-am propus și îndeplinit realizarea obiectivului 1 și 2 din proiectul de Acreditare și anume:

- Îmbunătățirea capacității de integrare a mijloacelor TIC în cadrul procesului didactic adaptat nevoilor actuale;

- Creșterea gradului de integrare a elevilor din grupurile vulnerabile în vederea asigurării echității educaționale.

Acest lucru s-a realizat prin participarea a 8 profesori, în cadrul celor două mobilități programate și desfășurate, la cursuri de perfecționare ce au avut ca teme:

- *Web Solutions for the Classroom* - organizat de Europass Teacher Academy (ce s-a desfășurat în Spania, Barcelona) și la care au participat 5 profesori;

- *Program Structured Erasmus + Course About the Finnish & Estonian Education System*, organizat de EduFuture, în Finlanda și Estonia (la care au participat 3 profesori).

Activitățile de monitorizare, evaluare și diseminare care pot fi consultate pe [site-ul proiectului \[http://www.liceulhalaucesti.ro/erasmus/erasmus_KA120/mobilitati.htm\]\(http://www.liceulhalaucesti.ro/erasmus/erasmus_KA120/mobilitati.htm\)](http://www.liceulhalaucesti.ro/erasmus/erasmus_KA120/mobilitati.htm), iar rezultatele obținute de elevi și profesori demonstrează, în mod concret, îndeplinirea obiectivelor asumate. Acest demers a fost completat de eforturile instituției de a asigura o infrastructură și o dotare în domeniul informatic care să poată duce la îndeplinirea obiectivelor.

O confirmare în plus a îndeplinirii acestor obiective și a sustenabilității proiectului îl reprezintă rezultatele la testările naționale, pilotarea testării standardizate (BRIO) la nivelul școlii noastre și creșterea semnificativă a utilizării tehnologiei, a metodelor moderne în actul educațional, creșterea capacității profesorilor de a integra elevii din grupurile vulnerabile și, nu în ultimul rând, creșterea gradului de atractivitate a instituției, demonstrată prin

ocuparea integrală a locurilor la clasa a IX-a încă din prima etapa a aditerii la liceu.

Buna planificare a proiectului de Acreditare, coroborată cu un management de calitate și cu experiența dobândită, are principala consecință atingerea obiectivelor propuse.

Deciziile adoptate pe durata implementării anului 1 al Acreditării au fost în deplină corelare cu Planul Erasmus adoptat în proiectul de Acreditare. Au fost vizate în principal primele două obiective din cele 6 asumate prin planul Erasmus (cum am mai precizat anterior) și, în plan secund, următoarele trei.

Nu am deviat de la planul inițial, iar implementarea s-a realizat întocmai cum ne-am propus - fără mobilități suplimentare, schimbarea grupului țintă sau a tipologiei de activități propuse inițial.

Strategia noastră de implementare a proiectului de Acreditare vizează îndeplinirea graduală a obiectivelor în fiecare an al implementării, prin formarea profesorilor pe teme specifice obiectivelor enunțate, dar și prin observarea și analizarea unor exemple de bună practică din Europa în tematicile specifice nevoilor instituției noastre, enunțate în cadrul Planului de Acreditare.

Rezultatele monitorizării și evaluării implementării mobilităților din acest prim an al Acreditării au demonstrat implementarea cu succes a proiectului din primul an și un progres semnificativ în atingerea obiectivelor asumate.

Foarte succint enumerăm printre aceste rezultate:

- creșterea gradului de integrare a mijloacelor și metodelor moderne IT în actul educațional;
- utilizarea infrastructurii IT a instituției;
- creșterea utilizării metodelor de integrare a elevilor din medii defavorizate;
- creșterea gradului de satisfacție a elevilor față de procesul educațional;
- creșterea competențelor profesorilor din instituție în domeniul utilizării mijloacelor și metodelor IT și a metodelor de integrare a elevilor din grupurile defavorizate;
- îmbunătățirea rezultatelor școlare ale elevilor;
- creșterea stării de bine a elevilor și profesorilor;
- îmbunătățirea rezultatelor la examenele naționale;
- creșterea gradului de atractivitate pentru instituția noastră (realizarea claselor a IX-a cu maxim de elevi) etc.

Diseminarea realizată la nivelul instituției a făcut ca impactul schimbărilor privind dezvoltarea competențelor dobândite de profesorii participanți la mobilități să se extindă la nivelul întregii școli.

În consecință, buna pregătire a implementării proiectului, seriozitatea, deschiderea și interesul beneficiarilor au făcut ca feedback-ul să fie unul pozitiv, fapt ce întărește în mod complementar concluzia conform căreia au fost îndeplinite cu succes obiectivele prevăzute în prezentul proiect și primele două obiective din cadrul Acreditării, urmând ca în perioada următoare să fie îndeplinite și celelalte obiective asumate prin proiectul de Acreditare.

Pentru identificarea partenerilor am utilizat platformele europene și am ținut cont de experiența anterioară avută cu anumiți furnizori, de feedback-ul altor participanți etc. Selectarea cursurilor s-a realizat în urma unor analize pertinente privind tematica, obiectivele, competențele dobândite, formele de evaluare, metodologia utilizată, mijloacele folosite și, nu în ultimul rând, concordanța cu obiectivele urmărite. Rezultatele mobilităților au fost recunoscute și validate în mod formal/procedural prin obținerea de către participanți a unor certificate de participare la aceste cursuri (în urma unei evaluări) și a Europas mobility, în conformitate cu cerințele proiectului.

Menționăm faptul că obținerea proiectului de Acreditare reprezintă pentru instituția noastră o oportunitate, o șansă de a rezolva mai multe nevoi instituționale. Totodată este o modalitate de a motiva și de a menține interesul profesorilor pentru propria perfecționare și pentru implicarea lor în activitatea școlii.

Provocările actuale sunt din ce în ce mai mari, elevii noștri din ce în ce mai diferiți și mulți dintre ei cu un interes scăzut pentru actul educațional și cu o lipsă de motivație crescută. Trebuie să recunoaștem că noi, profesorii, trebuie să ne adaptăm și să venim în întâmpinarea nevoilor elevilor noștri. Și, trebuie să admitem că, nu suntem pregătiți pentru complexitatea de probleme cu care se confruntă elevii din societatea noastră atât de schimbătoare și lipsită de predictibilitate. De aceea, posibilitatea de a urma cursuri în țări ale Uniunii Europene, de a cunoaște sisteme educaționale și profesori din întreaga Europa, de a dezvolta competențe absolut necesare și actuale - reprezintă un mare avantaj.

Educația nu mai poate rămâne un act izolat într-o societate tot mai globală, multiculturală și supusă unor provocări fără precedent. De aceea, la nivelul instituției noastre, am conștientizat aceste realități și am făcut o prioritate din internaționalizarea școlii noastre prin înființarea unei echipe care să lucreze constant în vederea obținerii și implementării de proiecte europene.

Totuși, deși avem la nivelul echipei și instituției, o experiență consistentă, provocările parcă devin din ce în ce mai mari și, uneori, chiar nu pot fi gestionate, chiar dacă avem un management al riscurilor bine dezvoltat. Legat de implementarea acestui proiect voi menționa doar dificultatea gestionării

transportului aerian. Ceea ce acum 4 sau 5 ani era ceva ușor, previzibil și fără prea multe riscuri, astăzi rezervarea biletelor de avion și transportul efectiv au devenit ceva imprevizibil și foarte greu de gestionat din cauza multiplelor anulări, întârzieri (prețuri foarte mari) etc. ale zborurilor. Iar dacă transportul este nesigur, toate celelalte componente ale mobilităților rămân sub semnul întrebării: cazarea, cursul efectiv, practic, totul se năruie. Din fericire, nu a fost cazul acestor mobilități.

Considerăm că am îndeplinit pe deplin obiectivele propuse și constatăm cu satisfacție că programul Erasmus+ ne-a oferit posibilitatea de a rezolva numeroase probleme identificate la nivelul instituției.

End of The First Year of Accreditation - Final Report

The start of the school year 2023-2024 came with many challenges and exciting moments, but first of all with a lot of work and numerous activities in the field of Erasmus+ projects, including the final reporting of the first year of Accreditation.

In this first year of Accreditation we aimed and fulfilled the achievement of objective 1 and 2 of the Accreditation project, namely:

- Improving the capacity to integrate ICT means into the teaching process adapted to current needs;
- Increase the integration of students from vulnerable groups in order to ensure educational equity.

This was achieved through the participation of 8 teachers in the two scheduled and carried out mobilities, in the training courses on the following topics:

- Web Solutions for the Classroom - organised by Europass Teacher Academy (held in Spain, Barcelona) and attended by 5 teachers;
- Structured Erasmus + Course About the Finnish & Estonian Education System organised by EduFuture (held in Finland and Estonia) and attended by 3 teachers.

Today's challenges are growing, our students increasingly diverse and many of them with a low interest in the act of education and a growing lack of motivation. We have to recognise that we teachers have to adapt and meet the needs of our students. And, we must admit, we are not prepared for the complexity of issues facing students in our fast-changing and unpredictable society. That is why the opportunity to attend courses in EU countries, to get to know educational systems and teachers from all over Europe, to develop absolutely necessary and up-to-date skills - is a great advantage.

We mention that obtaining the Accreditation project represents for our institution an opportunity, a chance to solve several institutional needs. At the same time it is a way to motivate and maintain the interest of teachers in their own improvement and their involvement in the work of the school.

We believe that we have fully achieved our objectives and are pleased to note that the Erasmus+ programme has given us the opportunity to solve many of the problems identified within the institution.

Primul an de Acreditare Erasmus + la Liceul Teoretic „Bogdan Vodă” Hălăucești

prof. Neculai Juncă
Liceul Teoretic *Bogdan Vodă* Hălăucești

În toamna anului 2021, în urma selecției Agenției Naționale pentru Programe Comunitare în Domeniul Educației și Formării Profesionale, Liceul Teoretic „Bogdan Vodă” Hălăucești - jud. Iași a primit **Acreditarea Erasmus** cu numărul RO01-KA120-SCH-000044014, pentru perioada 2022 - 2027. Aceasta **reprezintă** un instrument care oferă anual acces simplificat la programele de finanțare din cadrul Acțiunii-cheie 1, proiecte de mobilitate, confirmând capacitatea organizației noastre de a implementa un plan de dezvoltare strategică pe termen mediu și lung.

În anul școlar 2022 - 2023, Acreditarea Erasmus a permis Liceului Teoretic „Bogdan Vodă” Hălăucești derularea proiectului de mobilitate Erasmus+ KA 121 Acțiunea Cheie 1 – Educația școlară, cu numărul **2022-1-RO01-KA121-SCH-000053298**. Proiectul a cuprins două mobilități și a avut ca scop formarea personală și profesională a opt cadre didactice din școală, în vederea adoptării și utilizării standardelor europene în procesul educativ, asigurării egalității de șanse tuturor educabililor, îmbunătățirii rezultatelor școlare, diminuarea absenteismului, determinarea a cât mai multor elevi să își continue studiile liceale în instituția noastră, spre o carieră de succes.

Cursurile de formare incluse în proiect au oferit importante oportunități de perfecționare celor 8 cadre didactice participante, acoperind toate cele 3 nivele de învățământ ale școlii noastre, prin participarea a 2 profesori pentru învățământul primar și 6 profesori care predau la ciclurile gimnazial și liceal.

Prima mobilitate s-a desfășurat la Barcelona, în perioada 20.02.2023 - 25.02.2023, și a avut ca temă **Web Solutions for the Classroom**. La activitățile de perfecționare organizate de Europass Teacher Academy a participat o echipă formată din 5 profesori de la Liceul Teoretic „Bogdan Vodă” Hălăucești, care s-au pregătit alături de alți profesori din Polonia și Croația.

Cursul a adus în atenția participanților informații valoroase privind diverse strategii de lucru e-learning, a modalităților de utilizare și de interconectare a instrumentelor TIC. Noile softuri și platforme educaționale vin în întâmpinarea utilizatorilor cu soluții din ce în ce mai complexe, menite să stimuleze interesul și creativitatea elevilor. Implementarea la clasă de noi strategii bazate pe

utilizarea noilor tehnologii, a unor platforme și aplicații - *Quizlet, StoryJumper, ClassDojo, Book Creator, ChatGPT, Plickers, Sutori, Snapseed, Animoto, Goosechase, Classroomscreen, Lyrics Training, FlipaClip* etc. - contribuie la modernizarea actului didactic, la creșterea eficienței învățării, prin stimularea interesului și motivare reală a elevilor.

La cea de-a doua mobilitate, desfășurată în perioada 14 - 20 mai 2023, a participat echipa managerială a Liceului Teoretic „Bogdan Vodă” din Hălăucești, compusă din directorul prof. Neculăeș Lidia Mihaela, directorul adjunct, prof. dr. Ghercă Iulian și doamna profesoară Cășuneanu Alina, membru în Consiliul de Administrație. Cursul intitulat ***Program Structured Erasmus + Course About the Finnish & Estonian Education System***, a fost organizat de EduFuture, în Finlanda și Estonia.

Pentru realizarea obiectivelor propuse, cursul s-a axat pe studierea sistemelor de învățământ din cele două țări și pe schimbul de bune practici referitor la integrarea copiilor din grupurile vulnerabile, în vederea asigurării echității educaționale. Prin vizitarea unor instituții de învățământ din Finlanda și Estonia, participanții au avut posibilitatea de a identifica o serie de soluții pentru îmbunătățirea capacității de integrare a mijloacelor TIC în cadrul procesului didactic adaptat nevoilor actuale și a unor soluții de leadership care să răspundă noilor provocări.

La finalul programului de formare, din cadrul fiecărei mobilități, participanții au fost evaluați de către formatorii europeni prin intermediul chestionarelor teoretice și a probelor practice, care au avut ca scop observarea nivelului de dobândire a cunoștințelor, de formare a abilităților și competențelor vizate în proiect. Fiecare profesor a obținut un certificat european de participare la curs, care a fost acordat în cadru festiv.

Cele două mobilități au fost urmate de ample activități de diseminare a informațiilor, a exemplelor de bună practică, în cadrul consiliilor profesionale, a comisiilor pe discipline, a cercurilor metodice, a lectoratelor cu părinții, în vederea implementării acestora în procesul instructiv-educativ. Echipa de proiect și-a asumat misiunea de a transmite - la nivelul instituției și al comunității locale, al celorlalte școli din împrejurimi și din județ - cunoștințele și experiența acumulată prin contactul direct cu sistemele de învățământ din alte țări, cu tendințele actuale din domeniul educației, prin prezentarea celor mai importante aspecte din cadrul mobilităților și ale modului în care pot fi folosite noile cunoștințe în activitatea de predare - învățare - evaluare.

Au fost realizate o serie de lecții și activități demonstrative în care s-au utilizat metode moderne și conceptul de predare interactivă, folosind noile tehnologii. Pe baza experienței dobândite, profesorii participanți au creat jocuri

educaționale, cărți virtuale, materiale video, care au contribuit la dezvoltarea bazei de date comune a jocurilor de pe fiecare platformă, pentru a fi utilizate în beneficiul suplimentar al participanților și implicit al tuturor instituțiilor educative.

Învățarea activă și-a găsit reflectare în creșterea procentului elevilor care au susținut și promovat examenele naționale la toate nivelele. Procentul de promovabilitate la Evaluarea Națională 2023 - clasa a VIII-a a fost de 76,48%, iar la Bacalaureat, de 91,11 %.

Activitățile din proiect și-au găsit reflectare în Nr.10 al revistei școlii, intitulată *Repere cultural-educaționale*, publicată la Editura Pim Iași, în 100 de exemplare, dar care poate fi accesată și în format electronic pe pagina oficială a Liceului Teoretic „Bogdan Vodă” Hălăucești. Revista se bucură de o bună primire în rândul cadrelor didactice, al elevilor, al comunității locale, dovedindu-și necesitatea și sustenabilitatea în cadrul festivităților deschiderii noului an școlar, fapt ce conduce la ideea de continuare a efortului publicistic.

Pe holul principal al instituției echipa de proiect a realizat numeroase afișiere dedicate proiectelor europene, printre ele aflându-se și cel dedicat Proiectului de Acreditare, acesta conținând informații și imagini sugestive din cadrul celor două mobilități.

Site-ul oficial al proiectului de Acreditare Erasmus+ pentru perioada 2021-2027, http://liceulhalaucesti.ro/erasmus/erasmus_KA120/index.htm, a pus la dispoziția celor interesați, prin intermediul paginilor electronice bilingve - română și engleză - informații detaliate, actualizate permanent, despre inițierea, proiectarea, planificarea, implementarea, derularea și monitorizarea activităților, contorizând în statisticile de trafic peste 700 de vizitatori unici și peste 9 000 de accesări.

Alături de celelalte proiecte derulate de școala noastră, Proiectul de Acreditare Erasmus a contribuit la promovarea și mediatizarea instituției. Activitățile de diseminare desfășurate, au convins părinții și elevii din localitate, dar și din satele limitrofe, de calitatea actului didactic din instituția noastră, de importanța înscrierii și continuării studiilor la Hălăucești, la clasa a IX-a fiind înscriși 56 elevi, fapt ce a condus la realizarea planului de școlarizare și menținerea celor două profiluri ale liceului - uman și real.

Prin participarea la mobilități cadrele didactice și-au dezvoltat abilitățile de comunicare și de socializare, și-au îmbunătățit competențele lingvistice, și-au dezvoltat capacitatea de gestionare a unor situații inedite, și-au dezvoltat competențele culturale, au stabilit legături cu ceilalți participanți și cu formatorii, contribuind la creșterea gradului de internaționalizare a instituției noastre.

The First Year of Erasmus+ Accreditation At “Bogdan Voda” Theoretical Highschool in Hălăucești

In the 2022 – 2023 school year, the Erasmus Accreditation allowed the “Bogdan Voda” Theoretical Highschool in Hălăucești to run the Erasmus+ mobility project KA 121 Key Action 1 - School Education, with the number 2022-1-RO01-KA121-SCH-000053298. The project included two mobilities and aimed at the personal and professional training of eight teachers in the school, in order to adopt and use European standards in the educational process, ensure equal opportunities for all learners, improve school results, reduce absenteeism, encourage as many students as possible to continue their high school studies in our institution, towards a successful career.

The training courses included in the project provided important opportunities for the 8 participating teachers to improve their skills, covering all 3 levels of education of our school, through the participation of 2 teachers for primary education and 6 teachers teaching at secondary and high school levels.

The two mobilities were followed by extensive activities to disseminate information, examples of good practice, within the teacher councils, methodological meetings, parent-teacher conferences, in order to implement it in the educational process. The project team has taken on the mission of transmitting - at the level of the institution and the local community, of the other schools in the surrounding area and in the county - the knowledge and experience gained through direct contact with the education systems of other countries, with the current trends in the field of education, by presenting the most important aspects of mobility and how the new knowledge can be used in teaching - learning - evaluation.

A series of lessons and demonstration activities were carried out using modern methods and the concept of interactive teaching using new technologies. Based on the experience gained, the participating teachers created educational games, virtual books, video materials, which contributed to the development of the common database of games on each platform, to be used for the additional benefit of the participants and implicitly of all educational institutions.

Active learning has been reflected in the increase in the percentage of students taking and passing national exams at all levels. The pass rate for the National Assessment 2023 – 8th grade was 76.48% and for the Bacalaureate 91.11%.

Începerea celui de-al doilea an al Acreditării

Director adj., prof. dr. *Iulian Ghercă*
Liceul Teoretic *Bogdan Vodă*, Hălăucești

Finalizarea Proiectului din anul 1 al Acreditării a oferit posibilitatea depunerii unui nou proiect privind anul al doilea al Acreditării. Echipa de proiect existentă la nivelul instituției a realizat și depus acest nou proiect care continuă îndeplinirea obiectivelor asumate prin planul de Acreditare.

Astfel noul proiect cu numărul 2023-1-RO01-KA121-SCH-000113659 a primit finanțare și se desfășoară în perioada 1 iunie 2023 și 31 august 2024, adică pe o perioadă de 12 luni. Valoarea maximă aprobată este de 20 960 euro și care se alocă în două tranșe 80% inițial și 20% după raportarea finală.

În cadrul acestui proiect se urmărește îndeplinirea unor noi obiective asumate prin planul de Acreditare care răspund următoarelor nevoi instituționale:

- N3 – Gradul redus de conștientizare a efectelor negative ale fenomenului "bullying" în rândul elevilor, părinților și cadrelor didactice și al nivelului de informare al acestora asupra necesității implicării în prevenirea și combaterea acestui fenomen;

- N4 – Importanța redusă acordată formării culturii ecologice în școală și slaba deprindere a elevilor cu activitățile de protejare a mediului.

Pentru a putea rezolva aceste nevoi ale școlii prin planul de Acreditare, am asumat următoare obiective, care vor fi îndeplinite prin implementarea Proiectului din anul 2 de Acreditare: *O3 - Prevenirea și combaterea efectelor negative ale fenomenului „bullying”*.

În instituția noastră, fenomenul de bullying are o incidență ridicată, manifestându-se la nivel verbal (tachinări, injurii, comentarii nepotrivite, amenințări etc.), social (formarea unor grupuri care nu doresc să se împrietenească cu alți elevi), dar și fizic (prin loviri, împingeri, distrugerea lucrurilor altor elevi sau alte gesturi nepoliticoase). Victimele acestui fenomen sunt copiii care se confruntă deja cu probleme diverse: sunt supraponderali, sunt copii nou veniți în școală (reîntorși din străinătate) și nu stăpânesc foarte bine limba română, provin din familii sărace, au o stimă de sine scăzută și sunt considerați incapabili de a se proteja etc. Pericolul major al acestui fenomen rezultă din falsa impresie de normalitate a acestuia, majoritatea elevilor acceptându-l ca pe o componentă obișnuită a vieții școlare. Suntem conștienți

că efectele asupra victimelor pot fi devastatoare, de aceea ne propunem să prevenim și să combatem aceste efecte negative astfel încât să asigurăm un mediu tolerant și incluziv pentru elevi. Instituția noastră are o politică de toleranță zero la orice formă de violență și bullying și considerăm că asigurarea unui mediu curat și sigur pentru elevii noștri reprezintă o realitate și un argument în plus pentru care elevii să aleagă Liceul Teoretic *Bogdan Vodă* din Hălăucești.

De aceea, considerăm că intervenția promptă și într-o fază incipientă a unui posibil conflict și mai ales prevenția pot descuraja și pot stopa acest tip de acțiuni ale elevilor. Totuși problematica aceasta este destul de complexă și de aceea am considerat necesar și oportun să formăm colegi profesori din instituția noastră în cadrul unor cursuri la nivel internațional pe această temă în cadrul proiectului Erasmus+ al anului 2 al Acreditării: *O4 - Formarea unei conduite care să asigure un comportament conștient de protejare și conservare a mediului înconjurător pentru o dezvoltare sustenabilă.*

În școala noastră, activitățile de conștientizare a mediului înconjurător sunt limitate și se rezumă, de regulă, la ecologizarea spațiului școlii. Lucrul acesta este cauzat, în primul rând, de lipsa de formare a cadrelor didactice în vederea dezvoltării unei culturi ecologice pe plan personal, cât și la elevi, a redusei îmbinări a disciplinei proprii cu activități inter și transdisciplinare ce vizează protejarea și conservarea mediului înconjurător.

Contextul actual în care trăim impune necesitatea unor eforturi comune de responsabilizare a actorilor educației în ceea ce privește folosirea rațională a resurselor și conservarea ecosistemelor, de însușire a unui comportament care să asigure dezvoltarea sustenabilă și, implicit, adaptarea la schimbările determinate de problemele actuale globale (climatice, sociale, economice). Pentru că suntem în mediul rural și promovăm un mediu curat ca politică educațională a școlii noastre în efortul de a atrage atenția asupra importanței protejării mediului natural, a reducerii poluării, economiei circulare etc., am considerat să facem un obiectiv din formarea unei conduite care să ducă la protejarea mediului înconjurător prin formarea unor profesori în această tematică. Prin autoeducare și educare cu privire la menținerea și susținerea unui mediu natural, sănătos, realizăm o comunitate durabilă și echitabilă.

Plecând de aceste două obiective enunțate, vom selecta în perioada următoare 8 cadre didactice din instituție care vor participa în cadrul a două mobilități la cursuri de formare la nivel internațional, vor putea vedea și analiza exemple de bună practică și vor deprinde noi competențe în cele două tematici enunțate anterior.

În perioada următoare se va realiza selecția candidaților, semnarea contractelor și alegerea cursurilor și a perioadelor de desfășurare a acestora. Se va realiza ca de fiecare dată pregătirea lingvistică, culturală, pedagogică etc., pentru participanții la mobilitate.

Oportunitatea de a te forma în teme atât de importante într-un context internațional oferit de programul Erasmus+ ne stimulează și ne permite să avem acces la experiențe de învățare unice, complexe și eficiente, care vor fi transferate ulterior printr-o bună diseminare la nivelul întregii instituții, ba chiar al comunității, în beneficiul nemijlocit al elevilor noștri.

Sperăm ca implementarea Proiectului din anul al doilea al Acreditării să aducă cel puțin la fel de multe beneficii elevilor, profesorilor și instituției noastre, în ansamblul său.

Start of The Second Year of Accreditation

Completion of the Year 1 Accreditation Project has provided the opportunity to submit a new project for the second year of Accreditation. The existing project team at the institution has carried out and submitted this new project, which continues to meet the objectives set out in the Accreditation plan.

Thus the new project number 2023-1-RO01-KA121-SCH-000113659 has received funding and runs from 1st June 2023 to 31st August 2024, i.e. for a period of 12 months. The maximum amount approved is €20, 960 and is allocated in two tranches 80% initially and 20% after final reporting.

In this project we will aim to achieve the following objectives:

- Prevent and combat the negative effects of the bullying phenomenon;
- To develop a conduct that ensures a conscious behaviour to protect and preserve the environment for a sustainable development.

Based on these two objectives, 8 teachers from the institution will be selected to participate in two international training courses in the coming period, see and analyse examples of good practice and learn new skills in the two topics mentioned above.

The selection of candidates, the signing of contracts and the choice of courses and their timing will take place in the coming period. As always, linguistic, cultural, pedagogical, etc. training will be provided for the participants in the mobility.

The opportunity to train in such important topics in an international context offered by the Erasmus+ programme stimulates us and allows us to have access to unique, complex and effective learning experiences that will be transferred later through a good dissemination to the whole institution, and even to the community, for the direct benefit of our students.

We hope that the implementation of the second year Accreditation Project will bring at least as many benefits to our students, teachers and our institution as a whole.

Raportul final și încheierea proiectului Proiectul Erasmus+ KA 229 - School Exchange Partnerships - "Students Actively Learning Entrepreneurial Skills" (SALES)

Director adj., prof. dr. *Iulian Ghercă*
Liceul Teoretic *Bogdan Vodă*, Hălăucești

Provocările actuale sunt din ce în ce mai mari, elevii noștri din ce în ce mai diferiți și mulți dintre ei cu un interes scăzut pentru actul educațional și cu o lipsă de motivație crescută.

Trebuie să recunoaștem ca noi, profesorii, trebuie să ne adaptăm și să venim în întâmpinarea nevoilor elevilor noștri. Și, trebuie să admitem că, nu suntem pe deplin pregătiți pentru complexitatea de probleme cu care se confruntă elevii din societatea noastră atât de schimbătoare și lipsită de o minimă predictibilitate. De aceea, posibilitatea de a urma cursuri în țări ale Uniunii Europene, de a cunoaște sisteme educaționale și profesori din întreaga Europă, de a dezvolta competențe absolut necesare și actuale - reprezintă un mare avantaj. Pentru elevii noștri posibilitatea de a interacționa, de a cunoaște și a lucra cu elevi din Belgia, Bulgaria, Cehia și Turcia a reprezentat o oportunitate fantastică de care au profitat din plin. Educația nu mai poate rămâne un act izolat într-o societate tot mai globală, multiculturală și supusă unor provocări fără precedent.

De aceea, la nivelul instituției noastre, am conștientizat aceste realități și am făcut o prioritate din internaționalizarea școlii noastre prin înființarea unei echipe care să lucreze în vederea obținerii și implementării de proiecte europene.

Proiectul **Proiectul Erasmus+ KA 229 - School Exchange Partnerships - "Students Actively Learning Entrepreneurial Skills" (SALES)**, cu numărul 2020-1-BE02-KA229-074685_2 a fost creat din dorința școlilor implicate de a contribui la dezvoltarea personală și profesională a elevilor, la dezvoltarea abilităților antreprenoriale ale acestora, dar și de creștere a gradului de internaționalizare a școlilor noastre.

Putem afirma fără teama de a greși că Proiectul SALES a avut un impact major asupra tuturor participanților, dar și a celorlalți elevi și profesori din școala noastră. Tematica propusă de cele cinci școli participante și abordarea modernă au transformat activitățile de cooperare dintre elevi într-un veritabil laborator socio-economic, reunind modele viabile, care au urmărit dezvoltarea

competențelor antreprenoriale, a celor de comunicare, dar și a competențelor culturale și interpersonale. Elevii participanți în proiect au fost receptivi, spontani, activi, atenți, dezinvolti manifestând un interes deosebit pentru identificarea unor soluții viabile pentru dezvoltarea unor afaceri profitabile, au demonstrat îndemnare și pricepere în realizarea sarcinilor de lucru individuale și în echipă, au realizat portofolii interesante, au găsit soluții corecte și complete pentru protejarea mediului și pentru reducerea poluării¹.

Considerăm că obiectivele propuse și asumate în cadrul proiectului au fost realizate pe deplin și au oferit elevilor oportunități unice de învățare și dezvoltare, prin deschiderea unor perspective moderne de abordare a antreprenoriatului, prin cunoaștere reciprocă a valorilor și tradițiilor naționale și europene, prin intermediul schimburilor culturale directe. Ne bucură faptul să constatăm prin intermediul statisticilor de accesare și al discuțiilor, că site-ul oficial al Proiectului SALES, http://liceulhalaucesti.ro/erasmus/erasmus_K229/index.htm constituie un exemplu de bună practică.

Proiectul a evidențiat relația deosebită dintre cadrele didactice și elevii din școala noastră, dintre instituție și comunitatea locală, activitățile desfășurate contribuind la o mai bună cunoaștere reciprocă, la formarea și dezvoltarea de atitudini și comportamente pozitive, la promovarea valorilor europene, la creșterea gradului de internaționalizare a Liceului Teoretic *Bogdan Vodă Hălăuțești*.

Mobilitățile din proiect au adus noi provocări pentru elevii noștri, dar totodată și noi contexte diverse de învățare și dezvoltare personală și formativă. Experiența Erasmus+ este greu de explicat în cuvinte, este una complexă și extrem de practică, palpabilă cu urmări de durată și foarte intensă- ea trebuie trăită și experimentată. Posibilitățile și situațiile de învățare sunt multiple, diverse și dezvoltă abilitățile elevilor într-un mod natural, prin experiența practică și nu exclusiv teoretică, cum se întâmplă de multe ori la școală, în contextul formal de învățare.

În cadrul acestui proiect, sunt mai multe generații de elevi/ absolvenți care participă la experiența Erasmus+(promoția 2022 în Bulgaria și promoția 2023 Cehia, promoția 2024 în Turcia și Belgia), la ceea ce presupune internaționalizarea Liceului Teoretic *Bogdan Vodă Hălăuțești*, dar mai important la interacțiunea și posibilitatea de învățare în grupuri și echipe internaționale formate din elevi din Belgia, Bulgaria, Cehia, România și Turcia,

¹ N. Juncă, *Încheierea cu succes a Proiectului Erasmus+ K229 SALES la Liceul Teoretic Bogdan Vodă Hălăuțești*, NewsPașcani.

având la bază cooperarea, lucrul în echipă, însușirea unor valori și principii europene comune, toate acestea cu scopul dezvoltării personale și profesionale viitoare.

De asemenea, este foarte important ca elevii să vadă modul de organizare a unor astfel de evenimente, mobilități, modul în care se realizează programul, obiectivele, munca depusă, rezultatele obținute, calitatea activităților desfășurate, lucrurile care pot fi îmbunătățite etc. Toate lucrurile aceste pot fi realizate prin dezvoltarea unei gândiri critice, argumentate și logice. Prin participarea la astfel de activități, elevii (și profesorii, iar prin acest material, sper, și părinții) pot înțelege importanța și valoarea unor abilități extrem de importante precum lucrul în echipă, cooperarea și conlucrarea, comunicarea activă, ascultarea și participarea, importanța limbajului verbal și non-verbal etc. Pe lângă dezvoltarea acestor abilități o astfel de experiență are menirea de a face elevul să conștientizeze importanța unor valori și principii fundamentale din viața noastră, dar și practici, comportamente și moduri de gândire: interculturalitatea, acceptarea și valorizarea celor diferiți, corectitudinea, conștientizarea stereotipurilor și prejudecăților, puterea iertării, importanța dezvoltării spiritului civic și a valorilor democratice, importanța și puterea iubirii și bunătății etc.

O confirmare în plus a îndeplinirii obiectivelor și a sustenabilității proiectului îl reprezintă rezultatele la testările naționale, pilotarea testării standardizate (BRIO) la nivelul școlii noastre și creșterea semnificativă a utilizării tehnologiei, a metodelor moderne în actul educațional, creșterea capacității profesorilor de a integra elevii din grupurile vulnerabile și, nu în ultimul rând, creșterea gradului de atractivitate a instituției, demonstrată prin ocuparea integrală a locurilor la clasa a IX-a încă din prima etapa a admiterii la liceu. Considerăm că am îndeplinit pe deplin obiectivele propuse în cadrul **Proiectul Erasmus+ KA 229 - School Exchange Partnerships - "Students Actively Learning Entrepreneurial Skills" (SALES)**.

Raportul final a fost realizat de coordonatorul proiectului prin contribuția fiecărui participant în parte și a fost depus la sfârșitul lunii octombrie. Instituția noastră a trecut și printr-o procedură suplimentară de verificare aprofundată, în urma căreia s-a constatat buna implementare a proiectului. În perioada viitoare se va da rezultatul verificării raportului final care va fi urmată de alocarea fondurilor de 20% din bugetul inițial al proiectului. Astfel, încheiem un proiect, cel mai mare și complex de până acum, cu numeroase elemente de noutate și multiple provocări, la care echipa de implementare considerăm ca a făcut față cu succes. Mulțumim cu această ocazie întregii echipe de scriere și implementare a proiectului: domnișoarei director Lidia Mihaela Neculăeș, prof.

Monica Tudorache, Neculai Juncă, Neculăeș Aissa Ana Maria, Petrila Claudia. Mulțumim, de asemenea, și profesorilor - Ciprian Neculăeș, Alina Cășuneanu, Alexandra Păuleți și Laura Apostolovici implicați în coordonarea elevilor în cele patru mobilități Bulgaria, Cehia, Belgia și Turcia- elevilor și tuturor celor implicați în acest proiect și sperăm ca toți să rămână cu amintiri minunate și unice.

Summary

The opportunity to attend courses in EU countries, to get to know educational systems and teachers from all over Europe, to develop skills that are absolutely necessary and up-to-date - is a great advantage. For our students the opportunity to interact, meet and work with students from Belgium, Bulgaria, Czech Republic and Turkey was a fantastic opportunity that they took full advantage of. Education can no longer remain an isolated act in an increasingly global, multicultural society subject to unprecedented challenges. This project was created out of the desire of the schools involved to contribute to the personal and professional development of students, to the development of their entrepreneurial skills.

The SALES Project has had a major impact on all participants, as well as on the other students and teachers in our school. The theme proposed by the five participating schools and the modern approach transformed the cooperation activities between pupils into a real socio-economic laboratory, bringing together viable models that aimed at developing entrepreneurial skills, communication skills, cultural and interpersonal skills. The students participating in the project were receptive, spontaneous, active, attentive, and casual, showing great interest in identifying viable solutions for the development of profitable businesses, demonstrating skill and ability in carrying out individual and team work tasks, producing interesting portfolios, finding correct and complete solutions for environmental protection and pollution reduction.

We believe that the objectives proposed and assumed in the project have been fully achieved and have offered students unique learning and development opportunities, by opening up modern perspectives on entrepreneurship, through mutual knowledge of national and European values and traditions, through direct cultural exchanges. We are pleased to see through the access statistics and discussions that the official website of the SALES Project, http://liceulhalaucesti.ro/erasmus/erasmus_K229/index.htm is an example of good practice.

The project has highlighted the special relationship between teachers and students in our school, between the institution and the local community, the activities carried out contributing to a better mutual knowledge, to the formation and development of positive attitudes and behaviours, to the promotion of European values, to the increase of the degree of internationalization of Bogdan Voda Theoretical Highschool.

The project mobilities brought new challenges for our students but also new and diverse contexts for learning and personal and formative development. The Erasmus+ experience is hard to explain in words, it is complex and extremely practical, tangible with lasting consequences and very intense - that is why it is hard to explain in words, it must be lived and experienced. The learning possibilities and situations are multiple, diverse and develop students' skills in a natural way, through practical experience and not exclusively theoretical, as is often the case at school in the formal learning context.

Within this project there are several generations of students/graduates participating in the Erasmus+ experience (the 2022 promotion in Bulgaria and the 2023 promotion in Czech Republic, the 2024 promotion in Turkey and Belgium), in what implies the internationalization of Bogdan Voda Theoretical Highschool, but more importantly in the interaction and learning opportunity in international groups and teams formed by students from Belgium, Bulgaria, Czech Republic, Romania and Turkey, based on cooperation, teamwork, the acquisition of common European values and principles, all with the aim of future personal and professional development.

It is also very important for students to see the way of organising such events, mobilities, how the programme is organised, the objectives, the work done, the results obtained, the quality of the activities carried out, things that can be improved, etc. All these things can be achieved by developing critical, reasoned and logical thinking. By participating in such activities students (and teachers) can understand the importance and value of extremely important skills such as teamwork, cooperation and collaboration, active communication, listening and participation, the importance of verbal and non-verbal language, etc. In addition to developing these skills such an experience is intended to make the student aware of the importance of fundamental values and principles in our lives as well as practices, behaviours and ways of thinking: interculturality, acceptance and valuing of the different, fairness, awareness of stereotypes and prejudices, the power of forgiveness, the importance of developing civic spirit and democratic values, the importance and power of love and kindness etc.

Încheierea cu succes a Proiectului Erasmus+ K229 SALES la Liceul Teoretic Bogdan Vodă Hălăucești

prof. Neculai Juncă
Liceul Teoretic *Bogdan Vodă* Hălăucești

Derulat în perioada 1.09.2020 - 31.08.2023, Proiectul Erasmus+ KA 229 - School Exchange Partnerships - "Students Actively Learning Entrepreneurial Skills" (SALES), cu numărul **2020-1-BE02-KA229-074685_2** a ajuns la final. Parteneriatul format din cinci țări europene – Belgia, Bulgaria, Cehia, România și Turcia - a fost creat din dorința școlilor implicate de a contribui la dezvoltarea personală și profesională a elevilor, la dezvoltarea abilităților antreprenoriale ale acestora.

Scopul general al Proiectului a fost de a facilita cooperarea prin schimbul de idei, opinii și perspective ale tinerilor din diferite țări europene și prin generarea de idei de afaceri relevante pentru economiile locale.

Festivitățile dedicate deschiderii anului școlar 2023-2024 la Liceul Bogdan Vodă au fost marcate de o serie de momente speciale, la care au participat reprezentanți ai inspectoratului școlar și ai comunității locale: domnul inspector Cristinel Iordăchioaia, domnul primar Petru Burbulea, părintele paroh Daniel Lucaci, șeful Postului de Poliție Hălăucești, dl. Maței Iulian și sora Beti, din partea Centrului de Zi Sfântul Francisc.

Într-o atmosferă sărbătorească, conducerea școlii a premiat elevii și profesorii care au obținut rezultate deosebite în examenele naționale. Apoi au fost de evidențiați elevii și a profesorii implicați în Proiect Erasmus+ SALES. Cu toții au primit Diplome de Excelență, mici cadouri-surpriză și o consistentă broșură color, cu o înaltă ținută grafică, dedicată Proiectului, care a încercat să immortalizeze în imagini sugestive cele cinci mobilități.

A urmat apoi, lansarea oficială a Numărului 10 al revistei liceului, *Repere cultural-educaționale*, revistă ce a reflectat cu fidelitate în paginile sale, număr de număr, derularea activităților din Proiect. Toate aceste materialele pot fi accesate și în format electronic, pe pagina oficială a instituției noastre, liceulhalaucesti.ro.

Evenimentul a continuat cu o amplă diseminarea a Proiectului Erasmus+ K 229, SALES, prin intermediul unei prezentări retrospective a activităților desfășurate în cadrul celor cinci mobilități. Materialul video i-a surprins pe cei prezenți cu rememorarea unor momente emoționante prilejuite de activitățile de

cunoaștere a partenerilor și a orizontului local, de elaborarea de către elevi, prin cooperare, a planurilor de afaceri, de schimburile culturale, de vizitarea unor obiective turistice, dar și de clipele de relaxare. Materialul se găsește pe site-ul oficial http://liceulhalaucesti.ro/erasmus/erasmus_K229/index.htm.

Cei 28 de elevi din școala noastră, care au participat în Proiectul SALES au rețrăit cu emoție și nostalgie acele momente unice, care le-au oferit șansa de a cunoaște elevi și sisteme de învățământ din alte țări, de a coopera și a lega prietenii, de a vedea alte țări...

Prima mobilitate, desfășurată în perioada 25 – 29.oct.2021, a fost găzduită de Professionalna Gimnaziya po Transport Razlog, din Bulgaria. Liceul nostru a fost reprezentat de un grup format din șapte elevi și patru profesori. Activitățile au avut ca temă „*The economy of Bulgaria and beginners in agriculture*”.

Paraschiv Iulian Denis, absolvent al liceului nostru, actualmente student al Facultății de Psihologie remarcă: *”Pentru mine, experiența proiectului Erasmus+ în Bulgaria, a reprezentat un punct de formare a unei viziuni asupra vieții și o regăsire cu mine însumi. Să întâlnești elevi din alte țări, să ai șansa să stai de vorbă cu ei, să vezi cum funcționează un sistem educațional diferit, este mai mult decât o simplă experiență, e o formare emoțională și mentală. Am avut șansa să particip la diferite activități școlare, să îmi expun ideile, să lucrez în echipă și chiar să câștigăm un premiu!*

Am vizitat locuri care mi-au dat o nouă motivație și m-au încurajat să merg mai departe și să nu renunț niciodată. Am împărțit idei cu elevi din Cehia, Belgia, Bulgaria, cât și cu profesori. Fiecare zi petrecută a venit cu o nouă provocare și o nouă lecție.”

Liceului Teoretic Bogdan Vodă Hălăucești i-a revenit sarcina de a organiza cea de-a doua mobilitate din Proiect. La activitățile desfășurate în perioada 15 - 21 mai 2022, au participat 24 de elevi și 8 profesori din cele patru țări partenere, care, alături de elevii noștri, au avut ocazia de a cunoaște „*Romanian economy and IT initiatives*” și de a elabora sub îndrumarea profesorilor noștri, interesante idei de afaceri.

Doamnele Ann Vereecke & Lobke Van Impe, profesori la Go! Handelsschool Aalst, Belgia, coodonatori ai Proiectului SALES, remarcă la sfârșitul unei săptămâni fructuoase:

”Ce experiență excelentă a fost această a doua mobilitate în proiectul SALES! Echipa românească de la Liceul Teoretic Bogdan Vodă din Hălăucești a mers până la capăt pentru a le oferi oaspeților o primire călduroasă. Întreaga săptămână a fost planificată și organizată la minut și a implicat atât

școala, cât și membrii comunității locale din Hălăucești, printre care și mai mulți antreprenori, pe care grupul nostru i-a vizitat sau cu care a interacționat.

Am fost impresionați de modul în care gazdele au organizat elaborarea planurilor de afaceri, obiectivul central al proiectului SALES, materialele de curs și coaching-ul echipelor internaționale de studenți. În consecință, echipele au livrat o varietate bogată de planuri de afaceri în domeniul TIC, raportate la realitățile economiei românești. Gazdele noastre au organizat vizite de lucru și întâlniri cu mai mulți antreprenori locali. Am fost impresionați de energia și pasiunea antreprenorilor cu care am fost lăsați să ne întâlnim și să discutăm.

Fără îndoială, Liceul Teoretic Bogdan Vodă din Hălăucești se concentrează pe internaționalizare ca modalitate de a crea relații între o școală situată în mediul rural și lumea largă și de a crea oportunități de dezvoltare profesională a elevilor lor, a colectivului didactic și a comunității locale din Hălăucești.”

Mobilitate din Cehia, desfășurată în perioada 7 – 11 nov. 2022 la PrimMat – Soukroma Stredni Skola Podnikatelska, s.r.o. - Frydek-Mistek, a avut ca tematică de lucru „*Czech economy and initiatives to small businesses*”. De la școala noastră a participat un grup numeros, format din 12 elevi, însoțiți de trei profesori.

Mihălcuț Daria, absolventă a liceului nostru, rememora: *”Vizitarea companiei locale Marlenka a avut loc chiar în prima zi a proiectului, după ce elevii participanți din cele cinci țări au conlucrat la elaborarea unor idei de afaceri. Ajunși la celebra fabrică de prăjituri, am fost primiți cu brațele deschise de către angajații acesteia. Am fost invitați să luăm loc la mesele pregătite, unde am fost serviți cu mostre din gama lor mare de prăjituri! Totodată, am fost serviți cu cafea special făcută de Marlenka.”*

În perioada 5 - 11 martie 2023, cei cinci elevi și doi profesori, reprezentanții liceului nostru, s-au deplasat în Belgia, la GO! De Handelsschool Aalst. Activitățile propuse de partenerii belgieni au avut ca temă „*Introduction to the Belgium economy and outdoor activities and sports activities*”.

Elevul Giurgică Iosif de la clasa a XII-a A declara: *”Experiența trăită în cadrul proiectului Erasmus+ a fost, de departe, cea mai interesantă de până acum. Am avut șansa de a cunoaște oameni noi, care mi-au umplut sufletul cu bucurie. ERASMUS+ este despre oameni, prietenie și experiențe noi. Ar fi multe lucruri de spus, dar sper că am cuprins esența în aceste câteva cuvinte.”*

Colegul său, Pîrlea Eoden, remarca: *”Proiectul SALES m-a ajutat să acumulez cunoștințe noi, am aprofundat cunoștințele în limba engleză și am reușit să mă împrietenesc cu persoane de altă naționalitate. Momentele*

petrecute în acest proiect au fost speciale și unice, pe care nu le voi uita niciodată!”

Ultima mobilitate s-a desfășurat în Turcia, în perioada 25 - 30 aprilie 2023, gazde fiind Kadinhani Zeki Altindag Anadolu Lisesi, Konya și având ca temă „*Turkey's economy beginners and beauty industry*”. Echipa noastră a fost formată din patru elevi și trei profesori.

Frenț Raluca Cecilia de la clasa a XII-a B ne spunea: *”Săptămâna aceasta mi-a oferit oportunitatea să descopăr oameni cu perspective diferite de ale mele. Datorită locurilor în care am fost și planului de afaceri pe care l-am construit împreună, ne-am distrat și ne-am cunoscut mult mai bine. Astfel, am creat în acest timp, deși limitat, amintiri unice.”*

La ceas de bilanț, putem afirma fără teama de a greși că Proiectul SALES a avut un impact major asupra tuturor participanților, dar și a celorlați elevi și profesori din școala noastră. Tematica propusă de cele cinci școli participante și abordarea modernă au transformat activitățile de cooperare dintre elevi într-un veritabil laborator socio-economic, reunind modele viabile, care au urmărit dezvoltarea competențelor antreprenoriale, a celor de comunicare, dar și a competențelor culturale și interpersonale.

Și în celelalte școli participante din țările pertenere, educația antreprenorială reprezintă o prioritate, pentru a-i conduce pe elevi spre dezvoltarea unui mediu de afaceri sănătos, care să răspundă cerințelor comunității și unei economii de piață cu o dinamică extraordinară.

Elevii participanți în proiect au fost receptivi, spontani, activi, atenți, dezinvolți manifestând un interes deosebit pentru identificarea unor soluții viabile pentru dezvoltarea unor afaceri profitabile, au demonstrat îndemnare și pricepere în realizarea sarcinilor de lucru individuale și în echipă, au realizat portofolii interesante, au găsit soluții corecte și complete pentru protejarea mediului și pentru reducerea poluării.

Vîrgă Francisca-Iuliana, clasa a XII-a B: *”Experiența oferită în cadrul proiectului Erasmus+ a fost, de departe, cea mai interesantă de până acum. Am avut șansa de a cunoaște oameni și lucruri noi, care mi-au umplut sufletul cu bucurie și care mi-au deschis ochii pentru a vedea cum este lumea cu adevărat. Și trebuie să spun că este superbă! Partenerii noștri din Cehia, Belgia, Turcia și Bulgaria m-a ajutat să privesc ceea ce este în jurul meu dintr-o altă perspectivă.”*

Considerăm că obiectivele propuse și asumate în cadrul proiectului au fost realizate pe deplin și au oferit elevilor oportunități unice de învățare și dezvoltare, prin deschiderea unor perspective moderne de abordare a

antreprenoriatului, prin cunoaștere reciprocă a valorilor și tradițiilor naționale, prin intermediul schimburilor culturale directe.

Ne bucură să constatăm prin intermediul statisticilor de accesare și al discuțiilor, că site-ul oficial al "Students Actively Learning Entrepreneurial Skills" (SALES), http://liceulhalaucesti.ro/erasmus/erasmus_K229/index.htm constituie un exemplu de bună practică.

Proiectul a evidențiat relația deosebită dintre cadrele didactice și elevii din școala noastră, dintre instituție și comunitatea locală, activitățile desfășurate contribuind la o mai bună cunoaștere reciprocă, la formarea și dezvoltarea de atitudini și comportamente pozitive, la promovarea valorilor europene, la creșterea gradului de internaționalizare a Liceului Teoretic Bogdan Vodă Hălăucești.

Successful Completion of the Erasmus+ Project K229 SALES at “Bogdan Voda” Theoretical Highschool in Hălăucești

The Erasmus+ KA229 - School Exchange Partnerships – “Students Actively Learning Entrepreneurial Skills” (SALES) project, with the number **2020-1-BE02-KA229-074685_2** run during the period between 1st July 2020 and 31st August 2023, has come to an end. The partnership of five European countries - Belgium, Bulgaria, Czech Republic, Romania and Turkey - was created out of the desire of the schools involved to contribute to the personal and professional development of students and to their entrepreneurial skills.

The festivities dedicated to the opening of the school year 2023-2024 at “Bogdan Voda” Theoretical Highschool were marked by a series of special moments, attended by representatives of the school inspectorate and the local community: inspector Cristinel Iordăchioaia, mayor Petru Burbulea, parish priest Daniel Lucaci, head of the Hălăucești Police Station, Maței Iulian and sister Beti, from the “St. Francis” Day Centre.

In a festive atmosphere, the school management rewarded the students and teachers who achieved outstanding results in the national exams. The students and teachers involved in the Erasmus+ SALES project were then highlighted. They all received Diplomas of Excellence, small surprise-gifts and a substantial, highly graphic colour brochure dedicated to the Project, which tried to immortalise the five mobilities in suggestive images.

The 28 students from our school who participated in the SALES Project relived with emotion and nostalgia those unique moments that gave them the chance to meet students and education systems from other countries, to cooperate and build friendships, to see other countries...

The project has highlighted the special relationship between teachers and students in our school, between the institution and the local community, the activities carried out contributing to a better mutual knowledge, to the formation and development of positive attitudes and behaviours, to the promotion of European values, to the increase of the degree of internationalization of “Bogdan Voda” Theoretical Highschool.

**Date statistice
referitoare la anul școlar 2022 – 2023**

Director, prof. Neculăeș Lidia Mihaela
Liceul Teoretic *Bogdan Vodă*, Hălăucești

Unitatea școlară are în componență următoarele structuri instituționale:

Liceul Teoretic „Bogdan Vodă” Hălăucești – unitate cu PJ

Grădinița cu program normal Hălăucești

În anul școlar 2022-2023, formațiunile de preșcolari și elevi au fost repartizate astfel:

Total elevi : 587 elevi

Învățământ preșcolar: 4 grupe 80 copii

Învățământ primar: 9 clase 170 elevi

Învățământ gimnazial: 8 clase 152 elevi

Învățământ liceal: 8 clase 185 elevi

Mișcarea elevilor: de la începutul anului școlar 2022-2023 și până la final a fost înregistrat un număr de 22 transferuri ale elevilor:

Ciclul	Veniti	Plecați	Retrași
Primar	1	7	-
Gimnazial	1	3	-
Liceal	5	3	2

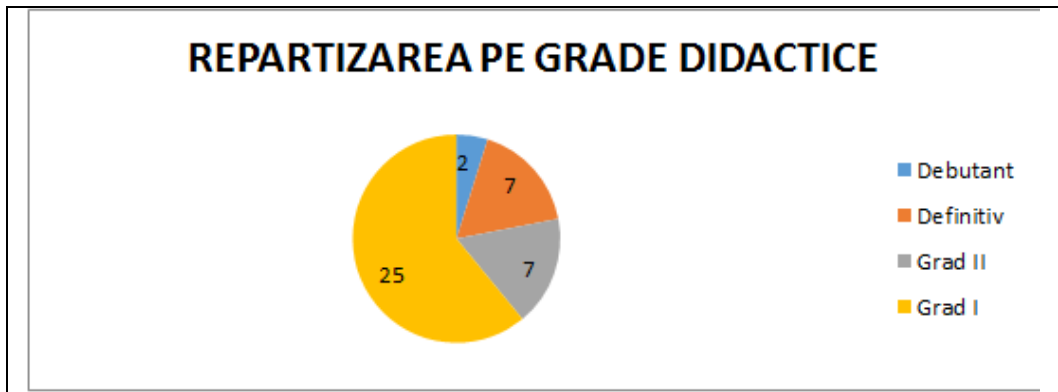
I. Resurse umane

Învățământul preșcolar		Învățământul primar		Învățământ gimnazial și liceal		Total cadre didactice	
Cadre titulare	Cadre didactice suplینitori calificati	Cadre titulare	Cadre didactice suplینitori calificati	Cadre titulare	Cadre didactice suplینitori calificati	Cadre titulare	Cadre didactice suplینitori calificati
4	-	8	1	8	5	14	1

Catedra	Cadre didactice titulare	Gradul didactic	Cadre didactice suplinitori	Grad didactic
Limba și literatura română	3	I	1	1Def
Limba engleză	2	1 gr. I +1 def	1	Def
Limba franceză	1	Gr. I	1	Gr.II
Istorie	3	1 Dr. ; 1 gr. I; 1 gr. II		
Cultură civică, log...	1	Gr. II		
Religie	2	I		
Geografie	1	I		
Matematică	3	I		
TIC	1	I		
Fizică	1	I	1	Gr I
Chimie	1	I		
Biologie	1	I		
Educație plastică	1	Def		
Educație muzicală			1	Deb
Educație fizică	1	def	1	Deb

Personal didactic pe grade didactice:

Gradul didactic I	Gradul didactic II	Gradul didactic definitiv	Gradul didactic debutant	Total
25	7	7	2	41

La nivelul unității de învățământ în anul școlar 2022-2023 au funcționat un număr de 41 cadre didactice, din care 34 cadre didactice titulare, iar 7 cadre didactice, suplinitori calificați.

Încadrarea cu personal didactic auxiliar:

- 2 secretare;
- 1 Administrator financiar;
- 1 Bibliotecar;
- 1 Laborant;
- 1 Informatician.

Personal nedidactic:

- 4 Îngrijitoare (1 GPN Hălăucești + 3 liceu);
- 3 muncitori calificați (1 GPN Hălăucești + 2 liceu);
- 2 Paznici;
- 1 șofer microbuz.

V. Medii:

La sfârșitul anului școlar 2022-2023 s-au înregistrat următoarele rezultate:

Nivel gimnazial:

Clasa	Nr. elevi	Medii 5-6,99	Medii 7 – 8,99	Medii 9 - 10
A V-a	42	1	17	24
A VI-a	37	5	21	11
A VII-a	33	2	16	15
A VIII-a	34	3	18	13

Nivel liceal:

Clasa	Nr. elevi	Medii 5-6,99	Medii 7-8,99	Medii 9 - 10
A IX-a/Uman	29		26	3
A IX –a Real	21	2	13	6
A X-a Uman	13	2	4	7
A X-a Real	13	2	6	5
A XI -a Uman	29	3	13	13
A XI-a Real	19		10	9
A XII-a Uman	30		20	10
A XII-a Real	23		8	15

Situația elevilor declarați repetenți:

Ciclul	Număr elevi
Primar	-
Gimnazial	4
Liceal	8

La sfârșitul anului școlar 2022-2023 la nivelul unității de învățământ s-au înregistrat un număr de 12 elevi declarați repetenți(2 clasa a V-a ; 2 clasa a VII-a ; 4 clasa a IX-a, 3 clasa a X-a, 1 clasa XI-a).

Frecvența elevilor

Total absente	Nemotivate
16119	5861

La nivelul unității de învățământ s-au înregistrat un număr de:16119 total absențe din care 5861 nemotivate. Total an 10 absențe /elev.

La purtare : notele scăzute sunt din cauza absențelor: Note la purtare între 9,99 și 7 sunt 29 de elevi si sub 7 sunt 10 elevi (5 pentru absente si 5 pentru alte motive).

IX: Rezultate examene naționale anul școlar 2022 – 2023:

Evaluarea națională la clasele II –IV – VI s-a desfășurat în condiții bune, iar elevii nu au întâmpinat dificultăți majore în rezolvarea testelor.

Evaluare Națională clasa a VIII-a

Nr. Elevi înscriși	Nr. Elevi prezenți	Nr. Elevi promovati	Medii <5	5-5.99	6-6.99	7-7.99	8-8.99	9-9.99	10	Promov%
34	34	26	8	3	8	8	6	1		76,47%
L.RO	34	28	6	8	7	3	9	1		82,35%
Mat	34	27	7	3	7	9	6	2		79.41%

Rezultate la examenul de bacalaureat 2023 – seria curentă:

Nr. Elevi înscriși	Nr. Elevi promovati	Medii <5	5-5.99	6-6.99	7-7.99	8-8.99	9-9.99	10	Promovabilitate %
48	42	4	2	13	13	8	7		87,5%
L.RO		1	10	9	8	14	5		98 %
Mat		2	4	4	2	3	6	1	91 %
Ist		1	11	5	5	1	2		96 %
Geo			2	1	8	5	1		100 %
Log		1	1		1	3	2		87,5 %
Bio		1	2	3	1	4	4		93,3 %
Chi								1	100 %
Info			1		1	1	3		100%

Profil	Nr. Elevi înscriși	Nr. Elevi promovati	% promovabilitate
Uman	25	22	88 %
Real	22	20	91 %

Inserția absolvenților din anul 2023

Instituții superioare de învățământ, facultăți	Nr. elevi
Facultatea de Economie și Administrarea Afacerilor, UAIC Iași	4
Postliceal - sanitar	7
Facultatea de Construcții, Universitatea Tehnică „Gheorghe Asachi” Iași	2
Facultatea de Mecanică, Universitatea Tehnică „Gheorghe Asachi” Iași	1
Facultatea de Automatizări și Calculatoare, Universitatea Tehnică „Gheorghe Asachi” Iași	1
Facultatea de Informatică, UAIC Iași	1
Facultatea de Psihologie, UAIC Iași	1
Facultatea de medicină generală, Universitatea de Medicină și Farmacie „Grigore T Popa” Iași	1
Facultatea de Comunicare și Relații Publice, UAIC Iași	1
Ingineria și Managementul Afacerilor Agricole, USV „Ion Ionescu de la Brad” Iași	1
Facultatea de Litere, UAIC Iași	1
Academia de Studii Economice București	1
Facultatea de Economie și Drept, Tg. Mureș	1
Academia Forțelor Terestre, Sibiu	1

Statistical Data for the School Year 2022 – 2023

The article presents statistical data on the number of students at each level of education, the number of teaching staff in the previous school year, the distribution by grades and the results obtained in the 2023 national examinations.

The school unit has the following institutional structures:

“Bogdan Voda” Theoretical High School Hălăucești - unit with LP

Regular kindergarten Hălăucești

In the school year 2022-2023, the pre-school and pupil groups were distributed as follows:

Total pupils: 587 pupils

Pre-school education: 4 groups 80 children

Primary education: 9 classes 170 pupils

Secondary education: 8 classes 152 pupils

Highschool education: 8 classes 185 pupils

Results of national exams school year 2022 - 2023:

The National Assessment in 2nd, 4th and 6th grades was conducted in good conditions and students did not have major difficulties in solving the tests.

Baccalaureate 2023

Total percentage of current series: 91.11%

Human profile: 91.66%

Real profile: 90.47%

The student Sorana Clopotel, class leader - 2023, obtained an average of 9.78 (before the result of the appeals). Sorana scored 10 in chemistry and Ana Maria Bălășcuți 10 in mathematics

National Assessment 2023

Promovability:

Romanian language: 82.36%

Mathematics: 79.42%

Total: 76.48%

Scurtă cronică a activităților extrașcolare

Consilier educativ, prof. Axinte Daniela Camelia
Liceul Teoretic *Bogdan Vodă*, Hălăucești

În anul școlar 2023-2024, s-a păstrat structurarea modulară, renunțându-se la semestre, la fel ca și în anul școlar precedent. Ca urmare, proiectarea didactică a trebuit să fie regândită pe module și același lucru a fost valabil și pentru activitatea educativă extrașcolară.

Atunci când se proiectează activitățile educative extrașcolare se are în vedere o mulțime de factori care țin de particularitățile de vârstă ale elevilor, de tipurile de activități și, nu în ultimul rând, de nevoile elevilor. Un rol important în proiectarea, organizarea și desfășurarea activităților extrașcolare îl au cadrele didactice, elevii și Consiliul Școlar al Elevilor.

În organizarea și desfășurarea activităților extrașcolare, propunerile venite din partea I.S.J. Iași, a Ministerului Educației, a partenerilor educaționali, asociații și organizații nonguvernamentale au un rol la fel de important, chiar dacă multe din aceste activități extrașcolare nu sunt cuprinse în proiectarea inițială.

Activitățile educative extrașcolare pot implica un număr mare de elevi, proiectele la nivel de școală, sau un număr mai mic, și aici facem referire, la clasele de elevi. În rândurile următoare vom face referință, cu precădere, la acele activități la care au participat un număr mai mare de elevi, reprezentativi pentru liceul nostru sau chiar toți elevii liceului.

La Liceul Teoretic *Bogdan Vodă* activitatea educativă din anul școlar curent a debutat cu acțiunea de ecologizare în cadrul *World Cleanup Day* organizat de mișcarea socială *Let's Do It Romania!*. Astfel, pe 16 septembrie 2023, aproximativ treizeci de elevi coordonați de trei profesori au ecologizat perimetrul comunei Hălăucești, depășind zona centrală. Animați de dorința de a demonstra implicare civică, elevii voluntari au colectat deșeurile și gunoaietele aruncate la întâmplare.

Ziua educației, deși declarată zi liberă pentru cei implicați în învățământul preuniversitar, nu a trecut fără a fi marcată de elevii liceului. Scopul acestor activități a fost acela de a sensibiliza și de a conștientiza în rândul elevilor rolul educației și al celor implicați în procesul de educație.

Pe 9 octombrie în România este marcată *Ziua Națională de Comemorare a Holocaustului*. Prin activitățile de tip dezbateri pe tema *Holocaustului în România*, elevii liceului nostru au putut evoca cu profundă durere experiența tragică prin care evreii din țara noastră au trecut în timpul celui de Al Doilea Război Mondial.

Balul Bobocilor desfășurat pe 13 octombrie a adus o implicare activă mai ales pentru elevii claselor a IX-a și a XII-a. Tema aleasă pentru acest an a fost „Călătorie în timp”. Spectacolul organizat a demonstrat creativitate, originalitate, umor și mult talent. Marcată de experiența școlii online, generația elevilor de clasa a XII-a, care nu s-a putut bucura de un bal al bobocilor, a ținut să evidențieze acest lucru.

Unul dintre cele mai ample proiecte educative, desfășurat în perioada 23-27 octombrie de către elevii Liceului Teoretic *Bogdan Vodă* a fost *Festivalul Toamnei*, ediția a II-a. Proiectul a implicat toate clasele liceului, Consiliul Școlar al Elevilor, toate cadrele didactice și parteneri din alte cinci școli. Activitățile au fost variate, antrenante, competitive, distractive și, nu în ultimul rând, educative. *Toamna, sursă de inspirație pentru poeții români*, *Toamna un miracol colorat*, *Autumn in our school*, *Clasa mea cea mai frumoasă toamnă*, *Parada costumelor*, *Cupa Toamnei*, *Fundraising cu prajituri și decorațiuni de toamnă*, *Coșul generozității*, sunt doar o parte dintre activitățile desfășurate în cadrul *Festivalului Toamnei*.

Luna noiembrie a fost dedicată marelui scriitor Mihail Sadoveanu. Proiectul „Pe urmele lui Mihail Sadoveanu” a implicat elevi din clasele VIII-XI, iar faza finală care a constat într-o competiție ce a implicat proiecte individuale și cunoașterea operei marelui scriitor, s-a desfășurat la Hanul Răzeșilor.

Ziua Națională a fost prilej de bucurie și de pregătiri frenetice. Activitățile desfășurate au implicat nu doar elevii din liceul nostru, ci și întreaga comunitate.

Concluzionând, activitatea extrașcolară desfășurată la Liceul Teoretic *Bogdan Vodă* pe parcursul primului modul și în prima parte a modului II a cuprins, cu precădere, activități ce s-au încadrat în categoria activităților cultural-artistice, ecologice, de implicare civică și sportive.

Rezumat

În anul școlar 2023-2024, proiectarea didactică pentru activitatea educativă extrașcolară a fost concepută pe module. Activitatea extrașcolară desfășurată la Liceul Teoretic *Bogdan Vodă* pe parcursul primului modul și în prima parte a modului II a cuprins, cu precădere, activități ce s-au încadrat în categoria activităților cultural-artistice, ecologice, de implicare civică și sportive.

Short Chronicle of Extracurricular Activities

In the school year 2023-2024, the didactic design for extracurricular educational activity has been conceived in modules. The extracurricular activity carried out at “Bogdan Voda” Theoretical Highschool during the first module and the first part of the second module mainly included activities that fell into the category of cultural-artistic, ecological, civic involvement and sports activities.

Cupa Toamnei, Ediția a II-a: O competiție de fotbal plină de pasiune și performanță

prof. Neculăeș Ciprian, prof. Gherasim Ștefan - Bogdan
Liceul Teoretic *Bogdan Vodă* Hălăucești, Iași

„Cupa Toamnei” a adus în lumina reflectoarelor pasiunea și talentul fotbalistic al elevilor. Pe terenul verde, echipele s-au întrecut în meciuri pline de adrenalină și determinare demonstrând că sportul este o modalitate minunată de a-ți dezvolta abilitățile și de a-ți arăta spiritul competitiv.

Competiția a adunat echipe din împrejurimile Pașcaniului, fiecare echipă având un singur scop în minte, să câștige trofeul „Cupa Toamnei”.

Participanți:

• GIMNAZIU:

- Liceul Teoretic „Bogdan Vodă” Hălăucești (GAZDĂ);
- Școala Gimnazială „Răchiteni”;
- Școala Gimnazială „Vasile Alecsandri” Mircești;
- Școala Gimnazială „Oțeleni”;
- Școala Gimnazială „Muncelu de Sus”;
- Școala Gimnazială „Moțca”.

• LICEU:

- Liceul Teoretic „Bogdan Vodă” Hălăucești, CLASELE IX-X (GAZDĂ);
- Liceul Teoretic „Bogdan Vodă” Hălăucești, XI-XII (GAZDĂ);
- Liceul Teologic „Romano-Catolic Sfântul Francisc de Assisi”, Roman, CLASELE XI-XII;
- Colegiu Național „Mihail Sadoveanu” Pașcani, CLASELE IX-X.

Meciurile au fost pline de suspans și de emoție, iar jucătorii au dat totul pe teren pentru a-și ajuta echipa să obțină victoria.

La nivel gimnazial, echipele au fost împărțite în două grupe de câte trei, jucând între ele. Echipele de pe locul doi din fiecare grupă au jucat finala mică, iar echipele de pe locul întâi, au jucat finala mare.

În finala mică, am asistat la dueluri spectaculoase între echipele de la Școala Gimnazială „Muncelu de Sus” și Școala Gimnazială „Vasile Alecsandri”, Mircești. Fiecare echipă și-a demonstrat abilitățile și strategiile de joc, oferind momente de neuitat pentru toți spectatorii prezenți. Finala mică a fost câștigată

de căt-re Școala Gimnazială „Muncelu de Sus” în urma loviturilor de departajare cu scorul de 3 – 2, scorul după timpul regulamentar fiind 3 – 3.

Finala mare a fost un adevărat regal al fotbalului, unde cele două echipe, Liceul Teoretic „Bogdan Vodă” Hălăucești, respectiv Școala Gimnazială „Rachiteni”, au oferit un spectacol de excepție. Atacuri rapide, pase precise și intervențiile salvatoare ale portarilor au ridicat tensiunea în rândul spectatorilor. Trofeul „Cupa Toamnei” a fost câștigat de căt-re Liceul Teoretic „Bogdan Vodă” Hălăucești după ce, la finalul celor 40 de minute, tabela arăta un scor de 4 – 0 pentru echipa gazdă.

Ambele echipe care au reprezentat Liceul Teoretic „Bogdan Vodă” Hălăucești atât la Gimnaziu, cât și la liceu, au reușit să câștige trofeul „Cupa Toamnei”, ediția a II-a.

“Cupa Toamnei” a fost cu adevărat o competiție de fotbal memorabilă care a adus împreună pasiunea, talentul și spiritul sportiv al tuturor elevilor. Fiecare echipă a luptat cu dăruire și determinare, demonstrând că fotbalul nu este doar un simplu joc, ci o adevărată artă.

Felicitări tuturor echipelor participante, pentru efortul depus și pentru momentele incredibile pe care le-au oferit spectatorilor și iubitorilor de fotbal!

Autumn Cup, 2nd Edition: A Football Competition Full of Passion and Performance

The “Autumn Cup” brought the passion and football talent of the students into the spotlight. On the green field, the teams competed in matches full of adrenaline and determination showing that sport is a wonderful way to develop your skills and show your competitive spirit.

The competition brought together teams from around Pașcani, each team with one goal in mind, to win the “Autumn Cup” trophy.

Both of the teams representing the “Bogdan Voda” Theoretical Highschool of Hălăucești, both in secondary and highschool, managed to win the “Autumn Cup” trophy, 2nd edition.

“Autumn Cup” was truly a memorable football competition that brought together the passion, talent and sportsmanship of all the students. Each team fought with dedication and determination, demonstrating that football is not just a game but a true art.

Congratulations to all the participating teams for their efforts and the incredible moments they gave to the spectators and football lovers!

Proiectul *Go Girls Circular* la a treia ediție în cadrul Liceului Teoretic *Bogdan Vodă* din Hălăucești

Director adj., prof. dr. *Iulian Ghercă*
Liceul Teoretic *Bogdan Vodă*, Hălăucești

Fiind deja la a treia ediție de implementare (în anul școlar 2023-2024) a proiectului internațional *Go Girls Circular*, considerăm necesar și oportun să prezentăm câteva aspecte, obiective și activități cu privire la acest proiect. Considerăm că implicarea elevilor noștri în activități, proiecte și programe internaționale îi ajută în procesul de învățare și formare, de autocunoaștere, descoperire și devenire, dar și în atingerea potențialului maxim a fiecăruia. Implicarea, prezentarea și dezbatarea unor „probleme” actuale și importante pentru societatea noastră elevilor noștri reprezintă o pregătire a acestora pentru viață, consolidarea unor principii și valori autentice și deprinderea unor competențe generale care să-i ajute și să-i ghideze în viitor.

Proiectul *Girls Go Circular* își propune ca, până în anul 2027, să ajute un număr de 40.000 de eleve cu vârste cuprinse între 14 și 19 ani, din toată Europa, în dobândirea de competențe digitale și antreprenoriale prin intermediul unui program de învățare online despre economia circulară¹.

Girls Go Circular sprijină elevele² și, în sens mai larg, orice elev, să-și dezvolte competențe digitale și de conducere, învățând în același timp despre economia circulară și găsind soluții pentru un viitor sustenabil.

Metodologia proiectului se bazează pe o abordare de învățare prin practică care implică elevii în diferite activități, cum ar fi cercetarea online, jocurile de roluri antreprenoriale sau exercițiile bazate pe provocări. Competențele dezvoltate se aliniază Cadrului de competențe digitale al UE 2.2 (DigComp), Cadrului european de competențe în antreprenariat (EntreComp) și Cadrului european de competențe în domeniul sustenabilității (GreenComp).

¹ <https://eit-girlsgocircular.eu/ro/>, consultat în data de 17.11.2023 orele 14.30-15.30.

² Cercetările arată că sporirea diversității în conducere nu numai că generează venituri, ci stimulează atât rezolvarea problemelor, cât și indicatorii de performanță ai echipei. Sub coordonarea EIT RawMaterials, proiectul *Girls Go Circular* contribuie la reducerea decalajului de gen în domeniul competențelor digitale prin susținerea fetelor cu vârste cuprinse între 14 și 19 ani din Europa în dezvoltarea competențelor digitale și antreprenoriale, dobândind în același timp cunoștințe despre economia circulară.

Platforma de învățare online, dezvoltată în cadrul proiectului „Spațiul de învățare circular”, le oferă elevilor opțiunea de a alege între diferite module de învățare pe teme, cum ar fi deșeuri electronice, schimbări climatice, alimente sau robotică. Aceste module se bazează pe o abordare de învățare prin practică, transferând cunoștințe și competențe printr-o structură interactivă, bazată pe provocări. *Circular Learning Space* este în centrul proiectului. Prin intermediul platformei, elevii lucrează individual și în grup în timpul sesiunilor online și în persoană. Platforma include mai multe module, care explorează economia circulară din diferite unghiuri. În timp ce își consolidează cunoștințele despre tranziția către o economie ecologică, elevii utilizează instrumente digitale pentru a dobândi competențe practice. După finalizarea cu succes a unui modul de învățare, elevii primesc un certificat care le atestă competențele dobândite.

Platforma proiectului de învățare online – *Circular Learning Space* – le oferă elevilor participanți oportunitatea de:

- dobândire de cunoștințe despre economia circulară;
- acumulare de cunoștințe despre pașii parcurși de întreprinderi către economia circulară;
- îmbunătățire a competențelor digitale și antreprenoriale;
- participare cu propria soluție la provocările societale și de mediu³.

Prin participarea la acest proiect elevii noștri au posibilitatea să dezvolte și următoarele competențe:

1. **Antreprenoriale** - Prin exerciții bazate pe provocări, elevii învață cum să identifice oportunitățile de afaceri, să ia inițiative și să lucreze în echipe. Activitățile de grup le stimulează creativitatea, încrederea în sine, le antrenează competențele analitice și de rezolvare a problemelor. Aceste noi competențe îi vor ajuta pe elevi să devină factorii schimbării de mâine.

2. **Digitale** - Pentru a prospera în era digitală, tinerii trebuie să poată evalua și gestiona în mod competent informațiile de pe internet, să interacționeze prin diferite instrumente online și să dezvolte conținut digital. *Girls Go Circular* înzestrează cursanții cu aceste competențe și crește gradul de conștientizare a amenințărilor și a uzanțelor online.

3. **Economie circulară** - Economia circulară completează învățarea digitală și oferă o perspectivă unică pentru a crește gradul de conștientizare al elevilor cu privire la mediu. Datorită caracterului transversal al temelor abordate, elevii sunt mobilizați să reflecteze asupra provocărilor societății timpului nostru și să se pregătească să fie liderii care vor construi un viitor mai sustenabil pentru Europa.

³ <https://eit-girlsgocircular.eu/ro/about/#close>, consultat în data de 17.11.2023 orele 14.30-15.30.

Proiectul *Girls Go Circular* sprijină *Acțiunea 13 – Încurajarea participării femeilor în domeniul STEM* în cadrul [Planului de acțiune privind educația digitală](#) al Comisiei Europene și mobilizează elevele din țările europene definite ca fiind inovatori modești și moderați (conform [Tabloului de bord Inovație europeană](#)) să devină viitori lideri și antreprenori⁴.

Printre modulele ce pot fi parcurse în cadrul prezentului proiecte se regăsec și următoarele:

- O economie circulară pentru smartphone-uri și dispozitive electronice

Telefoanele mobile conțin multe metale și minerale prețioase. Prin urmare, este esențial să le menținem în stare bună de funcționare cât mai mult posibil și să ne asigurăm că materiile prime din componența acestora sunt reciclate, reutilizate sau eliminate în mod corespunzător. Află despre impactul smartphone-urilor și al altor dispozitive electronice asupra mediului și află cum să creezi o economie circulară pentru acestea.

- Economia circulară a alimentelor în orașe

Orașele pot fi esențiale pentru a gestiona schimbarea circulară și pentru a transforma sistemul alimentar. Este una dintre cele mai ambițioase provocări ale vremurilor noastre – dacă o înțelegem corect, vom contribui la evitarea unei crize climatice, la refacerea biodiversității, la îmbunătățirea sănătății umane și la reconectarea oamenilor cu alimentele lor – creând totodată noi oportunități de afaceri.

- Deșeurile electronice și economia circulară

Acest modul analizează problema din ce în ce mai mare a deșeurilor electronice. Acesta explorează atât importanța îmbunătățirii colectării, sortării și reciclării deșeurilor electronice, cât și, în primul rând, rolul pe care o economie circulară îl poate juca în eliminarea deșeurilor.

- Moda și economia circulară

Îmbrăcămintea și materialele textile ar trebui să aibă o rată de utilizare mai mare și să reintre în economie după utilizare, în loc să ajungă la gropile de gunoi. Află despre conceptul de modă circulară și impactul acesteia asupra economiei și mediului și creează-ți propriul model de afaceri.

- Metalele și economia circulară

⁴ Potrivit Tabloului de bord Participarea femeilor la economia digitală 2021 al Comisiei Europene, femeile reprezintă doar 41% dintre absolvenții STEM (știință, tehnologie, inginerie și matematică) și 19% dintre specialiștii ICT (tehnologia informației și comunicațiilor). O creștere a numărului de femei care intră pe piața competențelor digitale ar genera o sumă suplimentară anuală de 16 miliarde EUR pentru economia europeană.

Este necesară o nouă abordare pentru industria minieră și a metalelor. Valoarea ridicată a multor metale și costul de mediu al extracției acestora impune imperativ reciclarea, recuperarea și re folosirea acestora. Consultă acest modul pentru a înțelege modul în care metalele pot fi extrase și utilizate mai sustenabil.

- Regândirea materialelor din mase plastice

Crearea unei economii circulare pentru materialele din mase plastice necesită o regândire completă a modului în care aceasta este proiectată și utilizată. Cercetează beneficiile și problemele utilizării materialelor din mase plastice, descoperă soluții pentru a aborda criza globală a deșeurilor de plastic și propune alternative pentru producerea bunurilor fără ambalaje din plastic.

- Robotica și economia circulară

Trăim în prezent în noua eră a fabricației, așa-numita Industrie 4.0, adică a patra revoluție industrială, în care tehnologiile inovatoare precum robotica și inteligența artificială joacă un rol esențial. Industria 4.0 oferă oportunități enorme pentru a permite o economie circulară în care, la sfârșitul ciclului lor de viață, produsele sunt re folosite, refabricate și reciclate.

- Combaterea schimbărilor climatice prin consumul circular

Acest modul subliniază rolul economiei circulare în combaterea schimbărilor climatice. Modulul oferă o imagine de ansamblu asupra problemelor de mediu legate de bunurile de consum și arată modul în care adoptarea practicilor de consum circular ne poate ajuta să reducem impactul climatic al umanității.

- Artificial Intelligence and the Circular Economy

We are living in a new era of technology and innovation, the Fourth Industrial Revolution in which Artificial Intelligence (AI) is playing an essential part. AI bears enormous opportunities to enable a circular economy in which end-of-life products are reused, remanufactured and recycled. Throughout this module, you will learn and understand how this technology is accelerating the transition to a Circular Economy.

Acestea sunt doar câteva dintre programele ce pot fi parcurse de elevii participanți la proiect. La modulele existente se adaugă alte module de maxim interes. Ele pot fi parcurse atât în limba română, cât și în limba engleză, iar cele mai recente doar în limba engleză (până se traduc ulterior și în limba română)-am oferit exemplul ultimului modul care este doar în limba engleză momentan, fapt ce dă posibilitatea elevilor de a-și dezvolta și competențele de limbă engleză.

În acest al treilea an de implementare a acestui proiect care, așa cum se observă, este de un real folos și ar trebui să prezinte un interes crescut, totuși

grupul de elevi participanți până în acest moment nu a fost unul considerabil, de exemplu în acest an participă 12 elevi, 8 fete și 4 băieți, de clasa a XI-a.

Referitor la proiectul aflat în acest moment în implementare mai precizăm următoarele:

- modulele trebuie parcurse de către elevi, sub coordonarea profesorilor, până pe data 25 noiembrie 2023;

- modulele obligatorii (Introducere în siguranța și eticheta online & Introducere în economia circulară) sunt completate de 13 module tematice variate și complexe (precum Moda și Economia Circulară, Inteligența Artificială și Economia Circulară, Mobilitatea sustenabilă pentru orașe circulare și incluzive și altele)

- fiecare elev trebuie să parcurgă cele 2 module introductive obligatorii și minimum 1 modul tematic etc.

Este de datoria noastră a profesorilor să venim în întâmpinarea elevilor noștri, a preocupărilor lor, a problemelor și așteptărilor lor. De aceea, este important să încercăm să ne adaptăm noilor realități și să-i ghidăm cât putem noi de bine pe drumul devenirii și formării lor. Conectarea la procesul educațional internațional, european cu precădere, trebuie să reprezinte o prioritate pentru noi toți.

Go Girls Circular Project in Its Third Edition Within The Bogdan Voda Theoretical Highschool in Hălăucești

The *Girls Go Circular* project aims to help 40, 000 schoolgirls aged between 14 and 19 across Europe acquire digital and entrepreneurial skills through an online learning programme on the circular economy by 2027.

Girls Go Circular supports schoolgirls, and more broadly any student, to develop digital and leadership skills, while learning about the circular economy and finding solutions for a sustainable future.

The project methodology is based on a learning-by-doing approach that involves students in different activities such as online research, entrepreneurial role-playing or challenge-based exercises. The skills developed are aligned with the EU Digital Competence Framework 2.2 (DigComp), the European Entrepreneurship Competence Framework (EntreComp) and the European Sustainability Competence Framework (GreenComp).

The online learning platform, developed as part of the “Circular Learning Space” project, gives students the option to choose between different learning modules on topics such as e-waste, climate change, food or robotics. These modules are based on a learning-by-doing approach, transferring knowledge and skills through an interactive, challenge-based structure. The *Circular Learning Space* is at the heart of the project. Through the platform, students work individually and in groups during online and in-person sessions. The platform includes several modules, which explore the circular economy from different angles. While consolidating their knowledge about the transition to a green economy, students use digital tools to acquire practical skills. Upon successful completion of a learning module, students receive a certificate certifying the skills they have acquired.

Uniți prin joacă!

prof. Neculai Juncă
Liceul Teoretic *Bogdan Vodă* Hălăucești

În perioada 5 mai – 17 iunie 2023 la clasa a III-a A, de la Liceul Teoretic Bogdan Vodă Hălăucești, județul Iași s-a derulat Proiectului ***O școală prietenoasă: Uniți prin joacă!*** desfășurat în parteneriat cu Asociația pentru Educație Digitală și de Mediu Edurod, finanțat prin programul Start ONG, lansat de Kaufland România și implementat de Asociația Act for Tomorrow.

Proiectul a necesitat implementarea a două activități inovative, „Colegul nostru” și „Edu-vedeta”, precum și utilizarea platformei proiectului: unitiprinjoaca.edurod.org/

Cele două activități integrate au avut drept scop reducerea abandonului școlar și dezvoltarea, pe termen mediu și lung, a unor abilități suplimentare ale elevilor: abilități socio-emoționale, leadership, capacitatea de generare de idei, vot democratic, imaginație și capacitate de vizualizare, abilități de argumentare, prezentare, flexibilitate în gândire și acceptarea alegerilor de grup.

În călătoria lor academică, copiii au găsit de un mediu colaborativ și plin de bucurie, care a încurajat implicarea și atitudinea pozitivă față de învățare. Metodele de dinamizare a lecțiilor, cât și cele ce susțin munca în echipă, au constituit un real ajutor pentru cadrul didactic, dar și un prilej de bucurie pentru elevii participanți.

Proiectului „O școală prietenoasă: Uniți prin joacă!”, a cuprins următoarele activități:

Noul nostru coleg, Matei

În *”minunatul proiect”* (caracterizarea aparține copiilor) au fost implicați cei 19 elevi ai clasei, părinții acestora, dar și noul nostru coleg, MATEI, care a fost primit cu brațele deschise de întreg colectivul.

Matei este colegul ideal expresia dorințelor, aspirațiilor și hobby-urilor tuturor copiilor din clasa noastră. Are nouă ani și jumătate, este blond cu ochii albaștri și îi place să fie mereu curat. Joacă și fotbal, este comunicativ, rezolvă cu ușurință toate problemele de matematică și desenează foarte frumos! Iubește animalele, este prietenos, curajos, corect, sincer și cuminte. Își respectă colegii

și are simțul umorului. În fiecare zi ne-a spus o glumă împreună cu vedeta clasei. Este bun și generos și întotdeauna își ajută colegii.

Îi plac foarte mult jocurile pe calculator, în special Minecraft și Tedi. Este membru în Clubului de Lectură și citește multe cărți.

Din păcate, Matei ar trebui să fie un pic mai atent și mai punctual!

Matei a venit pe neașteptate în clasa noastră. Fiecare elev și-a spus părerea despre noul coleg, în cadrul unui brainstorming. Toate ideile generate de copii au fost grozave. Am ales să respectăm fiecare idee primită și am considerat că toate sunt valide. Fiecare elev a votat o idee, mai puțin ideea sa. După o sesiune de discuții în care elevii și-au motivat în detaliu cele mai votate idei, Matei a primit un nume și i-am creionat împreună un prim portret.

Colegul nostru a fost într-o continuă evoluție. În fiecare zi colegii au descoperit noi și noi lucruri despre acest coleg IDEAL! Ideile cu cele mai multe voturi au câștigat mereu, iar noului coleg i-au fost atribuite noi și noi calități.

Matei a devenit o prezență activă în fiecare zi. În fiecare dimineață, colegii îl salutau bucuroși când intrau în clasă, iar la plecare își luau rămas bun și-l rugau să aibă grijă de lucrurile lor. A participat la mai toate activitățile clasei, a fost colegul de bancă al elevului care stătea singur, a participat la jocuri de rol, a spus glume și chiar le-a dat colegilor unele sarcini de lucru pentru acasă. I-a susținut pe colegi atunci când se pregăteau pentru concursul „Ritmurile Copilăriei” și s-a bucurat alături de ei pentru câștigarea la Iași a Premiului I și al Trofeului concursului.

A participat și la Festivitatea de premiere de la sfârșitul anului școlar și chiar a primit din partea copiilor și a părinților Medalia pentru... Colegul Ideal!

Cu siguranță, Matei va fi același coleg și în viitorul anul școlar!

„EDU-Vedeta”

Ideea de a fi vedetă pentru o zi a fost primită cu mult entuziasm de către toți elevii clasei noastre, fiecare dintre ei dorindu-și acest rol.

Un rol important în desemnarea vedetei zilei următoare l-a avut colegul ideal, Matei:

La provocarea „Pe cine credeți că ar alege Matei să fie primele vedete ale clasei?” toți elevii clasei au fost de acord ca această onoare să revină membrilor grupului Happy Children, câștigătorii Premiului I și ai Trofeului Ritmurile Copilăriei.

Cu toții s-au străduit să creeze contextul și atmosfera necesară, pentru ca Edu-Vedeta să se afle în centrul atenției, să experimenteze emoțiile și sentimentele pe care le oferă statutul de vedetă și este îndrăgită de toți colegii de clasă.

A fost pregătită o ramă pentru afișarea pozei Edu-Vedetei, iar pentru mesajele fanilor am utilizat o căsuță poștală și un plic mare, care a fost lipit în clasă. Unele Edu-Vedete și-au adus tablouri de când erau mai mici, spre deliciul fanilor.

În fiecare dimineață, Edu-Vedeta și-a întâmpinat colegii cu salutul preferat de fiecare elev.

Apoi fiecare Edu-Vedetă a venit în fața fanilor cu o prezentare realizată în manieră interactivă și captivantă, cu informații pe care colegii nu le știau despre el/ea despre familia sa. Unele prezentări au fost sub formă de ghicitori, altele au fost în versuri.

În pauze, colegii au vorbit cu vedeta și și-au făcut selfie-uri cu aceasta. Pe tot parcursul zilei Edu-Vedeta a dat autografe colegilor.

Fiecare coleg a scris un mesaj de apreciere și l-a pus în plicul vedetei. La finalul zilei vedeta și-a luat acasă plicul cu bilețelele primite de la fani.

Un moment important a fost acela când Edu-Vedeta i-a învățat pe colegii săi un lucru la care se pricepe bine. Copiii au dat dovadă de multă creativitate și au venit în fața colegilor cu idei interesante, unele chiar năstrușnice: desene 3D, cântecele și versuri amuzante, ghicitori, dansuri, transformări, jocuri, trucuri și elemente de magie. De un real succes s-au bucurat detectorul de minciuni și mașina de scris. Vedeta i-a servit pe copii cu o bomboană, o gumă de mestecat sau o prăjitură.

La finalul zilei, copiii au aplaudat și au ovaționat vedeta în fața clasei, iar la plecare i-a salutat din nou. Vedeta a predat „ștafeta” următoarei Edu-Vedete.

După ce membrii formației Happy Children și-au încheiat rolurile de vedetă, o reală provocare a fost desemnarea viitoarelor vedete. Pentru aceasta am apelat la aplicația Random Name din Classroomscreen. David a uitat să aducă o poză, dar a desenat un autoportret nu prea inspirat. Pentru a preveni remarcile neadecvate Edu vedeta și-a făcut un selfie, pe care l-a prelucrat în Snpseed, iar imaginea a fost afișată pe tot parcursul zilei pe televizorul din fața clasei.

Din păcate timpul scurt nu a permis ca toți elevii să fie Edu-Vedetă, însă vom continua proiectul pentru ca fiecare copil să aibă acest rol.

Chiar și cei care au fost deja Edu-Vedete și-ar dori să repetăm experiența!

La încheierea activităților au fost postate articole despre activitățile desfășurate la clasă, cu rol de resurse educaționale deschise (R.E.D.) destinate elevilor, cadrelor didactice și părinților, publicate în format electronic pe platforma proiectului: unitiprinjoaca.edurod.org/, care s-au bucurat de aprecieri din partea organizatorilor și a celorlalți participanți.

United through play!

From 5th May to 17th June 2023, the project “A friendly school: United through Play!” run in the 3rd A class at “Bogdan Voda” Theoretical Highschool in Hălăucești, Iasi County, carried out in partnership with the Asociația pentru Educație Digitală și de Mediu Edurod, a project funded by the Start NGO program, launched by Kaufland Romania and implemented by the Act for Tomorrow Association.

The project required the implementation of two innovative activities, “Our colleague” and “Edu –star”, as well as the use of the project platform: unitiprinjoaca.edurod.org/

The two integrated activities aimed to reduce school drop-out and to develop additional skills of pupils: socio-emotional skills, leadership, idea generation, democratic voting, imagination and visualization skills, argumentation skills, presentation, flexibility in thinking and acceptance of group choices in the medium and long term.

In their academic journey, the children found a collaborative and enjoyable environment that encouraged engagement and a positive attitude towards learning. The methods of lesson facilitation, as well as those supporting teamwork, were a real help for the teacher and a joy for the pupils.

At the end of the activities, articles about the activities carried out in the classroom were posted as open educational resources (O.E.R.) for students, teachers and parents, published in electronic format on the project platform: unitiprinjoaca.edurod.org/, which were appreciated by the organizers and the other participants.

O școală prietenoasă

prof. Mihaela Juncă

Liceul Teoretic *Bogdan Vodă* Hălăucești, Iași

„În călătoria lor academică, copiii au nevoie de un mediu colaborativ și plin de bucurie pentru a încuraja implicarea și o atitudine pozitivă față de învățare. Activitatea la clasă, mai ales pentru elevii din clasele primare, necesită constant idei și activități noi. Metodele de dinamizare a lecțiilor, cât și cele ce susțin munca în echipă, sunt de un real ajutor pentru cadrele didactice.”¹

Proiectul *O școală prietenoasă: Uniți prin joacă* a fost derulat de Asociația Edurod, realizat cu sprijinul finanțării obținute în cadrul programului Start ONG, lansat de Kaufland România și implementat de Asociația Act for Tomorrow și-a propus să dezvolte:

- abilități socio-emoționale;
- capacitatea de leadership;
- capacitatea de generare de idei;
- exercițiul votului democratic;
- imaginația și capacitatea de vizualizare;
- abilitățile de argumentare și prezentare;
- flexibilitatea în gândire și acceptarea alegerilor de grup.

Proiectul a propus două activități: *Colegul nostru* și *EduVedeta*. Acestea s-au desfășurat pe parcursul a mai multe săptămâni și au avut ca obiective.

Colegul nostru își propune:

- dezvoltarea relației de prietenie între elevi;
- diminuarea bullying-ului prin valorizarea fiecărui elev în parte;
- dezvoltarea abilităților de comunicare și livrare a unui mesaj;
- creșterea stimei de sine a elevilor;
- crearea unui cadru în care elevii vor experimenta emoții pozitive, susținere și apreciere a colegilor față de ei.

EduVedeta își propune:

- dezvoltarea imaginației și a vizualizării;
- conceptului de brainstorming;
- descoperirea puterii votului;
- dezvoltarea limbajului și a abilităților de argumentare;
- creșterea nivelului de flexibilitate în gândire și acceptarea alegerii grupului.

¹ <https://unitiprinjoaca.edurod.org/>

În anul școlar 2022 - 2023, elevii clasei I de la Liceul Teoretic „Bogdan Vodă” din Hălăucești, jud. Iași au participat la cele două activități din proiect.

Astfel, prima activitate *Colegul nostru* a început cu un brainstorming. Toți elevii au primit fișe pe care au scris răspunsuri la întrebarea „Dacă am avea un nou coleg, cum ai vrea să fie?” Toate ideile au fost acceptate și au fost scrise pe tabla interactivă. Apoi fiecare copil a venit la tablă și a votat, astfel încât, la sfârșit, s-a realizat profilul noului coleg: are 8 ani, 1,30 m, șaten, ochi albaștri, poartă ochelari, dantură perfectă pentru că se spală de 3 ori pe zi. Este bun la suflet, comunică bine cu ceilalți, își ajută colegii, empatic, învață foarte bine la școală, prietenos, îi plac animalele și are un câțel.

Ca puncte de îmbunătățit, copiii au ales că Denis nu ar fi cel mai ordonat copil și trebuie să mai lucreze la acest lucru.

Ca hobby-uri Denis este un bun sportiv, ia lecții de înot și karate și participă la cursurile de șah de la Clubul Copiilor. Ascultă muzică, îi place să deseneze și joacă jocuri pe calculator și telefon în timpul liber: ROBLOX, MINECRAFT, STUMBEL GAYS. Toate aceste hobb-uri sunt și ale multor copii din clasă.

Noul coleg a participat activ în fiecare zi la activități. Astfel, a fost partenerul copilului fără coleg de bancă; în fiecare dimineață copiii îl salutau când intrau în clasă, de asemenea și la plecare își luau rămas bun și-l rugau să aibă grijă de lucrurile lor din bănci. A participat la jocuri de rol și chiar a dat teme pentru acasă copiilor. Cu siguranță, Denis va continua să le fie coleg și în anul școlar următor.

Ideea de *EduVedetă* a fost primită de copii cu multă bucurie, fiecare dorindu-și să fie vedeta zilei. Copiii au propus ca Denis, colegul cel nou, ar fi cel mai potrivit să desemneze prima vedetă și cu toții au hotărât ca Silvia, câștigătoarea a două premii județene de solist de muzică populară, să fie prima. Ea și-a făcut singură o ramă pentru fotografia ei, iar ceilalți copii, care au fost EDU-Vedete i-au urmat exemplul.

Toți copiii s-au străduit să creeze o atmosferă prielnică pentru ca EDU-Vedeta să se afle în centrul atenției, să experimenteze emoțiile și sentimentele pe care le oferă statutul de vedetă, fiind îndrăgită de toți colegii de clasă. În fiecare dimineață, EDU-Vedeta și-a întâmpinat colegii cu salutul preferat de fiecare elev, apoi cu o prezentare captivantă realizată în manieră epică sau în versuri, cu informații pe care colegii nu le știau despre el/ea despre familia sa.

Redăm două dintre acestea:

Mihalachi Marcu mă numesc
Și sunt un elev modest.

Bună, dragii mei colegi!
Eu **Pal David** mă numesc.

Îmi place să construiesc
 Multe vreau să inventez,
 Ca să pot să mă distrez.
 Mie joaca mult îmi place,
 Dar nici școala nu-mi displace,
 Însă tare mult aș vrea
 Dacă, totuși, s-ar putea
 Să începă mai târziu
 Să fiu și eu mai zglobiu,
 Ca să nu mai dorm în bancă
 La ora de matematică
 Și să fiu cât mai activ
 Și atent și receptiv.

În curând 8 ani eu fac
 Și cu toții mă împac.
 Sunt un copil curajos,
 Harnic și foarte haios
 Chiar dacă sunt mititel,
 Fac și treabă, într-un fel
 Plantele eu le stropesc
 Iepurașii îi hrănesc
 Pe părinți îi mulțumesc.
 Și când fac câte-o trăsnaie
 Telefonul meu dispare.
 Încântați de prezentare?
 Ne vedem și la... serbare!

EDU-Vedeta a dat autografe, iar pentru mesajele fanilor am utilizat o cutie și câte un plic mare pentru fiecare, pe care copiii l-au construit și decorat cu imagini și desene frumoase la ora de arte vizuale. Fiecare coleg a scris un mesaj de apreciere pe care EDU-Vedeta l-a pus în plic. La finalul zilei vedeta și-a luat acasă plicul cu bilețelele primite de la fani și i-a servit cu ceva dulce: bomboane, acadele, prăjituri, gumă.

Prin implicarea în activitățile educative elevilor li se dezvoltă empatia, responsabilitatea față de colegi, se stimulează gândirea critică, se dezvoltă stima de sine și devotamentul pentru ideile civice. Astfel, crește calitatea actului educațional și a rezultatelor învățării, gradul de socializare și valorizare a elevilor, asigurarea șanselor egale de dezvoltare personală etc.

A Friendly School: United Through Play! Project

Through involvement in educational activities students develop empathy, responsibility towards peers, critical thinking, self-esteem and commitment to civic ideas. Thus, the quality of education and learning outcomes, the degree of socialisation and appreciation of pupils, ensuring equal opportunities for personal development, etc., increase.

In the school year 2022 - 2023, the 1st grader of the "Bogdan Voda" Theoretical Highschool, Iași County were involved in two activities of the project A friendly school: Our Colleague and EduVedeta.

Hălăucești - sat european de tineret 2022-2023

Chicet Raluca, clasa a X-a A

Hălăucești 2022-2023 este un grup de tineri ce acționează în comuna Hălăucești, organizând lunar activități cu tinerii, activități ce îi dezvoltă pe aceștia, ajutându-i să se informeze despre diferite subiecte, de asemenea, distrându-se și lucrând în echipă.

Cu un grup de inițiativă format din 16 membri activi și implicați, dintre care 12 sunt elevii Liceului Teoretic "Bogdan Vodă" din Hălăucești, tinerii din comunitate și-au început activitatea în anul 2021, iar pe data de 5 decembrie, după multe luni de lucru și implicare, au reușit să facă o schimbare în comună și au lansat oficial programul *Hălăucești- Sat European de Tineret 2022*.

După un an de activitate, în care au purtat titlul de Sat European de Tineret 2022, tinerii din Hălăucești au reușit să obțină o prelungire a titlului și în anul 2023. A devenit o tradiție ca o comună care reprezintă un exemplu de bună practică în comunitatea European Youth Village să poată primi această prelungire de încă un an, timp în care continuă să acționeze pentru a-și duce mai departe inițiativele precum dezvoltarea Centrului de Tineret Hălăucești, cât și să sprijine celelalte comune care preiau titlul. La Hălăucești, tinerii și-au dorit mult această prelungire, iar visul pentru care au muncit împreună s-a împlinit pe scenă la Gala Tinerilor din Mediul Rural.

Începutul anului 2022 a fost marcat de întâlnirea cu autoritățile locale și stabilirea planului în vederea deschiderii Centrului de Tineret din Hălăucești pe care tinerii și-l doreau. Întorși de la Summit-ul Tinerilor din Mediul Rural, care s-a desfășurat în comuna Slimnic din Județul Sibiu, tinerii și-au propus să-și dezvolte un loc al lor, un loc prietenos, fără discriminare, un loc unde toți tinerii din comună să se simtă ca acasă. După ce s-au documentat bine despre care sunt nevoile și dorințele tinerilor din comună, în luna februarie 2022 au aplicat cu ideea lor un proiect pentru a obține și fonduri europene prin programul Corpul European de Solidaritate. După dialogul cu reprezentanții locali, tinerii au primit acces în fosta clădire "Casa de Tineret", o clădire nefolosită pe care mulți nu și-o mai puteau imagina așa cum tinerii au avut curaj să o facă: plină de viață! Clădirea fiind și foarte spațioasă, având 8 camere, a reprezentat o oportunitate pentru ideile transformatoare ale tinerilor.

Grupul de inițiativă a avut nevoie de toată susținerea comunității, dar asta nu i-a oprit să-și exprime visele și dorințele în ceea ce privește Centrul de Tineret:

„Aș vrea ca Centrul de Tineret să arate așa cum nu m-au lăsat niciodată părinții să-mi decorez camera: poze cu prietenii mei lipite pe pereți, mesaje pozitive și multă culoare. Vreau să las copilul din interior să se manifeste cât de liber poate în ceea ce privește decorul” (~Maria).

„Centrul de Tineret din Hălăucești va fi un loc pentru tineri, amenajat de către tineri și care va fi condus de către tineri. Ne dorim să ne unim forțele pentru a face un spațiu sigur unde putem fi noi înșine, unde ne putem exprima liber, unde să dăm frâu liber imaginației și pasiunilor. Știm că împreună putem să reușim să îl transformăm într-un loc al nostru, în care să ne simțim în siguranță.” (~Cătălina)

După implementarea ideii și conceperea planului, grupul Hălăucești 2022-2023 a dat startul transformării clădirii în locul de mult visat. Cu multă muncă, tinerii au reușit să transforme ceea ce era odată o clădire abandonată într-un loc al lor. Au curățat, montat, dat cu var și glet, pictat și au pus mâna de la mâna să dezvolte o construcție de mult uitată în ceea ce cunoaștem acum ca "Centrul de Tineret~Hălăucești".

După finalizarea centrului, în luna noiembrie 2023, echipa din Hălăucești a găzduit Gala Tinerilor din Mediul Rural, eveniment în care s-au premiat toate reușitele tinerilor din România, de asemenea, oferindu-se și titlurile de Sat European de Tineret 2024. Pe data de 11 noiembrie, tineri din diferite sate din țară au sosit la Centrul de Tineret din Hălăucești, alături de invitați de seamă precum dna Natalia Intotero, Ministrul Familiei, Tineretului și Egalității de Șanse, dl Dradoș Pîslaru, Europarlamentar, dl Petru-Bogdan Cojocaru, Prefectul Județului Iași, reprezentanți ai Programului Erasmus+ și alții. Aceștia au fost fascinați de toată munca depusă în crearea centrului și de puterea unui grup unit, tinerii arătând că nu sunt "neexperimentați" sau "neputincioși", ci din contra. Grupurile de tineri sosite au fost conduse prin centru, fiind motivați de toată munca depusă de cei din Hălăucești.

"Gala Tinerilor din Mediul Rural a fost evenimentul care m-a făcut să realizez că tinerii chiar fac niște schimbări în comunitățile lor, despre care se spune deseori mult prea puțin. Mă bucur că am avut ocazia să particip la acest eveniment, iar faptul că a fost susținut în comuna Hălăucești, o comună cu tineri implicați cu adevărat și care au reușit să realizeze tot ce și-au propus, nu demonstrează altceva decât faptul că putem fi acea schimbare. Trebuie să fim uniți și să ne cunoaștem nevoile, să le facem auzite și să căutăm soluții și oameni care să ne ajute să le soluționăm. Atmosfera a fost una foarte plăcută,

cei prezenți au fost foarte deschiși, iar gazdele m-au făcut să mă simt ca acasă. Centrul de tineret a fost uimitor! Faptul că tinerii din Hălăucești au reușit, într-un timp atât de scurt, să facă un spațiu a lor, atât de mare și de primitiv, e pur și simplu de admirat. And again, it proves the fact that it's possible." (~Candrescu Gabriel-Panaci, Suceava)

În această perioadă de aproape 3 ani, grupul din Hălăucești a avut o mulțime de realizări, reușind să treacă peste toate obstacolele "drumului inițiativ", rămânând mereu optimiști, motivați și plini de inițiativă. Au arătat lumii că doar cu o comunitate de tineri uniți pot face multe, iar prin acest drum ei au devenit o familie. Iar dacă încă nu v-am convins că ceea ce au realizat ei este de a dreptul uimitor, poate cuvintele lor vă vor motiva să-i urmați în această aventură curajoasă:

"Activitatea mea din Mediul Rural a început odată cu implicarea mea în programul European Youth Village, unde am înțeles că este importantă dezvoltarea și implicarea activă a fiecărui tânăr pentru un adevărat succes. În cadrul programului, am participat la diferite evenimente destinate tinerilor din mediu rural, cum ar fi Gala tinerilor din mediu rural, întâlniri de informare legate de acest program, dar evenimentul care și-a pus cel mai mult amprenta a fost Summitul Tinerilor din Mediul Rural, la care am participat în două ediții, cea din 2021 și 2022 și la Componenta europeană în 2023. Aici am învățat cu adevărat ce înseamnă să fii un tânăr din mediul rural, cum să îți faci vocea auzită, dar și faptul că trebuie să acceptăm pe toți tinerii, astfel promovând inclusivitatea. Fiind voluntar în cadrul #Halaucesti2022_2023 și din echipa de organizare a multor activități care au adus beneficii sectorului de tineret din comună, am învățat că este important ca tinerii să ia inițiativă, astfel să poată beneficia de dezvoltarea de care au nevoie chiar la ei în sat. Mă bucur că pot face parte din această comunitate frumoasă și, totodată, mulțumesc celor care ne-au ghidat pe acest drum, mai exact guvernantei European Youth Village, care a fost alături de noi încă de la început. Povestea noastră nu se termină cu titlul, astfel așteptăm cât mai mulți tineri la activitățile viitoare!" (~Emma)

Acest program a dat speranță tinerilor din comunitatea noastră, speranță pentru dezvoltarea mediului rural și pentru un viitor mai strălucitor. Aceștia au fost schimbarea și vor fi în continuare schimbarea din comunitățile lor. Au reușit să se facă văzuți și auziți de către toți, tinerii din mediul rural dezvoltându-se și fiind un exemplu și o motivație pentru toți. Ei au reușit să treacă peste toate obstacolele, stereotipurile și ușile închise, muncind împreună pentru un viitor luminos, oferind o doză de motivație tuturor pentru că TINERII SUNT PREZENTUL.

Culorile sunetului de vioară

Năsu Alexia, clasa a X-a A

Ai dispărut pe seară,
Când afară era mai rece.
De atunci aud o tristă vioară,
Cum îngână dorul ce nu-mi trece.

Acum o orchestră, înfundată,
Răsună întruna în ecou.
Ce n-aș da să te văd încă o dată,
Ca să te prind într-un tablou.

Căci și pensulele mi-au crăpat, de dor,
Iar culorile mi s-au uscat.
De când te-ai risipit precum un nor,
Culorile vieții după tine au plecat.

Acum trăiesc într-un film, mai de demult,
Filmat fără nicio culoare
Și ascult un sunet parcă mut,
Ce-mi răsună-n zeci de vioare.

Patimi

Năsui Alexia, clasa a X-a A

Eu duc cu mine patimi și lumină,
Te port în sinea mea de veșnicii
Așa cum porți durerea fără vină,
Așa cum nu e noapte fără zi.

Eu duc cu mine lacrimi și credință,
Te simt în sinea mea la orice gând
Așa cum simți o aprigă dorință,
Așa cum trece toamna lăcrimând.

Eu duc cu mine doruri și mirare,
Doar tu îmi ești lumina din cuvânt
Și-așa cum cade ultima ninsoare,
Așa te voi păzi pe-acest pământ.

Anii trec repede...

Păuleț Fabian, clasa a V-a A
Coordonatorul lucrării: prof. Andreea Costin

În urmă cu șase ani, în 2018, eram micuț, dar pregătit pentru unul dintre cele mai importante momente din viață: prima zi de școală. Cinci ani mai târziu, ca prin vis, m-am trezit în clasa a IV-a, mai precis, de data aceasta, în ultima zi de școală din ciclul primar. Cu multă trudă, sârguință și consecvență, am reușit să termin școala primară cu note bune, o viziune reușită.

Conștientizarea finalului unei etape școlare și, implicit, orizontul începerii unui nou ciclu de studiu a declanșat în mintea mea o avalanșă de întrebări: „Va fi oare la fel în gimnaziu?”, „Vom învăța în aceeași clasă sau nu?”, „Ce lucruri se vor schimba începând din clasa a V-a?”. Ei bine, răspunsul este că nimic nu e la fel, ceea ce este firesc deoarece un lucru semnificativ s-a schimbat: prezența doamnei învățătoare sau, mai bine spus, absența acesteia din mijlocul nostru, al elevilor.

Despărțirea de doamna învățătoare a fost un moment greu de trecut, dar nu imposibil. Dumneai mereu ne sărea în ajutor la problemele pe care le aveam fie între noi, fie atunci când greșeam la lecțiile pe care trebuia să le învățăm. Dânsa era bucuroasă să ajute pe oricine care nu se descurca la ceva anume.

Înainte aveam aceeași învățătoare la toate materiile, însă acum este diferit. Fiecare disciplină vine cu propriul profesor și cu modul său de predare, de ascultare. A trebuit să mă acomodez cu multe aspecte privind lipsa învățătoarei noastre în primul modul al acestui an școlar diferit și deosebit.

Dar, hai să mă opresc din vorbit despre trecut! Trebuie să mă concentrez asupra viitorului, nu să rămân pironit printre amintirile evenimentelor trăite. În momentul de față sunt pe cont propriu, însă chiar și așa, familia mă susține în tot ceea ce îmi propun.

Acum, însă, avem o dirigintă! Poate că nu toate lucrurile s-au schimbat așa cum credeam eu...

Cu certitudine, unul dintre aspectele care pentru mine va rămâne mereu la fel este învățarea. Așa cum a fost în ciclul primar, studiul va fi și în gimnaziu, liceu și facultate. Niciodată nu trebuie să renunț la obiectivele și la visurile mele. Nu mă poate opri nimic din drumul meu spre o carieră desăvârșită în viață. Totul va fi bine! N-am de ce să mă tem de ceea ce îmi va oferi viitorul!

The Years Go by Quickly...

The transition from primary to secondary school is a natural and necessary stage in the life of every pupil and is a much discussed topic, the impact on a child of separation from the primary school teacher, often unconsciously perceived as a mother's counterpart. The work of the pupil Fabian Păuleț reflects his personal vision of how he has experienced the changes that have occurred since the first module of the fifth grade, with a significant impact being the existence of a separate teacher for each school subject.

Although the author's notes are not devoid of nostalgic emotion, on the whole, this essay surprises and stands out for the precocious manner in which a student in the first year of secondary school comes to perceive lucidly the changes that have occurred on his trajectory as a pupil. The act of learning is seen as the only link between past, present and future, and the consistency he is aware of in his work in the school environment gives him the confidence and courage to look forward with endless optimism to what lies ahead, not without a list of goals aimed at building his own career.

Uniunea Sovietică și crearea statului Israel. Relațiile sovieto-israeliene. 1948-1953 (I)

Director adj., prof. dr. *Iulian Ghercă*
Liceul Teoretic *Bogdan Vodă*, Hălăucești

În contextul internațional actual și al riscului real și crescut de escaladare a conflictelor majore existente (cel din Ucraina și cel din Israel) considerăm util să ne întoarcem la istorie și să prezentăm câteva aspecte legate de crearea statului Israel și a poziționării Uniunii Sovietice față de acest eveniment, precum și despre relațiile sovieto-israeliene la acel moment, pentru a putea înțelege evenimentele actuale și poate pentru a putea să ne ferim de manipulare și a putea să ne poziționăm cât mai corect față de aceste evenimente și a acționa în consecință. Cunoscând mai bine contextul istoric de atunci, vom înțelege și modul în care se implică Turcia în aceste conflicte care pun sub semnul întrebării evoluția omenirii pe viitor, în sensul reșezării centrelor de putere în lume.

Apariția statului evreu în 1948 a fost urmarea unui proces lung și anevoios. El își are originea în mișcarea sionistă, apărută la sfârșitul secolului al XIX-lea în Europa. Din această perioadă datează și primele încercări timide de a emigra în Palestina, dar adevărata emigrare, masivă și organizată, a apărut la începutul secolului XX, când un mare număr de evrei europeni s-au stabilit în Palestina, aflată în stăpânirea Imperiului Otoman.

Primul Război Mondial pune capăt dominației otomane în lumea arabă, britanicii și francezii impunându-se în Orientul Mijlociu prin intermediul mandatelor acordate de Societatea Națiunilor în 1922. Britanicii au pregătit terenul pentru o prezență durabilă¹. Ei au exploatat cartea naționalismului arab, sprijinindu-se pe unii șefi de triburi care ulterior au devenit fondatori de dinastii și au integrat elitele arabe în lumea britanică. Londra încerca să creeze o solidaritate pe termen lung între aceste elite arabe și Imperiul Britanic. În 1941,

¹ André Fontaine, *Istoria Războiului Rece. De la Războiul din Coreea la criza alianțelor. 1956-1967.*, volumul III, Editura Militară, București, 1993, p. 195.

Anthony Eden declara cã guvernul britanic privea cu simpatie și încuraja orice mișcare care provenea din interiorul lumii arabe și care era favorabilă unei unități economice, culturale și politice. Pe această linie, în 1942 premierul egiptean Nahas Pașa preia inițiativa și fondează “Liga Națiunilor Arabe” care se va transforma în 1945 în “Liga Arabă”. Dorința de a se opune mișcării sioniste a condus către o solidarizare a lumii arabe cu Imperiul Britanic.

În timpul primului război mondial, în 1917, când situația militară a Franței și Marii Britanii era dificilă, pentru a câștiga simpatia evreilor din Germania și Austro-Ungaria, Chaim Weizmann, unul din liderii sioniști, obținuse un angajament britanic pentru un “Cămin Național Evreiesc” în Palestina, prin “Declarația Balfour”².

În 1922, Winston Churchill, secretarul Colonial Office, susținea că britanicii nu intenționau să transforme Palestina în stat evreu. După ce ani de zile se vor strădui să împiedice imigrarea evreilor europeni, în 1939 această politică va fi oficializată prin “Carta Albă”, care fixa un număr maxim de imigranți anual. Această plafonare va conduce spre un adevărat război între autoritățile britanice și “Hagana”, armata semioficială a Agenției Evreiești.

Chiar și în timpul războiului, când “Jewish Brigade” lupta alături de britanici în Europa, în Palestina evreii și britanicii se vor lupta în continuare.

După invazia germană în Uniunea Sovietică³, în ciuda antisemitismului său, Stalin a început să se intereseze de comunitatea evreiască din Palestina. La sfârșitul lui 1941 și începutul lui 1942, ambasadori și diferiți reprezentanți diplomatici din diferite capitale, Washington, Londra, Ankara și Teheran, au primit lideri sioniști și reprezentanți ai evreilor palestinieni care au pledat cauza lor în fața sovieticilor. În vara lui 1942, diplomați sovietici au fost trimiși din Ankara în Palestina pentru a vizita “yishuv-ul” din Palestina și a stabili o “Ligă a Relațiilor de prietenie cu Uniunea Sovietică” cu cât mai multe filiale în Palestina.

Contactele dintre sovietici și liderii evreilor s-au intensificat în 1943 și sovieticii au început să se implice mai serios în privința comunității evreiești palestinieni, elaborând diferite planuri și scenarii postbelice.

În iulie 1944, Stalin⁴ îl informa pe Emil Somerstein, membru al Guvernului Provizoriu al Poloniei instalat în acea lună, că Moscova va sprijini o soluție internațională în ceea ce privea viitorul comunității evreiești palestinieni.

² *Ibidem*, p. 196.

³ Yaakov Ro'i, *Soviet-Israeli Relation. 1947-1954* în Michael Confino și Simon Shamir, *The URSS and the Middle East*, Israeli universities Press, Jerusalem, 1973, p. 123.

⁴ *Ibidem*, p. 123-124.

Malenkov, în același cadru, îl asigura că evreii vor primi satisfacție în privința cererilor teritoriale în Palestina.

În 1945, semnele unui sprijin sovietic pentru comunitatea evreiască se înmulțesc. La Ialta, în februarie 1945, Stalin, Roosevelt și Churchill se pun de acord în privința întăririi “Căminului Național Evreiesc” din Palestina. În aceeași lună, la Londra, delegația sovietică care participa la Conferința inaugurală a “World Federation of Trade Unions” a susținut ideea consolidării “Căminului Evreiesc” în Palestina.

Uniunea Sovietică, profitând de emoția generată de Holocaust în Occident, se va implica în sprijinirea comunității evreiești din Palestina mai mult decât o făcuse în anii anteriori, în timpul războiului⁵.

Obiectivul principal al Uniunii Sovietice era slăbirea prezenței britanice în Palestina și, în secundar, atragerea în eventualitatea apariției unui stat evreu, în sfera sovietică⁶. Se urmărea, de asemenea, generarea unor probleme interne în rândul populației americane și britanice.

În Palestina, după 1945, încep să apară serioase tulburări, evreii și autoritățile britanice fiind într-un veritabil război. Londra nu a dorit să internaționalizeze problema, dar în fața situației create în februarie 1947, Benin va declara că problema palestiniană va fi rezolvată în cadrul ONU⁷.

În februarie 1947, sovieticii trebuiau să-și orienteze politica lor în regiune fără echivoc și să aleagă între arabi sau evrei. În mai 1947, la prima sesiune specială a Adunării Generale a ONU, Gromâko, adjunctul ministerului de externe sovietic, a declarat că ambele comunități aveau drepturi egale și că Uniunea Sovietică ar fi favorabilă unui stat palestinian federal, arabo-iraelian. Dar soluția nefiind viabilă, poziția Uniunii Sovietice era aceea a partajării Palestinei în două state distincte, arab și evreu⁸. Acest discurs al lui Gromâko a stârnit un val de entuziasm în cadrul comunității evreiești palestinieni, poziția sovietică fiind în acord cu hotărârile din 1946 ale Organizației Sioniste în Congresul din decembrie, renunțându-se la ideea creării unui stat evreu în întreaga Palestină, o idee mai puțin flexibilă și nerealistă⁹.

Totuși, până în septembrie 1946, sovieticii s-au abținut să se mai pronunțe în această problemă datorită incertitudinilor generate de situația politică din

⁵ Yigall Allon, *The Soviet Involvement in the Arab-Israeli Conflict*, în Michael Confino și Shimon Shamir, *op. cit.*, p. 147.

⁶ Yaakov Ro'i, *op. cit.*, p. 124.

⁷ Ovadia Soffer, *Les Nations Unies au Moyen-Orient. Procès-verbal d'une faillite*, Presses Universitaires de France, Paris, 1985, p. 18.

⁸ Yaakov Ro'i, *op. cit.*, p. 126.

⁹ Yigall Allon, *op. cit.*, p. 147-148.

Oriental Mijlociu. În primul rând, Moscova nu știa cum vor vota majoritatea statelor la ONU în această chestiune și nu doreau să se implice total într-o cauză pierdută. Sovieticii erau înclinați să creadă că britanicii se vor retrage din Egipt și nu din Palestina, interpretând eronat unele transferuri de echipamente militare. Dar decizia egiptenilor de a prezenta Consiliului de Securitate o revizuire a tratatului anglo-egiptean din 1936 și cererea evacuării britanicilor a alarmat Moscova. În momentul în care britanicii plecau din Egipt, forțați sau nu, nu era profitabil să ceri eliminarea britanicilor din Palestina, punctul lor de repliere, Egiptul fiind mai important din punct de vedere geostrategic¹⁰.

La 3 septembrie 1947, Comitetul special al Palestinei al ONU – U.N.S.C.O.P. a recomandat în unanimitate încetarea mandatului britanic și divizarea Palestinei în două state distincte, unul arab și altul evreu.

În aceeași lună, cererea Egiptului a fost respinsă în Consiliul de Securitate, sovieticii sprijinind însă, alături de polonezi, cererile egiptenilor. Mai mult, la 26 septembrie, guvernul britanic a anunțat oficial că intenționează să se retragă din Palestina și nu din Egipt. Deci incertitudinea care persistase anterior se risipise. Statele Unite s-au decis la începutul lunii octombrie să sprijine partajarea Palestinei. În acest moment, rezervele sovietice au dispărut complet și o decizie fermă și definitivă a fost luată.

La 13 octombrie 1947, prin vocea lui Semen Țarapkin, Uniunea Sovietică a anunțat sprijinul ei total pentru protejarea Palestinei¹¹.

Sovieticii au votat partajarea la 29 noiembrie 1947, au susținut cauza evreiască în Adunarea Generală a ONU și, în lunile următoare, au oferit un sprijin sporit evreilor palestinieni, încercând să anticipeze și să întreacă Statele Unite în pozițiile favorabile evreilor palestinieni¹².

După votul din 29 noiembrie, au început să apară confruntări puternice în Palestina între cele două comunități. Statele Unite au declarat imediat un embargo în furnizarea armelor către cele două comunități. Marea Britanie va începe însă să furnizeze armament statelor arabe ce înconjurau Palestina. Londra spera ca statele arabe să înfrângă armatele sioniste. Ea își va confirma politica proarabă, semnând un nou tratat cu Irakul și livrând arme Siriei. Posturile britanice care erau evacuate treptat au fost preluate de “Armata de Eliberare Arabă”, cu acceptul britanicilor. Pe durata întregului conflict arabo-israelian, Legiunea Arabă iordaniană va fi sub comanda unui ofițer britanic, John Glubb, cunoscut ca Glubb Pașa. Britanicii erau îngrijorați de sprijinul

¹⁰ Yaakov Ro'i, *op. cit.*, p. 127.

¹¹ *Ibidem*, p. 128.

¹² André Fontaine, *op. cit.*, p. 196.

sovietic pentru comunitatea evreiască și au acționat alături de arabi de teama ca lumea arabă să nu alunece spre Uniunea Sovietică¹³.

Sub pretextul că Marea Britanie sprijină pe arabi, Uniunea Sovietică a început să livreze armament către evreii palestinieni și a încurajat imigrarea unor tineri ofițeri evrei din armatele est-europene. Sprijinul militar a fost mascat, Cehoslovacia fiind oficial implicată în livrarea de armament către Hagana¹⁴.

În ziua expirării mandatului britanic asupra Palestinei, 14 mai 1948, David Ben Gurion, șeful executiv al Agenției Evreiești, va proclama independența statului Israel. În aceeași zi, Statele Unite anunțau că recunosc *de facto* noul stat apărut în Palestina. Deja pe 15 mai 1948 armatele egipteană, irakiană, transiordaniană, siriană și libaneză au invadat Palestina. Două zile mai târziu, în 17 mai, Uniunea Sovietică va recunoaște *de jure* noul stat și ajutorul sovietic va ajunge în Palestina prin intermediul unui pod aerian între Cehoslovacia și Israel¹⁵.

Sprijinul sovietic pentru crearea statului Israel nu a avut o motivație emoțională, ci una ce izvora din pragmatismul politic. Sovieticii nu sprijineau sionismul, dar eliminarea britanicilor din Palestina fără a risca o confruntare, era o oportunitate nesperată¹⁶. Sovieticii luau în calcul și alți factori. Putea ca noul stat să fie atras în lumea sovietică sau ca diaspora evreiască, în special cea din Statele Unite, să sprijine Uniunea Sovietică.

Aceste două lucruri nu se vor întâmpla. Votul din noiembrie 1948 din Statele Unite a demonstrat că evreii americani aveau alte obiective¹⁷. Totuși scopul principal a fost atins, britanicii pierzând puncte cheie în Palestina. Sovieticii au depus importante eforturi diplomatice ca noul stat evreu să cuprindă câteva zone strategice, precum portul Haifa, aerodromul Lydda și, cel mai important, deșertul Neghev, care făcea legătura terestră între Egipt, Transiordania și Irak. Moshe Sharett, ministrul israelian de externe, întors de la Paris în toamna lui 1948, unde participase la o consfătuire a ONU cu privire la chestiunile teritoriale ale Palestinei, declara că Moscova se comportase ca un avocat al Israelului¹⁸.

¹³ *Ibidem*, p. 198.

¹⁴ Sergio Romano, *50 de ani de istorie mondială*, Editura fundatiei culturale, Bucuresti, 1999, p.157.

¹⁵ André Fontaine, *op. cit.*, p. 199-200.

¹⁶ Yigall Allon, *op. cit.*, p. 147.

¹⁷ Yaakov Ro'i, *op. cit.*, p. 134.

¹⁸ *Ibidem*, p. 129.

În 1949, Israelul, sub medierea ONU, va semna armistiții separate cu Egiptul, Iordania, Siria și Libanul. În ciuda acestor documente, Israelul a fost supus unor alte forme de război, necondiționate: blocus naval prin Canalul de Suez al navelor ce aveau ca destinație Israelul, boicot economic și sprijinirea terorismului și a raidurilor “fedayinilor” în Israel. Ele vor fi cauzele unor noi conflicte arabo-israeliene¹⁹.

Israelul a fost admis în ONU în mai 1949 cu sprijinul Uniunii Sovietice, dar după acest eveniment Moscova va începe să se distanțeze de politica proisraeliană. Treptat, începând cu decembrie, relațiile bilaterale se vor deteriora, dar motivele acestei deteriorări nu rezidă în totalitate în politica israeliană. Această linie se va menține până la moartea lui Stalin²⁰. În a doua jumătate a lui 1948, în plan intern, Stalin va începe să promoveze o politică antisemită²¹, care va culmina cu imaginatul “Complot al Medicilor” din 1952 și 1953. Și în țările satelit europene această politică se va extinde, dovadă fiind procesele Rajk din Ungaria și Slansky din Cehoslovacia. Minoritatea evreiască din URSS nu a fost recunoscută de Stalin și nu a beneficiat de un statut egal cu al celorlalte minorități, evreii fiind persecutați datorită legăturilor cu diaspora evreiască din “lagărul capitalist”. Între decembrie 1948 și aprilie 1949 se desfășoară o puternică campanie antisemită, campania anti-cosmopolită, comunitatea evreiască având mult de suferit, liderii evreilor fiind închiși. De fapt, motivul principal îl reprezenta atracția de temut a evreilor din statul sovietic și statele satelit față de Israel. În Uniunea Sovietică și statele din Estul Europei au avut loc demonstrații de simpatie pentru Israel, atitudini inacceptabile pentru liderii comuniști²². În plus, Israelul s-a orientat de la început către Occident, în special, Statele Unite. La începutul lui 1949, speranțele sovieticilor în ceea ce priveau o politică israeliană prosovietică s-au năruit. Gruparea din partidul de stânga MAPAM condusă de Ahdut Ha'avoda și Hashomer Haza'in, de orientare prosovietică, a eșuat în încercarea de a prelua conducerea partidului. Mai mult, la 25 ianuarie, la alegerile pentru Knesset, parlamentul israelian, MAPAM nici nu a fost inclus în noul guvern, dominat de dreapta.

Începând cu iunie 1949, după analizele făcute de orientalistul sovietic Vladimir Luțkii, relațiile se răcesc oficial. Pentru a studia relațiile Israelului cu

¹⁹ *Les Nations Unies au Moyen-Orient. Procès-verbal d'une faillite*, Presses Universitaires de France, Paris, 1985, p. 18.

²⁰ R.W. Pethybridge, *A History of Postwar Russia*, Allen & Unwin, London, 1967, p. 115.

²¹ Sergio Romano, *op.cit.*, p.58.

²² André Fontaine, *op. cit.*, p. 203.

Uniunea Sovietică sunt relevante telegramele și rapoartele diplomaților români aflați la post la Tel-Aviv, pentru perioada 1949-1950.

Într-o telegramă a legației către Ministerul de Externe român la 21 noiembrie 1949, urmată de o alta, la 30 noiembrie 1949, se menționează relațiile foarte încordate între Israel și tot blocul comunist, motivul principal fiind împiedicarea imigrației evreilor din această regiune²³. Într-un raport cu privire la aceeași problemă, e prezentat un articol apărut în ziarul “Hatzofe”, officiosul partidului de guvernământ Mizrahi. În articol se spunea “... ceea ce a scăpat de cuptoare este nimic prin asimilare. Emigrarea din Europa Răsăriteană este o problemă de viață și de moarte pentru noi și trebuie să stea la ordinea zilei. Dacă Israelul nu va reuși să obțină emigrarea, ne aflăm în fața unei catastrofe naționale”²⁴. Singurul aliat al sovieticilor în Israel era Partidul Comunist Israelian și o grupare din MAPAM, dar cele două forțe nu colaborau, acuzându-se reciproc de devierea lor de la linia leninistă. Deși comuniștii aveau reprezentanți în Knesset, ei erau considerați purtători de cuvânt ai sovieticilor, o atitudine antisionistă și antipatriotică. Din aceste motive era total rupt de electoratul israelian. Într-o discuție avută la 8 decembrie 1949, cu diplomatul român Davidovici de Jakob Riffin, liderul MAPAM, acesta îi mărturisea: “Wilner a vorbit în numele P.C.I., nu ca un cetățean al Israelului, ci ca un om care expune punctul de vedere al altuia, în speță URSS. Or, Uniunea Sovietică nu are nevoie de altcineva să-i apere punctul de vedere. Știu că există o linie și că această linie este dată de Moscova”²⁵.

Până în martie 1953, relațiile au continuat să fie tensionate, culminând cu ruperea relațiilor diplomatice la 11 februarie 1953, ca urmare a unui atentat cu bombă la sediul legației sovietice din Tel-Aviv din 9 februarie²⁶.

După moartea lui Stalin, treptat relațiile încep să se îmbunătățească, dar nu se va ajunge la situația din 1948. Din aprilie 1953, încep demersurile diplomatice în vederea reluării relațiilor diplomatice, eveniment ce a avut loc în iulie 1953. Nici noua conducere nu se părea că dorește o îmbunătățire a relațiilor bilaterale, unii membri proeminenți, precum Nikita Hrușciiov, fiind mai antisemiți decât Stalin.

Turneul Secretarului de Stat al SUA, J.F. Dulles, în primăvara lui 1953 în Orientul Mijlociu a modificat viziunea sovieticilor. Din acest turneu se putea concluziona că Occidentul nu va include Israelul în planurile sale pentru o

²³ *România-Israel. 50 de ani de relații diplomatice. vol I. 1948-1969.* (coord. Dumitru Preda), Editura Sylvi, București, 2000, p. 33-34.

²⁴ *Ibidem*, p. 53.

²⁵ *Ibidem*, p. 40.

²⁶ *Ibidem*, p. 91.

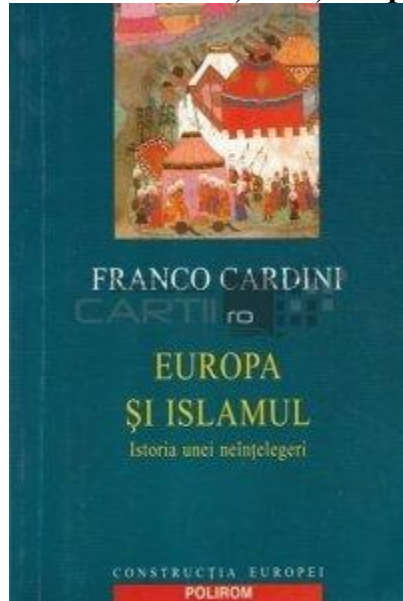
organizație de apărare regională, ci doar Zona Nordică – Turcia și Iranul, precum și statele arabe filooccidentale din regiune. Israelul nu mai era privit acum ca un centru de acțiune al occidentalilor în regiune²⁷.

The Soviet Union and the Creation of the State of Israel. Soviet-Israeli Relations. 1948-1953 (I)

In the current international context and the real and increased risk of escalation of the existing major conflicts (the one in Ukraine and the one in Israel) we consider it useful to go back to history - and to present some aspects related to the creation of the State of Israel and the position of the Soviet Union towards this event, as well as Soviet-Israeli relations at that time - in order to be able to understand the current events and perhaps to be able to avoid manipulation and to be able to position ourselves as correctly as possible towards these events and to act accordingly. Knowing more about the historical context at the time, we will also understand Turkey's involvement in these conflicts, which call into question the future development of mankind in terms of the realignment of power centres in the world.

²⁷ Yaakov Ro'i, *op. cit.*, p. 139-140.

Prezentare de carte
***Europa și Islamul. Istoria unei neînțelegeri*, de Franco Cardini**
Editura Polirom, 2022, 280 p.

Director adj., prof. dr. *Iulian Ghercă*
Liceul Teoretic *Bogdan Vodă*, Hălăucești

Lucrarea de față a apărut concomitent în Italia, Franța, Germania, Spania și Marea Britanie și face parte din colecția *Construcția Europei* coordonată de istoricul francez Jacques Le Goff. Autorul studiului, Franco Cardini, este profesor de istorie medievală la Universitatea din Florența și o persoană activ implicată în viața civică din Italia.

În *Cuvânt înainte*, Jacques Le Goff ne face cunoscută opinia sa conform căreia nu a sosit încă momentul pentru a scrie o istorie sintetică a Europei, tocmai de aceea sunt necesare lucrări ca cea a lui Franco Cardini. Încă din *Introducere*, autorul ne avertizează că Islamul examinat, supus studiului, este mai cu seamă cel mediteranean. Dacă ținem cont că cea mai mare parte din istoria relațiilor Europei cu Islamul s-a consumat în spațiul Mediteranei, atunci această abordare este una potrivită și explicabilă.

Lucrarea este structurată pe 12 capitole și trece în revistă întreaga istorie a contactelor cu lumea Islamului începând de la nașterea acestuia. Probabil și pentru că autorul este medievalist de formație, cea mai mare parte a studiului este

dedicată perioadei Evului Mediu, dar, dacă luăm în calcul că sub aspect cronologic această perioadă acoperă cea mai mare parte din istoria contactelor dintre Europa și Islam, atunci am putea fi de acord și cu această abordare, care ar fi justificată.

Ultimele două capitole ne interesează în mod special pentru că acoperă perioada secolelor XVII – XX (epoca modernă și contemporană), astfel că ne vom concentra atenția asupra lor.

Capitolul XI, intitulat *Secol de fier și secol al Luminilor*, începe cu constatarea că în prima jumătate a secolului al XVII-lea, putem vorbi deja despre avansul tehnologic al Occidentului în raport cu Imperiul Otoman. Mai mult de atât, numeroasele concesiuni economice, financiare și vamale acordate în special francezilor, olandezilor și englezilor au adus Imperiul în condiția ireversibilă a unei „economii dominate”, statul avea venituri, dar nu se năștea o burghezie autohtonă. Discrepanțele sociale au crescut din ce în ce mai mult măbind distanța dintre o aristocrație militară foarte bogată și restul populației din ce în ce mai săracă, pătura mijlocie era prea subțire pentru a putea susține o economie concurențială în raport cu Europa. Imperiul Otoman era tot mai dependent de negustorii, bancherii, inginerii occidentali, în timp ce, în plan intern, birocrăția turcă devenea tot mai lacomă și incapabilă, iar fiscalitatea oarbă și obtuză sufoca orice inițiativă privată și favoriza corupția – după cum precizează autorul (p.207).

Acesta analizează amănunțit cele mai importante momente politice și militare ale epocii: cedarea Transilvaniei de către habsburgii otomanilor în 1606, atacul turcilor asupra Cretei din 1645 soldat cu eșec, victoria venețienilor asupra turcilor în largul Dardanelelor în 1656, asedierea Vienei de către marele vizir Kara Mustafa în 1683 și răzbiul care s-a finalizat cu pacea de la Karlowitz din 26 ianuarie 1699, prin care otomanii cedau o mare parte din teritoriu, astfel habsburgii primeau Ungaria (fără banatul Timișoarei), Transilvania, Croația și Slavonia, Veneția lua Morea și o mare parte din Dalmația, iar Polonia primea Podolia.

Autorul subliniază pe bună dreptate: “Istoria se găsea într-adevăr la un moment crucial” (p.212). În această perioadă se conturează un nou imperiu care nu-și ascundea ambițiile teritoriale, este vorba despre Rusia care juca pe mai multe planuri: dinaintea popoarelor slave, în ansamblu, se prezenta ca apărătoare a lumii slave împotriva amenințării turcești și a samavolniciei germane, iar dinaintea creștinilor ortodocși, acționa ca moștenitoarea istorică a Imperiului Bizantin și patroană a spiritualității orientale împotriva tiraniei otomane și a hegemoniei papiste.

După un nou război, s-a încheiat pacea de la Passarowitz, din 1718, prin care habsburgii luau banatul Timișoarei, o parte din vechea Serbie cu Belgrad și Oltenia. O revoltă a ienicerilor din 1730 aducea pe tronul Imperiului Otoman un nou sultan, Mahmud I (1730-1754), care prin reformele sale a consolidat imperiul și a refăcut temporar capacitatea sa defensivă.

Între 1737-1739, turcii au învins în repetate rânduri atât pe austrieci, cât și pe ruși, iar efectele și-au făcut prezența prin pacea de la Belgrad prin care se revenea la situația de dinaintea tratatului de la Passarowitz, cu excepția banatului Timișoarei care rămânea la habsburgi.

În 1768, Turcia a declarat război Rusiei sub pretextul intervenției acesteia în revolta din Polonia. Otomanii au fost zdrobiți categoric atât pe uscat, cât și pe mare, iar Rusia a ocupat Moldova și Valahia. Prin pacea de la Kuciuk-Kainargi, din 21 iulie 1774, rușii au obținut definitiv Azovul și teritoriul dintre Nipru și Bug, dreptul de a naviga pe Marea Neagră și Mediterană și au impus autonomia tătarilor din Crimeea și a principatelor române, acesta fiind primul pas pentru intrarea lor în sfera de influență a Rusiei (p.216).

Autorul analizează tratatul din 1781 dintre Iosif al II-lea și Ecaterina II care era de fapt un proiect de împărțire a Imperiului Otoman. Conform înțelegerii, Rusia trebuia să anexeze Crimeea și gurile Dunării, apărea o Dacie independentă în frunte cu un favorit al țarinei, Austria lua Bosnia, Serbia și o parte din Dalmația. În plus, sultanul trebuia alungat din Istanbul și se preconiza refacerea Imperiului Bizantin în frunte cu un nepot al țarinei. Toate aceste planuri au fost, însă, date peste cap în 1787 de atacul total surprinzător al otomanilor asupra Rusiei, iar aceasta a fost prinsă pe picior greșit și a suferit înfrângeri grele, pierzând și flota din Marea Neagră. Conform tratatului din 1781, Austria a intervenit în favoarea Rusiei, dar a fost învinsă și turcii au invadat banatul Timișoarei, iar în aceste condiții, noul împărat Leopold al II-lea a cerut pace în 1791. Peste câteva luni a fost încheiată și pacea de la Iași cu Rusia, în acest fel rușii ajungeau până la Nistru.

Capitolul se încheie cu următoarea constatare: “Din toate aceste previziuni și din această complexă inginerie politico-diplomatico-militară, popoarele și credințele erau excluse. Populațiile dintre Dunăre și Crimeea se vedeau supuse jocului unei continue rectificări de hotare care le priveau doar ca pe niște obiecte” (p. 218).

Ultimul capitol intitulat *De la “boala” Imperiului Otoman la “al treilea val” Islamic* supune atenției cele mai grele momente din secolele XIX-XX pentru Imperiul Otoman, care trecea printr-o profundă criză politică. Revoluția și Restaurația din Occident îi arătau Imperiului Otoman că în Europa regimurile

își puteau schimba sensul politic, însă finanțele, economia și tehnologia continuau să meargă într-o singură direcție.

Victoriile puterilor din Sfânta Alianță împotriva lui Napoleon și cele două războaie ruso-turce din 1806-1812 și din 1828-1829 păreau că lasă Turcia în mâinile țarului, cel puțin în Marea Neagră, Turcia nu se putea opune hegemoniei flotei rusești. Războiul Crimeii aduce însă înfrângerea Rusiei și prin Tratatul de Pace de la Paris ea a fost obligată să renunțe la pretenția unui protectorat exclusiv pentru creștinii din Imperiul Otoman.

Însă în 1877, țarul declară război Turciei sub pretextul că nu putea tolera starea de umilință și de asuprire a ortodocșilor supuși sultanului. După ce armatele rusești ajung aproape de capitala imperiului, turcii sunt nevoiți să ceară pacea. Autorul susține că imperiul turc era pe cale de a se dezmembra, iar prerogativele pe care trebuia să le cedeze țarului cu acel prilej i-au anihilat definitiv prestigiul și independența. În acel moment au intervenit Marile Puteri îngrijorate de expansiunea Rusiei în Balcani. În special, Marea Britanie se temea de posibila intrare a flotei rusești în Mediterana unde putea să amenințe canalul de Suez, vital pentru interesele britanice. Austria era nemulțumită de ruperea echilibrului din Balcani, în aceste condiții s-a ajuns în pragul unui război anglo-rus, care a fost, însă, evitat prin oferta lui Bismarck de a media conflictul prin Conferința de Pace la Berlin.

La Congresul de la Berlin, susține Franco Cardini, oficial erau vizate problemele legate de reaşezarea din Balcani: în realitate, însă, era vorba de a se face un pas înainte pe calea dezmembrării Imperiului Otoman și a împărțirii rămășițelor acestuia. Astfel, Marea Britanie a ocupat Ciprul, iar Franța a promis dreptul de a ocupa Tunisia, ceea ce a și făcut în 1881.

Autorul crede că ingerințele străine în problemele Imperiului Otoman au alimentat, în sânul claselor sale conducătoare, acele pasiuni naționaliste care erau străine de cultura islamică. În această lumină ar trebui văzută revoluția junilor turci din 1909 și repetatele cereri ale Turciei privind abolirea capitulațiilor, de altfel, în 1914 ea a renunțat unilateral la toate capitulațiile.

La finalul studiului, Franco Cardini vorbește despre un “al treilea val” Islamic din secolul XX și despre faptul că la sfârșitul secolului XX credincioșii islamici se găsesc într-o situație cu totul nouă sub aspect istoric, pentru prima oară, grupuri consistente de musulmani trăiesc în afară de dar-al-Islam, prin urmare, pe teritorii care nu cunosc *shari`a* ca lege fundamentală și uzuală (pp.250-251).

Lucrarea nu are o bibliografie, nici aparat critic, în schimb are o cronologie care începe cu anul 622 și se termină cu atacurile din 11 septembrie 2001, apoi un index de nume, care se dovedește foarte util.

Studiul este foarte util pentru cei care doresc să-și facă o viziune generală despre istoria contactelor dintre Europe și Islam și, astfel, pot înțelege mai bine evoluția relațiilor dintre lumea arabă și cea occidentală.

Book Presentation

***Europa și Islamul. Istoria unei neînțelegeri*, by Franco Cardini
Polirom Publishing House, 2022, 280 p.**

This work has been published simultaneously in Italy, France, Germany, Spain and Great Britain and is part of the *Construcția Europei* collection coordinated by the French historian Jacques Le Goff. The author of the study, Franco Cardini, is a professor of medieval history at the University of Florence and an active participant in Italian civic life.

The study is very useful for those who wish to gain an overview of the history of contacts between Europe and Islam and thus better understand the evolution of relations between the Arab and Western worlds.

Jurnalele ionesciene sau curajul de a fi vulnerabil

Prof. Andreea Costin
Liceul Teoretic *Bogdan Vodă* Hălăucești, Iași

Eugen Ionescu, după ce s-a afirmat în anii de tinerețe printr-o serie de articole acide, virulente, polemice, vădit nonconformiste la adresa marilor nume din literatura română (precum în volumele *Nu*, *Război cu toată lumea* etc) ne surprinde, în cea de-a doua parte a existenței sale, cu publicarea a trei jurnale într-o cu totul altă formulă decât ar fi fost previzibil, acestea fiind și ultimele scrieri ale domniei sale. *Jurnal în fărîme*, *Prezent trecut, trecut prezent*, respectiv *Căutarea intermitentă* surprind un autor de o neașteptată sensibilitate, cu o structură reflexivă ce domină paginile însemnărilor dar, mai presus de orice, am descoperit un Eugen Ionescu de un curaj meritoriu, un autor care nu se sfiște să-și dezvăluie temerile, angoasele, nesfârșitele căutări, nu se teme să fie vulnerabil.

Paginile de jurnal, infuzate de un lirism al frazei, conturează marile obsesii ale scriitorului îndelung încercat: regretul că a pierdut, irevocabil, paradisul (copilăria) în clipa când a înțeles ce este moartea (conștientizarea că, într-o zi, mama sa nu îi va mai fi alături; din acel moment, când avea cinci-șase ani, se produce o îmbătrânire prematură; timpul, pentru tânărul Ionescu, a căpătat alte valențe), angoasa morții (o moarte pe care nu reușește să o accepte cu seninătate, cu resemnare, asemenea soției sale, Rodica, o moarte ce i se pare absurdă și o cruntă judecată, aceea că moartea este singura realitate), marele zid pe care nu îl poate depăși, dar și spaima de vid. Nici literatura și nici alte preocupări (pictura etc) nu l-au putut sustrage din angoasa morții.

O oboseală sfâșietoare transcende paginile jurnalelor, accentuată de gândul că „totul e zadarnic”¹, îndoiala care îl urmărește pretutindeni („veșnica întrebare «la ce bun»”²), e o permanentă, febrilă căutare de sens, o rătăcire. Curajul derivă și din notarea meticuloasă a îndoielilor („Oare merită?”), căutările „intermitente” ale Divinității. Atitudinea lui nu este una fermă, se îndoiește de toate, le pune sub semnul întrebării.

Jurnalele ionesciene, paginile de pe tărâmul lumii interioare a autorului (nu consemnează efemerul, amănuntele cotidiene ale vieții, ci doar reverberațiile

¹ Eugène Ionesco, *Jurnal în fărîme*, Traducere de Irina Bădescu, Editura Humanitas, București, 1992, p. 20.

² *Ibidem*, p. 25.

sufletești; jurnalele ca sumă de introspecții) surprind autocaracterizări fără menajamente: „sînt trufaș”³, „sînt nehotărît”⁴, „temperamentul meu coleric este în același timp anxios”⁵, „pe mine totul mă chinuie”⁶, își recunoaște obsesiile, își asumă vanitatea.

Fragilitatea ființei derivă și din maniera în care notează în jurnal („n-am ajuns să scriu fără pasiune, fără chin, fără durere”⁷), din motivele pentru care scrie: „Îmi spun totuși: știu pentru ce scriu; între altele, pentru mine, ca să văd dacă mai pot înșirui două vorbe, două fraze... Dacă gîndesc, dacă articulez, dacă am încă oarecare coerență în incoerență. Scriu de asemenea pentru semenii mei, cu toate că știu că nu vor putea păstra multă vreme în memorie amintirea a ceea ce au citit, fiindcă vor dispărea o dată cu amintirile. Din vanitate. Și pentru ca M. F. să citească aceasta, cu toate că, fără îndoială, nu este nostim și poate nici interesant, semnificativ, nici prea nou, nici prea bun. Sau poate că da - cine știe?”⁸. Scrisul este, deci, în primă instanță, un exercițiu personal, o probă de (auto)validare, dar și consecința orgoliului; scrisul este destinat posterității (fie ea și una efemeră), dar este și un dar pentru fiica lui. De asemenea, sunt însemnări care surprind și alte motivații ale actului de a scrie în jurnal: notațiile lui ar putea fi o chemare adresată Divinității, iar consemnarea permanentă are și rol curativ („Ce mai terapeutică, scrisul! Pagina albă, pe care o înnegresc sau o albăstresc, după felul cernelii, este receptacolul angoaselor mele. Un receptacol, un duhovnic. Îmi face aproape la fel de bine ca pictura”⁹).

Finalmente, jurnalele lui Eugen Ionescu reprezintă un veritabil act de curaj, asumarea condiției fragile, sensibile, vulnerabile, toate acestea în virtutea dorinței de a consemna emoția autentică, trăirea în forma pură. Aceste pagini invită, realmente, la un exercițiu de sinceritate.

Bibliografie

1. Ionesco, Eugène, *Căutarea intermitentă*, Traducere de Barbu Cioculescu, Editura Humanitas, București, 1994

³ *Ibidem*, p. 16.

⁴ *Ibidem*, p. 139.

⁵ Eugène Ionesco, *Prezent trecut, trecut prezent*, Traducere de Simona Cioculescu, Editura Humanitas, București, 1993, p. 80.

⁶ *Ibidem*, p. 119.

⁷ *Ibidem*, p. 47.

⁸ Eugène Ionesco, *Căutarea intermitentă*, Traducere de Barbu Cioculescu, Editura Humanitas, București, 1994, pp. 33-34.

⁹ *Ibidem*, p. 21.

2. Ionesco, Eugène, *Jurnal în fărîme*, Traducere de Irina Bădescu, Editura Humanitas, București, 1992
3. Ionesco, Eugène, *Prezent trecut, trecut prezent*, Traducere de Simona Cioculescu, Editura Humanitas, București, 1993

Ionescu's Diaries or the Courage to Be Vulnerable

Eugen Ionescu has remained in the memory of posterity in his native country mainly as a playwright of the absurd or, at best, as a controversial essayist and literary critic with vehement remarks, devoid of any form of restraint. His three diaries, written in his old age, are very little known (by default read) in Romania, which is why the reflective, hesitant, and vulnerable side that the pages of these volumes reveal is not discovered by the domestic reading public.

As a diarist, Eugen Ionescu adopted an unpredictable attitude, surprising by the acute sensitivity that emerges from every thought written on paper, by his inclination towards contemplation, but also by his courage to reveal his fears, anxieties and endless searches, including religious ones. Moreover, as a motivation for the act of writing in the diary, we recall that his notes may constitute a call to the Divine, and the frequency with which he makes notes also has a curative role.

A lyricism of the phrase dominates the diaristic pages, and with each page the reader discovers, on the one hand, other motivations behind the act of writing (for posterity or out of vanity, as an artistic exercise or as a means of self-validation), and, on the other hand, the writer's great obsessions: childhood perceived as an irrevocably lost paradise, the anguish of death and the fear of emptiness. A particular feature of the three volumes is the author's selection, choosing not to record the ephemeral, everyday details of life, but only the reverberations of the soul. Thus, the three books become a sum of introspections and mirror drastic self-characterizations.

In conclusion, Eugen Ionescu's diaries are a true act of courage as they represent the author's assumption of his profoundly human condition (fragile, sensitive, and vulnerable) out of a desire to record authentic emotion, living in its pure form. Moreover, the pages of the Ionescu's diary should really be an open invitation to every reader to an exercise in sincerity.

**Frânturi de gânduri privind
Dicționarul personajelor lui Creangă de Valeriu Cristea sau
despre rafinamentul unei cărți uitate**

Prof. Andreea Costin
Liceul Teoretic *Bogdan Vodă* Hălăucești, Iași

La momentul scrierii acestei lucrări se împlinesc aproape 25 de ani de la trecerea în neființă a criticului literar Valeriu Cristea, cel care, cu doar doi ani înainte să ne părăsească, publica volumul cu titlu premonitoriu *Bagaje pentru paradis*, în paginile căruia găsim însemnări ale autorului despre propria viață și, pe alocuri, succinte referiri cu privire la contextul apariției unor volume proprii. Criticul ne-a lăsat drept moștenire mai multe cărți remarcabile, dintre care amintim *Domeniul criticii*, *Spațiul în literatură*, *Dicționarul personajelor lui Dostoievski* sau *După-amiaza de sîmbătă*, însă acestea nu beneficiază de popularitatea cuvenită în rândul tinerilor cititori, cu toate că personalități contemporane de referință în domeniul lor de activitate precum Daniel Cristea-Enache (și nu numai) încearcă să păstreze vie amintirea criticului literar Valeriu Cristea. Fără a pretinde însușiri deosebite, lucrarea de față se dorește a fi un umil omagiu adus autorului, prilej cu care vom expune considerente privind volumul *Dicționarul personajelor lui Creangă*.

O primă observație are în vedere faptul că volumul supus analizei nu este propriu-zis un „dicționar” (sau, cel puțin, nu în accepțiunea comună, restrictivă a termenului), fiind de părere că utilizarea acestui substantiv raportat la conținutul cărții este aproape persiflantă, diminuând pe nedrept așteptările potențialilor cititori. După parcurgerea câtorva pagini considerăm că, inevitabil, cititorul experimentat sesizează amploarea lucrării lui Valeriu Cristea.

În volumul *Dicționarul personajelor lui Creangă* există, într-adevăr, înregistrate alfabetic numele tuturor protagoniștilor din textele scriitorului humuleștean (atât cele din *Amintiri din copilărie*, cât și personajele întâlnite în poveștile și povestirile autorului; în primă instanță, au fost publicate în volume distincte, însă ediția pe care noi am consultat-o este una unitară), dar efortul criticului literar Valeriu Cristea nu s-a mărginit la simpla adnotare.

Autorul volumului, în demersul său, numește și contextul în care apare personajul în discuție în operă, dar și ce rol îndeplinește. De exemplu, în cazul personajului Moș Andrei, după ce Valeriu Cristea îi indică cititorului corespondentul din realitate al personajului, criticul surprinde aspecte ce nu pot

fi deduse doar din lectura textului scris de Ion Creangă (fără a face apel la atestări documentare), precum: „rezultă deci că Andrei s-a născut în 1819 și că în episodul pe care îl invocă Creangă în *Amintiri* — al puzezei din tei — «moșul» avea puțin peste 30 de ani”¹. Exegetul merge mai în profunzime de atât, comparând situația financiară a persoanei reale (o inventariere a animalelor pe care le deține) cu ponderea acordată personajului fictiv în planul textului: „*Amintirile* nu sunt deloc generoase cu «moș Andrei», de-abia pomenit în episodul puzezei din tei”².

Dicționarul personajelor lui Creangă surprinde activitatea completă de inventariere a criticului, în paginile volumului fiind descriși absolut toți actanții din universul scriitorului humuleștean, inclusiv cei care apar menționați în treacăt în textele lui Ion Creangă (de la personajele notorii la cele colective și până la cele animaliere sau la personajele care nu poartă un nume). Considerăm că acest fapt denotă nu doar o parcurgere în integralitate a operei scriitorului (cel mai probabil exegetul a apelat la lecturi succesive), ci și vigilență și concentrare în actul cititului pentru a nu omite un personaj sau un raport între actanți. Astfel, Valeriu Cristea are meritul de a aduce în prim-plan nume de personaje uitate sau care riscă a nu fi sesizate la o parcurgere fugitivă a textelor.

În dicționarul lui Valeriu Cristea, personajele „comunică” între ele, exegetul menționând în cadrul radiografierii unui protagonist trimiteri către alte personaje din „catalog” cu care acesta se află în legătură (fie de rudenie, fie au participat la o acțiune comună etc). Un exemplu de astfel de trimitere: personajul mătușa Anghilița este „a doua soție a lui moș Chiriac (v. la acesta)”³. Mai mult decât atât, criticul literar compară eroii între ei, atât privind importanța pe care autorul le-a acordat-o în planul textului, cât și caracterologic (uneori analiza este completată cu citate din care reies trăsături morale ale protagoniștilor).

În cazul unor personaje din dicționar Valeriu Cristea notează citate ce surprind portretul fizic, iar în cazul celor pe care Ion Creangă s-a rezumat la a le numi (și care apar o singură dată în textul respectiv), exegetul citează acea unică frază în care este menționat numele personajului. Pentru alți protagoniști (ex.: Moș Bodrângă), criticul literar include în descrierea lui paragrafe întregi citate sau parafrazate ce conțin o întâmplare semnificativă pentru parcursul

¹ Valeriu Cristea, *Dicționarul personajelor lui Creangă*, Editura Fundației Culturale Române, București, 1999, p. 13.

² *Ibidem*.

³ *Ibidem*.

acelui personaj sau un dialog emblematic pentru conturarea portretului moral al acestuia.

Ne vom concentra în cele ce urmează atenția asupra părții a doua din volumul *Dicționarul personajelor lui Creangă*, secțiune în care criticul literar Valeriu Cristea a inclus toți protagoniștii prezenți în poveștile și povestirile scriitorului humuleștean. Cu toate că în această parte a cărții nu mai întâlnim personaje atestate documentar (excepție Moș Ion Roată, indexat de două ori), prin urmare ne-am aștepta ca prezentările să fie mai sumare, criticul literar ne surprinde în mod plăcut și cu această ocazie, o mare parte dintre portretele eroilor fiind amplu realizate.

În cazul personajelor prezente în povești și povestiri, maniera de prezentare pentru care optează exegetul presupune menționarea unor aspecte invariante. Prima informație pe care o precizează autorul dicționarului în cazul tuturor protagoniștilor din această unitate a cărții este titlul textului în cadrul căruia îl întâlnim. Urmează, după caz, portrete fizice sau morale, însoțite sau nu de citate elocvente sau, în unele cazuri, de consemnarea numărului de apariții ale respectivului personaj în paginile acelui text, iar în cadrul unor interpretări Valeriu Cristea face trimitere și la alte studii. Ultima indicație a exegetului (și care se aplică, în aproape toate cazurile, pentru personajele pe care Ion Creangă doar le-a menționat în textele sale, personaje care nu au fost individualizate sau despre care informațiile oferite sunt foarte vagi) este cea de tipul „v. la” (vezi la), trimiteri pe care le-am întâlnit și în prima parte a volumului și care îl orientează pe cititor către un alt personaj (de regulă, unul principal) cu care cel dintâi a interacționat.

Criticul literar Valeriu Cristea dovedește o atenție remarcabilă și o perspicacitate demnă de toată admirația întrucât sesizează inclusiv unele inadvertențe ale scriitorului Ion Creangă în privința gestionării personajelor sale. Astfel, în dreptul personajului Dracul IV, autorul dicționarului consemnează: „Considerat în mod eronat de Creangă «al treilea drac (care) i se înfățișează înainte» eroului”⁴.

Lucrarea lui Valeriu Cristea nu este doar metodică, ci și rafinată prin prisma analizelor pe care le-a realizat exegetul, volumul de față ilustrând măiestria autorului. Portretele de personaj pe care le creionează exegetul dovedesc capacitate de sinteză și de selecție (criticul literar știa să observe detaliul semnificativ, emblematic pentru protagonistul în cauză), fără a fi însă monotone sau aride, ci vădind imaginație creatoare.

⁴ *Ibidem*, p. 214.

Cu toate că în paginile dicționarului criticul literar prezintă într-o secțiune separată fiecare personaj, privirea exegetului se dovedește a fi, în majoritatea cazurilor, una de deasupra, integrând protagonistul în universul operei (de unde și multiplele trimiteri și paralelisme). Valeriu Cristea reușește, pe de o parte, să surprindă în cartea sa multitudinea și varietatea personajelor lui Creangă și, pe de altă parte, să sesizeze predilecția pentru un anumit tip de erou, cruzimea, de pildă, fiind o trăsătură pe care criticul o remarcă la mai mulți actanți prezenți în textele scriitorului (în cazul protagonistelor din *Soacra cu trei nurori* și nu numai).

Cartea *Dicționarul personajelor lui Creangă*, concretizarea muncii titanice pe care a întreprins-o criticul literar Valeriu Cristea (indiscutabil, autorul a fost nevoit să revină de nenumărate ori asupra descrierii unor anumitor personaje pentru a integra informații suplimentare), se dovedește de un real folos atât ca nomenclator al personajelor din universul scriitorului humuleștean (poate constitui soluția salvatoare într-o situație ipotetică în care un cititor nu își amintește funcția unui anumit personaj sau din ce operă face parte acesta), cât și în calitate de studiu propriu-zis de analiză literară. Aspectele pe care le considerăm ca fiind definitorii pentru volumul lui Valeriu Cristea (exeget ce a fost orientat vizibil spre studiul marilor scriitori, dovadă fiind preocuparea pentru opera lui Dostoievski, respectiv cea a lui Ion Creangă) sunt: rigurozitate, minuțiozitate, rafinament, talent literar și inteligență critică.

Bibliografie

1. Valeriu Cristea, *Dicționarul personajelor lui Creangă*, Editura Fundației Culturale Române, București, 1999

Some Thoughts on Valeriu Cristea's *Dicționarul personajelor lui Creangă* or on the Refinement of a Forgotten Book

Nowadays, the name of literary critic Valeriu Cristea has rarely been mentioned, and many of his valuable volumes are unknown to young readers. Therefore, the present work aims, on the one hand, to highlight the content and beauty of one of his volumes, namely *Dicționarul personajelor lui Creangă*, and, on the other hand, to constitute a humble tribute to the author.

Although the book's pages record alphabetically the names of all the protagonists of Creangă's texts, the present volume is more than a dictionary, as it also contains the exegete's personal comments. Valeriu Cristea also has the merit of bringing to the foreground the names of characters that are forgotten or that risk not being noticed when browsing through the texts, and many of the portraits of the heroes are amply realized.

The study undertaken by Valeriu Cristea is not only methodical, but also refined in terms of the analyses that the exegete carried out. The technique used to construct the character portraits he creates shows a capacity for synthesis and selection, without being monotonous or arid, but showing creative imagination. This is due to the literary critic's ability to notice the significant detail, emblematic of each protagonist.

On the one hand, Valeriu Cristea succeeds in capturing in his book the multitude and variety of Creangă's characters and, on the other hand, he is able to detect a predilection for a certain type of hero, cruelty being, for example, and a trait that the critic notices in several of the actors present in the Creangă's texts.

Finally, *Dicționarul personajelor lui Creangă* proves to be of real use both as a nomenclator of the characters in the writer's universe and as a study of literary hermeneutics. The details that we consider to be defining both for this book and for the style of Valeriu Cristea's exegesis in general are the critical intelligence, the rigorousness of the analyses, the thoroughness of the descriptions, the literary talent and the undeniable refinement of the writing.

Istorie regăsită - România pe Frontul de Est (VII) În Stepa Calmucă

prof. Neculai Juncă
Liceul Teoretic *Bogdan Vodă* Hălăucești

Ani de-a rândul, istoria le-a refuzat dreptul la minimă recunoaștere. Au pierit în zadar într-un măcel cumplit, departe de casă, departe de cei dragi, condamnați pe nedrept la dezonoare și uitare.

Bunicii și străbunicii noștri, s-au prăpădit acolo: la Cotul Donului și în Stepa Calmucă, nume peste care se așterne uitarea...

Două armate române au fost măcelărite, strivite sub șenilele tancurilor sovietice. Peste 150 000 de soldați morți sau dispăruți!

19 noiembrie 1942 - declanșarea operațiunii Uranus.

În urma a două acțiuni rapide, beneficiind de o superioritate copleșitoare, tancurile sovietice fracționează dispozitivul Armatei 3 române, comandată de generalul Dumitrescu, în zona localităților de tristă amintire Klețkaia și Serafimovici. „Pungile” create au lărgimea de circa 20 km, pe o adâncime de aproximativ 20 km, respectiv 40 km spre sud. Mai multe unități române rămân captive între cele două brațe ale afluirii sovietice.

În cleștele de nord al atacului sovietic, românii poartă toată povara luptelor de la Cotul Donului. În acest sector, la ora 4.00, Corpul 26 Tancuri al generalului-maior A.G. Rodin distruge Cartierul General al Corpului 5 Armată Român de la Perelazovsky.

La rândul său, Corpul 4 Tancuri sovietice înregistrează progrese și, rupând liniile Armatei 1 Tancuri Române și Diviziei 14 Panzer, înaintează spre Kalach. Infanteria și unitățile autopropulsate asigură înaintări de 20-30 km. Românii opun o rezistență acerbă, dar sunt conștienți că fără sprijin german nu vor putea rezista prea mult. Generalii sovietici consideră că progresul este lent și sunt îngrijorați că acest lucru le va submina planurile și le va oferi germanilor posibilitatea de a contraataca.

Regimentele germane au auzit în dimineața zilei de 19 noiembrie barajele de artilerie de la o distanță de peste o sută de kilometri dinspre nord-vest. Intensitatea lovirilor artileriei sovietice părea să anunțe un mare atac, dar comandamentul german, anesteziat de rutina zilnică și subestimarea potențialului adversarului pare incapabil să anticipeze gravitatea noii situații. Pe flancul sudic a fost liniște întreaga zi: liniștea dinaintea furtunii. La Divizia 297 infanterie, al cărui flanc drept

se învecina cu Armata 4 română, maiorul Bruno Gebele, comandantul unui batalion de infanterie, nu simțea *“nici un fel de neliniște”*.

Generalii germani sunt uimiți de virulența și succesul celor două atacuri sovietice de pe flancul de nord. În ciuda surprizei inițiale, ei sunt conștienți de cât de periculoasă este situația. Faptul că atacurile sovietice au avut loc în sectorul românesc, în spatele Armatei 6 germane, în afara ariei de responsabilitate a acesteia, îl determină pe generalul Paulus să aștepte ordine de sus. Totuși, se pare că nimeni nu a evaluat serios intențiile inamicului. *„Hotărârea lui Hitler de a controla evenimentele generase un immobilism dezastruos, atunci când era nevoie de cea mai mare rapiditate.”*¹

Prin trimiterea regimentelor de tancuri ale Armatei 6 înapoi peste Don pentru a apăra flancul stâng s-a pierdut flexibilitatea. Mai rău a fost însă că, prin această mișcare, flancul sudic rămâne descoperit, acolo unde este poziționată Armata 4 română, la sud de Stalingrad, în Stepa Calmucă, *„pe un front de circa 250 km, cu două corpuri de armată (6 și 7), având în compunere șapte divizii (1, 2, 4, 18, 20 infanterie, 5 și 8 cavalerie), insuficient dotate și încadrate (30% – 75% din necesar)”*².

De menționat că, încă de la ocuparea dispozitivului de luptă, militarii români se confruntă cu multe lipsuri, fiind nevoiți să își construiască bordeie în maluri și să le amenajeze cu puținele materiale găsite, cu foarte multă greutate în zonă, să improvizeze sobe (acolo unde s-a putut) și să construiască locașuri și adăposturi pentru grupele de luptă. Situația era agravată și de faptul că diviziile 20, 2, 18, 1, 4 infanterie și 5 cavalerie se aflau dispuse pe o singură linie, în contact cu inamicul, pe un front de 150 km, în timp ce Divizia 8 cavalerie supraveghea restul de 100 km de front.

„Luptele din Stepa Calmucă – rememora fostul sublocotenent Constantin Popa din Regimentul 2 artilerie călăreată (Divizia 5 cavalerie) – s-au dus în condiții grele. Regiunea era săracă, cu puține localități, fără acoperiri, având căi de comunicații reduse și surse de aprovizionare puține. De aceea, aprovizionarea cu hrană, grăunțe, furaje, echipament, carburanți și muniție se făcea de la distanțe mari cu mijloace de transport hipo. Oamenii și caii, care se aflau în lupte de la începutul lunii iulie, când unitățile noastre au acționat în Caucaz, erau extenuați. Marșurile foarte îndelungate, lipsa posibilităților de adăpostire și protecție, au accentuat starea de epuizare a ostașilor. Iarna rusească și-a făcut apariția timpuriu. Zăpada nu era mare, însă gerul cobora uneori sub – 20 C, iar noi nu aveam echipamentul de iarnă necesar. Preparatul

¹ Beevor, Antony, Stalingrad, Editura Rao International Publishing Company, 2005, p.370

² Alesandru Duțu, Armata română în război, 1941-1945, Editura Enciclopedică, București, 2016.

hranei zilnice se făcea cu greutate, deoarece lipseau lemnele de foc și apa de băut. Pentru a ne adăposti foloseam șanțurile acoperite cu foi de cort. Probleme deosebite ridicau hrănirea și adăparea cailor, precum și adăpostirea lor. Zona nu oferea niciun fel de posibilități de exploatare locală. Nevoia ne obliga să folosim aceleași surse de aprovizionare, noi și sovieticii. Îmi amintesc că o perioadă, pe linia frontului, într-o viroagă se găseau o fântână și câteva stoguri de fân. Printr-o înțelegere tacită, după un program riguros respectat, spre a nu ne întâlni, am folosit în comun această sursă de aprovizionare, rară și prețioasă”.

Vineri, 20 noiembrie 1942, Stepa Calmucă. Pământul este înghețat bocnă. În bătaia vântului rece din sud, care suflă zăpada fină, ca un praf alb, sub ceața înghețată și densă, stepa devine tot mai deprimantă. Sovieticii par nehotărâți. Așteaptă o reacție rapidă a tancurilor germane la evenimentele din ziua anterioară, însă aceasta întârzie.

Generalul Eremenko, comandantul Frontului Stalingrad, amână începerea bombardamentelor, *în ciuda telefoanelor nervoase de la Moscova.* În cele din urmă, regimentele de artilerie și de katiușe au deschid focul asupra flancului stâng, în sectorul Armatei a 4-a române, aflată în subordonarea operativă a Armatei a 4-a blindate germană. *„Până la 20.11.1942 Armata a 4-a română s-a ocupat doar cu pregătirea apărării pe perioada iernii, a asigurat aprovizionarea și a ajutat la transferul de trupe. Abia pe 21.11.1942, generalul Constantin Constantinescu-Claps primește comanda Armatei a 4-a de la germani!”* (Sursa text: AMNR)

„În dimineața acestei zile, 5.30 ora Berlinului, armatele Frontului Stalingrad (Armatele 28, 51, 57, 62, 64), deschid foc intens de artilerie, asupra trupelor de la Sud de Stalingrad din Stepa Calmuca, Armatele a 4-a română și a 4-a Tancuri germană.

Loviturile principale au fost date de Armatele a 51-a și a 57-a sovietice.

Focul era executat de 6739 guri de foc artilerie + 53 katiușa.

Armata a 51-a a atacat cu 1077 guri de foc +45 katiușa, iar Armata a 57-a cu 1604 guri de foc.

După cca.1 ora focul artileriei a încetat și a urmat atacul tancurilor, 207 la Armata a 51-a și 225 la Armata a 57-a.”

(Sursa date: Arhivele Centrale Ruse)

Atacul trupelor sovietice se concentrează în sectorul Corpului 6 armată (general Corneliu Dragalina), la flancurile interioare ale diviziilor 2 și 20 infanterie, de o parte și de alta a căii ferate Krasnoarmeisk – Kotelnikovo, și

între diviziile 1 și 18 infanterie, între lacurile Țața și Barmanzak, spre Plodovitoe și Abganerovo.

Armatele 64 și 57 sovietice au misiunea de a ataca pe direcția Ivanovka – Kalaci spre a face joncțiunea cu trupele Frontului de „Sud-Vest”, care atacaseră în Cotul Donului și să încercuiască trupele germane din zona Stalingrad, iar Armata 51 atacă printre lacurile Sarpa și Barmanzak spre sud-vest, pe direcția Plodovitoe – Kotelnikovo.

Urmând același scenariu ca și în ziua precedentă, după atacul masiv al artileriei, tancurile sovietice însoțite de trupe terestre înaintează prin fâgașele de pe câmpurile de mine curățate de geniști în timpul nopții și atacă Armata a 4-a română.

La sud de Beketovka, armatele 64 și 57 sprijină lovitura executată de Corpul 13 mecanizat. 40 de kilometri mai spre sud, lângă lacurile Sarpa și Țața, Corpul 4 mecanizat și Corpul 4 cavalerie conduc atacul Armatei 51 sovietice.

Aflați în vecinătatea Diviziei 20 infanterie române, germanii urmăresc *„masele de tancuri sovietice și valurile de infanterie, în cantități nemaivăzute înainte, avansând împotriva românilor”*³, pe care îi atacă într-un număr copleșitor.

Atacul sovietic pare că evoluează *„ca pe un teren de instrucție: foc – înaintați, foc - înaintați”*. Prost echipați, românii încearcă să reziste eroic. Gebele, care a urmărit atacul dintr-un punct de observare din sectorul său, sublinia: *„Românii au luptat vitejește, dar împotriva valurilor de atacuri sovietice nu aveau nici o șansă să reziste prea mult.”*⁴

*„Valea și pozițiile se zguduie de atâta zgomot – își amintea Gheorghe Bătrânu din Divizia 1 infanterie. Pe la orele 5.30 au început și salvele de proiectile executate de katiușa. La un moment dat, de-a lungul frontului s-a auzit un zgomot paralizant: vin tancurile! Nu peste mult timp, acestea apar însoțite de infanterie... Apărarea noastră nu a putut face față forțelor atacatoare și a început o retragere precipitată, adică fiecare cum poate. Mulți militari români au căzut prizonieri și de asemenea baterii întregi de tunuri de la Regimentul 38 și 1 artilerie rămân în mâinile rușilor.”*⁵

Armatele 57 și 51 sovietice atacă, prima dinspre vest și sud-vest, iar a doua dinspre nord-vest în direcția lui Sovetsky. Unele elemente ale Armatei 64 atacă vestul și eliberează Andreevka. Aceste atacuri simultane provoacă prăbușirea Armatei a 4-a române. Potrivit rapoartelor sovietice, mulți dintre români s-au

³ Beevor, Antony, *op. cit.*, p.372

⁴ ibidem, p.377

⁵ Alesandru Duțu, *Armata română în război, 1941-1945*, Editura Enciclopedică, București, 2016.

predat, dar au fost victimele “uciderilor spontane”, fiind împușcați de ostașii Armatei Roșii din proprie inițiativă, pentru a se răzbuna.

„Colapsul românilor se accentua pe măsură ce unitățile înaintate sovietice pătrundeau din ce în ce mai adânc, în urma tancurilor ce înaintau.” scria un jurnalist sovietic, „drumul este presărat cu cadavrele inamicului; tunurile abandonate sunt îndreptate în direcție opusă. Căii rătăcesc printre gropi și șanțuri în căutare de hrană, funii cenușii de fum se răsucesc în sus din camioanele distruse de focurile de artilerie; căști de oțel, grenade de mână și cartușe sunt răspândite pe drum”.⁶

După pierderea localității Plodovitoe, se încearcă refacerea frontului pe aliniamentul general înălțimile nord Tundutovo, vest Plodovitoe, vest Tinguta, însă încercarea eșuează, unitățile române fiind urmărite, atacate și depășite de blindatele sovietice.

Grupuri izolate de români continuă să reziste în sectoarele fostei linii a frontului, însă sunt zdrobiți curând de diviziile sovietice de pușcași din Armata 5 tancuri și Armata 21. Infanteria română, potrivit părerii șefului de Cartier General al generalului Hoth, suferea de “teama de tancuri”. „A doua zi iar au dat buzna tancurile rusești. Mai întâi au pisat bine bateria. De la distanță. Servanții s-au ascuns în șanțuri și nu le răspundeau – n-aveau cu ce. Tancurile, după o mică pauză, au pornit la atac. Trompele lor de tun veneau amenințător spre liniile românești. Aruncau din țevile de eșapament vălătuci de scântei.

Tancurile ajungând la prima linie n-au trecut peste șanțuri, ci au luat-o de-a lungul lor, strivindu-i și astupându-i pe ostașii români cu pământ și mergeau pe deasupra ca niște uriașe fiare de călcat. Se auzea și la tunari, destul de clar, zângănitul șenilelor. Tancurile erau cu „coastele” spre tunari, dar servanții stăteau neputincioși – nu aveau muniții.”⁷

Mai la nord, Corpul 13 mecanizat condus de colonelul Tanașcișin se confruntă cu o opoziția Divizia 29 infanterie motorizată a lui Leyser, care interceptează corpul de atac la vreo cincisprezece kilometri sud de Beketovka, provocând pierderi grele coloanelor sovietice. “Succesul atacului lui Leyser sugerează că, dacă Paulus ar fi stabilit înaintea ofensivei o puternică rezervă mobilă, el ar fi putut lovi cu ea la sud, pe o distanță ceva mai mare de douăzeci și cinci de kilometri, și ar fi zdrobit cu ușurință brațul inferior al încercuirii.”⁸

Căpitanul Alexandru Pantazopol, comandant de baterie în Regimentul 35 artilerie (Divizia 18 infanterie) despre dramatismul luptelor din zona Tinguta și

⁶ Beevor, Antony, *op. cit.*, p.378

⁷ COTUL DONULUI 1942: eroism, jertfă, trădare (ed. II) p.121

⁸ Beevor, Antony, *op. cit.*, p.375

al retragerii spre Don: „*GloaŃele Ńuieră din toate direcŃiile Ńi nu mai Ńtim unii de alŃii: care sunt ai noŃtri, care sunt inamicii?! Ūncercăm să ne repliem spre dreapta, dar obuzierele mele, chesoanele cu muniŃii, căruŃele se împotmolesc în albia nisipoasă a râului Tinguta. Toate bateriile pățesc la fel, neputându-se face nimic spre a despotmoli tunurile... Tragedia nu se poate descrie... Ne trezim pe un platou la nord de satul Tinguta, ostași de toate gradele din fel de fel de unități... Dezordinea este generală Ńi Divizia 2-a prin sectorul căreia trecem a fost Ńi ea dată peste cap Ńi se retrage cu ceea ce mai are... În marea de oameni sunt elemente din diviziile 1, 2, 18 infanterie Ńi altele... Mergem când spre vest, când spre est Ńi chiar spre sud, dar suntem mereu întâmpinați cu foc de infanteria Ńi de tancurile inamice.*

Când începe să se lumineze ne dăm seama că suntem încercuiți, astfel încât ne împărțim pe grupe mici, pe jos, caii nemaifind indicați în această situație. Ne ascundem prin șanțuri Ńi adăposturi ale fostelor linii de luptă. Așa am dus-o vreo 2 – 3 zile Ńi nopți. Noaptea circulam căutând să dăm de unitățile noastre, ziua stăteam adăpostiți. Din toate direcŃiile se trăgea asupra noastră cu tot felul de armament. Nu aveam ce mânca Ńi ne hrăneam cu cocenii de varză rămași după recoltare. De asemenea, cu rămășițele de cartofi pe care îi mâncam cruzi. Noaptea ne apropiam cu grijă de către un sat, căutând în primul rând apă”.⁹

Apreciind că misiunea primită de Armata 4 în Stepa Calmucă a fost „*în afara realităților momentului*”, locotenent-colonelul Nicolae Dragomir considera că Armata 4 trebuia să primească „*o misiunea generală în care să primeze scopurile, nu modalitățile*”. Ofițerul român mai aprecia că „*ori de câte ori nu s-a respectat proporționalitatea scopurilor la mijloace, verdictul faptelor a fost neiertător*”. Se referea la misiunea de rezistență „*pe loc*” primită Ńi de Armata 4 română, în condițiile în care aceasta a trebuit să lupte într-un teren descoperit, fără amenajări defensive, contra unei mase de tancuri de mare tonaj, fără armament anticar eficient Ńi fără sprijin de aviație.

Ca urmare, lupta s-a dovedit a fi „*disproporționată față de mijloace*”, fapt care l-a determinat pe generalul Constantin Constantinescu-Claps, comandantul armatei, să aprecieze drept „*o fatalitate*” dezastrul din Stepa Calmucă. Insistența comandamentului german de a nu se ceda cu niciun preț terenul, a luat comandamentelor române orice posibilitate de manevrare a forțelor Ńi mijloacelor în adâncime, ceea ce a condus inevitabil la sacrificarea, de multe ori inutilă, a trupelor.

⁹ Alesandru Duțu, *Armata română în război, 1941-1945*, Editura Enciclopedică, București, 2016

Confruntărilor de pe Don și din Stepa Calmucă au relevat adevărul, pus în evidență de locotenent-colonelul Nicolae Dragomir, subșeful de stat major, că participarea armatelor în cadrul unui război de coaliție a pus „*problema armonizării punctelor de vedere și a eforturilor în vederea scopului comun*”, fapt ce nu s-a produs întotdeauna în relațiile comandamentelor româno-german.

În ziua următoare, pe 21 noiembrie, Armata 51 sovietică continuă ofensiva spre Kotelnikovo, iar Armata 51 spre Sovietski, infanteria și tancurile T34 atacând pe tot frontul forțele Corpului 6 armată, cu efortul spre localitatea Abganerevo pe care o ocupă încă de dimineață (ora 9.00).

În contextul în care și frontul Armatei 4 blindate germane fusese străpuns, comanda operativă a trupelor române aflate la sud de Seti (inclusiv Divizia 16 moto germană) este trecută asupra comandamentului Armatei 4 române (rămas în subordinea Armatei 4 tancuri germane).

Grupul de armate „B” solicită ca „*niciun ofițer, niciun om, indiferent de armă, de la trupe luptătoare sau servicii nu este îndreptățit a se retrage fără a fi luptat până la ultimul*”.

Pe 22 noiembrie 1942, situația Armatei 4 se deteriorează și mai mult în contextul în care coloanele sovietice depășesc orașul Aksay (până la ora 13.00), și au ocupă localitățile Mal. Derbeti (în primele ore ale dimineții) și Tundutovo (partea de est). Fără armament anticar, rămășițele Corpului 6 armată nu au mai putut opune o „rezistență serioasă” în fața blindatelor sovietice pe valea Aksay interceptată și depășită de coloane de cavalerie sovietice.

Mărturia unui soldat român, disperat să scape de tancurile sovietice:

„Dar cuvântul stepă spune prea puțin celui ce n-a străbătut-o în miezul iernii și în condiții de război. Mai întâi gerul, un ger pătrunzător, asociat cu vânturile care aici suflă atât de sălbatic. Peste întinderea pustie se lasă adesea o ceață densă și grea, venită parcă într-adins să cufunde pământul într-un abis pentru vecie. Și pe deasupra, liniștea totală, absolută, sporită de încremenirea în nemișcare a tot ce e în jur, fac din stepă un mediu opus vieții, ostil și inuman. În acest mediu a început calvarul pribegiei noastre prin stepă. Pe întinsul nesfârșit, cât poți vedea cu ochii pe luciul fără margini al zăpezii, la -35 -40 grade C, continuam drumul spre apus fără nici un mijloc de orientare, slab echipați și fără hrană, forța de a ne învinge pe noi înșine fiind singurul secret al supraviețuirii.

Pe parcurs ni s-au alăturat alți ostași scăpați din măcelul de la Don, ori de la Stalingrad, tot așa de flămânzi și înghețați. Gerul se întetea, puterile noastre slabeau și cei în care viața abia mai pălpâia, se opreau în loc, îngânau de câteva ori cuvântul „mama” și – parcă mai liniștiți, mai împăcați cu soarta –

*se încredințau stepei cu numele mamei pe buze. Ici-colo un om, colo un cal, stepa era presarată cu cadavre de oameni și animale de care ne împiedicam ca de niște blocuri de gheață acoperite cu zăpadă.*¹⁰

„...Când zgomotul motoarelor abia se mai auzea, m-am ridicat, am îmbrăcat mantaua, am privit în jur și m-am îngrozit. O masă de carne terciuită amestecată cu zăpadă, picioare retezate, trupuri fără cap și creieri împroșcați peste tot, înroșind zăpada albă. Doamne, ce măcel! Un tablou neconceput în cuvinte, pe care n-am să-l uit niciodată, un tablou înfiorător, ascunzând în el fiara din om scăpată din frâul rațiunii [...] În jurul nostru erau multe cadavre de ostași de-ai noștri și resturi umane înghețate [...] vehicule părăsite, cai morți și din loc în loc oameni rămași pe marginea drumului, istoviți de oboseală, bolnavi sau cu răni la picioare, care nu mai puteau merge, aproape înghețați sau morți din cauza gerului. [...] Tot atunci, în împrejurările arătate, a dispărut și colonelul Petre Haas, comandantul Reg.2 Vâlcea, despre soarta căruia nu s-a aflat nimic nici până în ziua de astăzi [...] Când au ajuns la noi, tancurile s-au oprit. Instalați pe turelă spate-n spate, cu pistoalele atârinate de gât, rușii au început să strige: «Predați-vă, români, că nu vă facem nimic. Vă dăm pâine, tutun și direcția spre casă».

După o clipă de ezitare, unul câte unul, soldații au pornit spre tancuri cu mâinile ridicate. Apelul a fost repetat și grupuri întregi au început să se predea. Când au văzut că nu se mai ridică nimeni, au deschis focul și cei care au crezut în cuvântul lor au căzut secerăți de gloanțe, ca spicele de grâu sub cuțitul secerătoarei. De teamă să nu le scape vreunul ascuns prin bălării, au pornit tancurile de-a lungul și de-a latul văii măturând tot ce le ieșea în cale. Stam nemișcat, ascultând vaietele camarazilor mei călcați de șenile sau striviți de rotirea tancurilor, deasupra gropilor de obuz în care se ascunseseră. Încântați de isprava lor și-au mai aruncat privirea peste câmpia-nsângerată și au părăsit „valea morții”, continuându-și drumul spre apus.

*Am numărat supraviețuitorii: 12 ostași - câțiva din plutonul meu - sublocotenentul Aron Vintilă, locotenentul Gheorghe Mircea și maiorul Vintilă Ionescu, un ofițer mai vârstnic, slăbit și bolnav, care nu s-a mai ridicat, refuzând orice ajutor. A rămas întins pe zăpadă, printre cadavre, alături de colonelul ...Lăzărescu”.*¹¹

“În urma atacului puternic, rusesc, din 20 noiembrie, când s-au năpustit asupra noastră soldații bolșevici cu un fanatism păgân, îmbătați de alcooluri

¹⁰ <https://www.facebook.com/groups/555358214975571/posts/1731583800686334/>

¹¹ <https://www.art-emis.ro/jurnalistica/cotul-donului-stalingrad-si-stepa-calmuca>

tari, cu părul vâlvoi, cu strigăte răgușite, cu ochii împăienjeniți de marile beții, am lucrat foarte mult și ziua și noaptea la primirea răniților ce ne soseau mereu de pe pozițiile unde s-a dat cea mai cruntă bătălie a istoriei. Încleștarea ce depășește cea mai halucinantă închipuire. Soldatul român însă a primit ca un titan atacul milionului de strigoi înarmați cu cele mai înfricoșătoare arme de distrugere: tancurile rusești dau buzna peste noi, și eu personal am scăpat numai pe sub focul lor ucigător, refugiindu-mă pe un pârâu, pe gheață și ieșind la șoseaua ce mergea spre Buzinovka.” (Darea de seamă despre activitatea pastorală desfășurată pe front de preotul căpitan activ Friciu Octavian, ca și confesor al Ambulanței Diviziei a 20-a Infanterie, din 20 august 1942 până în 15 martie 1943)¹²

Despre Stalingrad și Cotul Donului, Ion Antonescu sublinia, că, „din înfrângerea din 1942, armata nu a ieșit dezonorată. Armata română a fost răspândită într-un spațiu imens, fără rezerve tactice și strategice. Oricât de buni ar fi fost soldații și oricât de pricepută ar fi fost conducerea, rezultatul nu putea fi mai bun. Și, dacă greșelile tactice se remediază mai ușor, greșelile strategice au uneori rezultate catastrofale, care cer timp pentru remediere... Noi nu suntem vinovați de ce s-a petrecut la Doneț și Stalingrad. Nu fac critică conducerii germane. O spun pentru ușurarea conștiinței celor care au avut destinul tragic să comande acolo... Problema înfrângerii a trecut în istorie și ea va fi judecată de istorie.”¹³

¹² COTUL DONULUI 1942: eroism, jertfă, trădare (ed. II) p.107

¹³ ibidem p.129

Bibliografie

1. Duțu, Alesandru; Dobre, Florica; Loghin Leonida: „*Armata română în Al Doilea Război Mondial*”, Editura Enciclopedică 1999, București.
2. Platon Chirnoagă, *Istoria politică și militară a războiului României contra Rusiei Sovietice 22 iunie 1941- 23 august 1944*, Ediția II, Editura Carpații, Madrid, 1958
3. Irving, David: „*Hitler*”, New York, 1977.
4. Beevor, Antony: „*Stalingrad*”, Editura Rao International Publishing Company, 2005
5. „*Istoria militară a poporului român*”, vol VI, Editura Militară, București 1989.
8. Tuleu, Ioan Valeriu: „*Războiul trăit*”, Editura Viața arădeană, Arad, 2012.
6. Gheorghe Buzatu, *Mareșalul Antonescu la judecata istoriei*, București, Editura Mica Valahie, 2002 - coordonare și colaborare; ediția a II-a - Trecutul la judecata istoriei. Mareșalul Ion Antonescu: Pro și contra, București, Editura Mica Valahie, 2006.
7. Gheorghe Buzatu, *România cu și fără Antonescu: documente, studii, relatări și comentarii*, Iași, Editura Moldova, 1991.
8. Gheorghe Buzatu, *Hitler, Stalin, Antonescu*, I, Ploiești, Editura Mileniul III, 2005.
9. Florin Constantiniu, *O istorie sinceră a poporului român*, Ed.Univers Enciclopedic Gold, 2014
10. Dinu Zamfirescu, *Tragedia României, 1939-1947*. Texte apărute în „Dialog”, revistă din Germania a exilului politic românesc, selectate și îngrijite de Ion Solacolu, prefață Neagu Djuvara, postfață Florin Constantiniu (București: Editura Pro Historia, 2004)
11. Jean Ancel, *Roumanian-German Relations, 1936-1944, vol. 9*, Documents Concerning the Fate of Romanian Jewry During the Holocaust (New York: Beate Klarsfeld Foundation, 1986) (în continuare; Ancel, Documents); The War Years, June 23, 1941- December 11, 1941, vol. 8, ser. D, Documents on German Foreign Policy 1918-1945 (London: Her Majesty's Stationery Office, 1964).
12. Rebecca Haynes, *Politica României față de Germania între 1936-1940* (Iași: Polirom, 2003)
13. Harry M. Howard, *The Policy of National Socialist Germania in Southeastern Europe*, Harry S. Truman Library, pp. 10-529.
14. Andreas Hillgruber, *Hitler, König Carol und Marschall Antonescu. Die deutsch-rumänischen Beziehungen 1938-1944* (Wiesbaden: Steiner 1954)

15. Eric von Mainstein, *Victorii Pierdute*, Editura Elit, 1982
16. Alesandru Dușu, *Armata română în război, 1941-1945*, Editura Enciclopedică, București, 2016.

History Retrieved - Romania on the Eastern Front (VII) In the Calmucă Steppe

Our grandparents and great-grandparents died there: at the Don's Corner and the Calmucă Steppe, names over which forgetfulness...

Two Romanian armies were slaughtered, crushed under the Soviet tank tracks. Over 150,000 soldiers dead or missing!

On Friday, 20th November 1942, the Red Army launches the attack on the Calmucas Steppe, south of Stalingrad, in the area of the Romanian 4th Army.

For years, history has denied them the right to the least recognition. They perished in vain in a terrible slaughter, far from home, far from their loved ones, unjustly condemned to dishonour and oblivion.

Drogurile

Prof. *Enoiu Lenuța*

Liceul Teoretic *Bogdan Vodă*, Hălăucești

„O clipă de plăcere, eternitate de durere”

Substanțe psihotropice sunt cele care ne schimbă comportamentul și interiorul nostru.

Ele pot fi:

1. Substanțe naturale, cânepa (cannabis), cactuși, ciuperci (boco, amatina);
2. Produse farmaceutice, derivați ai acidului lisargic, mescaline, psilocibina, harmina;
3. Compuși diverși, tetrahidrocannabinolul, dietiltriptamina, dimetoximetil STP.

Curiozitatea consumului înseamnă risc cu intoxicații și cu dependența rapidă de la un individ la altul.

• ALCOOLUL

Este cunoscut din cele mai vechi timpuri, avem dovezi în acest sens din antichitate. În Danemarca, s-a descoperit într-un mormânt, datând din epoca de piatră, două vase cu bere.

Consumul de alcool, intoxicațiile cu alcool duc la dezastre în organism. Alcoolismul poate fi depistat în mai multe faze. În primă fază, provoacă excitație, toată lumea este a sa, exuberantă, dar imediat, tristețe și depresie. În acest stadiul I, individul crede că se poate controla, opri. Stadiul II, este între 1-2 g /mie, în care apar modificări cerebrale, perturbă activitatea psihomotorie, persoana devine imprevizibilă. Stadiul III, stadiul intoxicației alcoolice între 2-3/mie, cu somn profund și pierderea memoriei, individul nu știe ce a făcut, unde este, cine este. Stadiul IV al intoxicației alcoolice, între 4-5/mie, alcoolemie maximă, la care persoana își pierde total echilibrul, comă. Pentru a ajunge în comă, individul trece prin toate etapele.

Tipuri de alcoolism:

- Alcoolism primar, arată cantitatea de alcool consumată în funcție de vârstă, sex. Ereditatea este foarte importantă în apetența consumului de alcool, la vârsta între 30-40 de ani, consumul este foarte ridicat pentru unele persoane.

- Alcoolismul secundar, cazul în care individual consumă pentru a deveni euforic, alungă tristețea, găsește fericirea în alcool.

Dependența alcoolică - există subiecți care beau ocazional pentru a se bine dispune, dar o cantitate care nu poate fi procesată de ficat în 24 ore este foarte nocivă pentru organism. Procesarea de alcool la femei este de 9 ml de alcool, la bărbați, 11ml de alcool. Nevoia de a bea, arată clar o dependență, iar persoana trebuie să ia măsuri sau să ceară ajutor.

Instalarea dependenței;

1. Faza pur simptomatică - durează de mai multe luni până la doi ani (căutarea băuturii). Bolnavul vede în băutura remediul total, bea pe furiș, ascunde.

2. Faza crucială- bolnavul pierde controlul cantității de alcool, are idei de grandoare, agresivitate, își ocolește amicii, neglijează alimentația, ingerează la prima oră alcool.

3. Bețiile prelungite, faza cronică- scăderea facultăților mintale, psihoze, denaturarea totală, prăbușirea, schimbarea fizionomiei, tremurături persistente, raționament minim.

• ȚIGĂRILE -TUTUNUL

Tutunul, unul dintre cele mai cunoscute droguri, a ajuns târziu în Europa. În 1492, Cristofor Columb l-a adus din călătoriile sale, indienii fumau „tabacos”. În Franța, Napoleon a trecut tutunul în monopolul de stat. Istoria tutunului este extrem de complexă și necesită mult timp de studiat.

Tutunul conține nicotină în proporție de 0,5-8%. Absorbția nicotinei în organismul uman este de 25%. Nicotina conține circa 1500 de substanțe cancerigene. Efectele nicotinei asupra organismului, mai ales asupra plămânilor, sistemului nervos și circulator, este foarte puternic. La mamicile care alăptează, trece nicotina direct în laptele matern. Tabagismul duce la scăderea vederii, opturarea vaselor de sânge, reflux gastric, secreție salivară. Dependența nicotinică duce la un comportament deviant și implică întreruperea activității zilnice, totul în funcție de țigară. Avertismentele scrise pe pachetul de țigări, nu sperie, dar țigările aduc bolile multiple - oboseală cronică, respirație greoaie, tremurul mâinilor, tahicardie, confuzie, tuse supărătoare, tulburări de somn, coșmaruri. Toate acestea însumează efectele fumatului.

• HAȘIȘUL

Este unul dintre cele mai vechi droguri. Chinezii l-au cunoscut în 2700 î.e.n., iar Herodot l-a menționat în scrierile sale. Hașișul (iarba) este cunoscut sub

această denumire din lumea islamică, în Mexic – marihuana (se mănâncă, bea și fumează), iar în America, pot-ul.

Semințele de cannabis sunt cunoscute sub numele de marihuana, iar sucule de tetra cannabinol este numit și hașis sau marihuană pură. Poate conține și cantități de mescalina ce sporește acțiunea halucinogenă. Circa 200 milioane de persoane consumă marihuană.

• CANABISUL

Plantă cunoscută de peste 2000 de ani, cânepa indiană, era utilizată pentru îngrășarea animalelor, apoi fumată în narghilea. Cannabisul are circa 60 de substanțe active, numite cannabinizi și peste 300 de substanțe ce nu posedă acțiune psihotropică. În raport cu țara din care provine, se numește: Hașis în Europa, Egipt, Charas în India, Ganja în Orientul Mijlociu, Marihuana în America și Europa.

Partea superioară a plantei, frunzele, poartă denumirea de hașis (rășina, 14% cannabinizi). În argoul toxicomanilor, cannabisul este numit iarbă, pot, grass, joint, gage, utilizat în țigări, pipă, ulei de cannabis adăugat peste tutun 60% cannabinizi. Absorbția în organism se face rapid, prin fumat, cel mai ușor pe stomacul gol. Acțiunea lui asupra aparatului cardiovascular duce la tahicardie, creșterea tensiunii accelerat, înroșirea conjunctivală, pleoape iritate (curg ochii). Cannabisul are acțiuni asupra:

- Aparatului respirator - bronșită, tuse iritativă, crize astmatice, risc de cancer limfatic, pulmonar asociat cu fumatul;

- Aparatului digestiv - apare uscăciunea gurii, nevoia de a bea-setea, apar crampele digestive, grețuri, vărsături, diaree, crește apetitul pentru dulciuri și apare glicemia mărită. De asemenea, apare consumul ridicat de sare;

- Sistemului nervos - cefalee, amețeli, vertij, vedere scăzută, auz distorsionat, pupile dilatate, tulburări de acomodare, tremurături, coordonare motrică scăzută. Cannabisul alterează imunitatea, perturbă activitatea hormonală, deteriorează inteligența.

Semnele care pot duce la recunoașterea consumului de cannabis sunt euforie, anxietate, alterarea judecării, izolare socială. Semnele care apar la două ore după consum sunt conjunctivite infecțioase, creșterea apetitului, setea permanentă, tahicardie, iluzii auditive, idei delirante, halucinații.

Consumul de THC, 12-16 mg, scade timpul de reacție cu 20-70%, precizia distanței, aspectele reale la volan. Tulburările intelectuale ce apar la consumul de cannabis se manifestă prin puternice confuzii, uitare, lipsa logicii, crearea unei lumi paralele, un tablou al consumatorului, egal cu schizofrenia, cu idei delirante, transformarea totală a eului: „Eu sunt D-zeu sau vorbesc cu D-zeu”.

Consumul de canabis duce la pierderea limbajului uzual, incoerența în idei. Apariția sindromului de „Superman”, sunt invincibil, fac ce vreau, când vreau, nimeni nu-i ca mine, fac gesturi necugetate.

• COCAINA

Produs natural din America de Sud, este cunoscut de peste 1500 de ani. Arbustul de Coca, frunzele de Coca, mărunțite, mestecate, la început înlătură foamea, oboseala sau epuizarea. Treptat, cultivarea și consumul a crescut, iar daunele au început să se vadă imediat. Până și marele doctor și psiholog S. Freud, a recomandat în terapiile sale cocaina ca un medicament, apoi s-a convins ca este toxic și creează dependență. În 1888, dintr-o cantitate foarte mică a fost fabricată băutura Coca-cola.

Acțiunea cocainei asupra organismului uman, bazate pe studii, observații la pacienții consumatori, în special asupra creierului, este dramatică prin injectare intravenoasă. Asupra inimii eliberează noradrenalină și dopamine, mai puțin serotonină, stimulează neuronii ce determină un comportament antisocial, imprevizibil. În limbajul stradal se mai numește și crack sau rocks, dar nevoia de a mări doza, duce la un dezastru imediat, chiar la moarte. Este unul dintre cele mai periculoase droguri, deoarece se instalează dependent rapid și solicită un consum din ce în ce mai mare.

Este drogul preferat de tineri între 11-23 de ani. Intoxicația acută este cu o doză între 20-50mg și duce la efecte, cum ar fi: cefalee, puls rapid, dilatarea pupilelor, respirație sacadată, dureri abdominale, vărsături, hemoragii în cantități mari. Colapsul cardiovascular apare rapid, neputându-se face nimic la doze mari. Injectarea intravenoasă duce la supradozaj. Persoanele predispuse la cocaină sunt cei care consumă alcool, labile și cu tulburări psihice sau cele depresive.

La consumul de cocaină, apar tulburări faciale, oculare, senzoriale, limbaj, cutanate, nutriție, grețuri, agitație, oboseală, insomnii.

Abstinența bruscă, duce la un sevraj puternic cu depresie și accentuarea stărilor de mai sus. Mulți cred că pot ieși singuri din sevraj, ceea ce este greșit, iar ajutorul medical de specialitate este absolut necesar.

Apariția unei crize epileptice datorită cocainei se constată la 3-8% dintre indivizi.

• HALUCINOGENELE

O altă categorie de droguri care cuprinde mii de substanțe care produc sau generează fenomene halucinogene, perturbări ale activității mintale.

Substanțele halucinogene pot fi:

1. Substanțe naturale, mescaline (cactuși), Y-age (liana americană), psilocibina (ciuperci), atropine, beladona;

2. Substanțe sintetice, DMO sau STP, efecte asemănătoare amfetaminei, fenicilidina PCP, DMT asemănător LSD, PMA (stimulant), TMA asemănător cu mescaline.

- **LSD**

Cel mai consumat drog, doza medie este de 250 mg , consumul duce la alterarea imediată a organismului cu apariția unor modificări cum ar fi: dilatarea pupilelor, tahicardie, transpirație, vedere întunecată, termurături, încordare (blocarea mușchilor).

La consumul de LSD, apar stări de panică, anxietate, euforie, rupere de realitate, depresie cronică, trecerea rapidă de la o stare la alta. Manifestările la consumatorii de LSD sunt mai intense ca la celelalte droguri. Cei care consumă astfel de droguri au impresia că unele culori, cum ar fi verde și albastru, sunt veninoase și crează psihoze pentru cei care le poartă. Apar iluzii auditive extrem de periculoase (aud voci). LSD provoacă un dezastru în organism, distrugeri masive la nivelul sistemului nervos, schimbări metabolice.-

- **MORFINA**

Opiul, morfina sunt cunoscute încă din antichitate, așa zisele oracole care prevesteau sau îndrumau conducătorii. Herodot menționează aceste tipuri de ritualuri în scrierile sale. Chinezii au folosit opiul în scopuri medicale. Toate țările au cunoscut acest tip de drog într-o formă sau alta încă din cele mai vechi timpuri.

Opiul se obține din capsulele de mac care conțin circa 15 alcaloizi, 10% morfină, 0,5% tebaină, 0,3% narceină, 6% narcotină, 1% papaverină. Morfina se utilizează și la noi în țară în scopuri medicale, pentru ameliorarea durerilor celor în faza terminală. Morfina medicinală sub formă de clorhidrat de morfină, pulbere albă sau gălbuie, cristalină, este un produs hidrosolubil, pătrunde ușor în organism. Morfina se metabolizează și se poate elimina circa 75-90% prin urină în decurs de 24 ore. Cei care au probleme cu ficatul, elimină mai greu și rămânerea ei în organism provoacă unele efecte ca orice drog de mare risc. Morfina are efecte asupra aparatului respirator, scade sau crește ritmul cardiac; are acțiune și asupra aparatului digestiv, vezicai biliare, ficatului, vaselor de sânge, sistemului nervos. Fumătorii de opiu au efecte în prima faza „de bine”, apoi ca orice drog, distruge. Medicamentele opacee care au efecte secundare asupra oamenilor se dau doar la recomandarea specială a medicilor de specialitate. Codeina și papaverina nu se dau fără prescripție medicală.

Intoxicația cu opacee duce la tendințe de depresie cronică, suicid, manifestări antisociale, cu diferite modificări, cum ar fi: somnolența-comă,

deteriorarea atenției, memoriei, pierderea totală a controlului, dureri musculare, greață, febră, vărsături, insomnia.

- **HEROINA**

Este un derivat al morfinei, descoperită în 1898. Mai este numită și „moartea albă” unul dintre cel mai periculoase droguri cunoscute. Heroina este un drog care dă o dependență fizică și psihică imediată, în 97% dintre cazuri. Într-un interval de 21 de zile devii dependent. Este un drog dur prizat sau injectat, te face „zombie” în scurt timp, ești pierdut, foarte greu de recuperat. Consumul de heroină este vârf în lanțul consumului, circa 50% dintre tineri sub 25 ani recurg la acest drog, iar 48-50% fac edem pulmonar, le crește rapid glicemia- în jur de 1,70 la mie. Consumul îndelungat de heroină, 5-6 ani, duce la degradarea totală a organismului. Consumatorii de heroină nu au o viață lungă, efectele acestui drog apar repede, dezastruos, într-o perioadă scurtă, cu puține șanse de supraviețuire la cei care au ajuns la injectare.

Concluzia este că drogurile nu te fac nici mai frumos, nici mai deștept, trezirea este dureroasă, realitatea personală e de multe ori crudă și nemiloasă. Viața este frumoasă așa cum este dată de Dumnezeu, pentru a fi trăită și nu irosită!

Bibliografie:

1. Beliș, V., *Aspecte toxicologice clinice*, Editura Medicală, București, 1988
2. *Enciclopedia de chimie*, Editura Academiei, București, 1980
3. Șelaru, M., *Drogurile*, Editura Semne, 1998
4. Vlădescu, L., *Chimie; Manual pentru clasa a X-a*, Editura Art, 2008

Drugs

“A moment of pleasure, an eternity of pain”

Psychotropic substances are those that change our behaviour and inner self. They can be:

1. Natural substances, hemp (cannabis), cacti, mushrooms (boco, amatin);
2. Pharmaceuticals, lysergic acid derivatives, mescaline, psilocybin, harmine;
3. Various compounds, tetrahydrocannabinol, diethyltryptamine, dimethoxymethyl STP.

The curiosity of consumption means risk of intoxication and rapid dependence from one individual to another

Despre fericire, prin ochii lui Al. Paleologu

Prof. Andreea Costin

Liceul Teoretic *Bogdan Vodă* Hălăucești, Iași

A aborda subiectul fericirii ni se pare a fi, neconținut, o provocare, dar și un exercițiu asumat de la origine ca fiind unul fără mari sorți de izbândă. A pretinde că poți să încapsulezi într-o teoremă sau într-un aforism întregul univers de semnificații, de nuanțe pe care le comportă această noțiune este un act de temeritate sau, după caz, poate fi expresia autosuficienței și a platitudinii. Totuși, a cugeta la fericire, a practica exercițiul de conturare a unor idei privitoare la această stare sufletească ni se pare unul benefic întrucât te apropie de adevăratul sine; încercând să definești fericirea ajungi, implicit, să îți definești propriile valori și principii. În fond, tocmai acest aspect, al relativității fericirii o face atât de greu de stabilit într-o formulă. Mai mult decât atât, ceea ce este conceput ca fiind starea de fericire nu doar că diferă de la o experiență de viață la alta, de la un individ la altul, cât și în cadrul aceleiași entități umane: ceea ce contribuie astăzi la atingerea fericirii unui om poate să nu coincidă cu ceea ce a constituit pentru el, în trecut, prilej de fericire sau față de maniera în care se va raporta, în viitor, la această stare. O abordare înțeleaptă ni se pare a fi să definești fericirea în raport cu sine și nu ca formulă universal valabilă, iar aceasta nu oricând, ci aflându-te pe panta descendentă a vieții.

Un astfel de exercițiu ne propunem să întreprindem, călăuziți de cuvintele lui Alexandru Paleologu, sub impresia celor mai recente lecturi din opera scriitorului român. Nu puține sunt referirile autorului la conceptul de fericire, atât în volumele de eseuri, cât și în cadrul unor convorbiri ce au văzut ulterior lumina tiparului, dar și cu ocazia unor interviuri filmate. Vom urmări afirmațiile lui Paleologu ce surprind subiectul în cauză, corelându-le cu alte informații ce vizează personalitatea eseistului.

Pentru început, să observăm în ce măsură creditează Alexandru Paleologu starea de mulțumire deplină atunci când inventariază lucrurile relevante în viață: „Cu adevărat importantă e fericirea. Veți spune: Ei bravo, mare descoperire! Toată lumea e de acord cu asta! (Aproape toată lumea; sunt unii, feriți-vă de ei, care fac pe grozavii și disprețuiesc fericirea.) De fapt, sunt foarte puțini cei care dau importanță cu adevărat fericirii. Aleargă după niște surogate, unele plăcute, altele plicticoase, la care acced sau nu, dar care în cele din urmă se vădesc

insipide”¹. Din afirmația aceasta putem desprinde mai multe idei care surprind modul în care înțelege Paleologu fericirea.

Un prim aspect, cel mai facil de sesizat, este că autorul o înscrie în rândul acelor lucruri „cu adevărat importante” (formulă consacrată în scrierile eseistului) și nu oricum, ci o plasează pe cele mai înalte locuri ale ierarhiei (fericirea este „cu adevărat importantă”). De asemenea, scriitorul punctează că fericirea (atingerea ei, mai precis) nu reprezintă un scop în viață pentru toți indivizii, proporția celor interesați în manieră profundă de fericire fiind, de altfel, destul de modest reprezentată. Dintre aceștia, probabil că unii ajung să resimtă, ocazional, această stare, însă nu sunt pe deplin conștienți de ea și nu meditează cu privire la acest sentiment, nu intră în sfera lor de preocupări. Paleologu atenționează cititorii să fie precauți, să evite contactul cu o categorie aparte de indivizi, cei care condamnă fericirea (și, implicit, pe cei care o prioritizează în viața lor). Eseistul este critic, vehement cu privire la aceștia: „Există de când lumea o categorie de oropsitori ai vieții, fanatici care interzic fericirea, osândesc plăcerea, detestă râsul și persecută inteligența”². Formularea autorului este importantă, deoarece numește elemente aflate în filiație cu starea de fericire (plăcere, râs, inteligență). Le vom aborda distinct.

Există, în concepția lui Alexandru Paleologu, o conexiune între fericire și plăcere, el pledând pentru hedonism (o concepție etică nu de puține ori blamată întrucât este în contradicție, în viziunea multora, cu valorile creștine): „plăcerea e valoarea supremă în lume, singura cu adevărat practică. De ce-ai trăit o viață întreagă, dacă ai trăit în ne-plăcere? Să reușești în viață nu înseamnă să ocupi nu știu ce funcții, ci să realizezi un quantum de plăcere cât mai constant și cât mai îndelung”³. Paleologu asociază fericirii și râsul (ca manifestare a acestei stări). Autorul însuși afirmă, în diferite ocazii, că apetența pentru râs (există un adevărat cult al râsului, unul inteligent, nu pueril) este o trăsătură comună la membrii familiei din partea tatălui, trăsătură pe care și el a moștenit-o. Râsul, umorul l-au ajutat să depășească perioadele dificile din viață, au avut rol terapeutic, mai ales în anii de detenție. Îndeosebi în volumul *Sfidarea memoriei*, povestește amănunțit această etapă, menționând că râsul lui, capacitatea de a-și menține optimismul, refuzul de a se lăsa pradă dramatizărilor, lamentațiilor (nu a simpatizat nicicând cu rolul de victimă, de aceea nu agreea nici poeziile lui Radu Gyr, atât de populare în pușcărie) i-au atras și antipatii, fiind judecat

¹ Alexandru Paleologu, *Despre lucrurile cu adevărat importante*, Ediția a III-a, Editura Cartea Românească, București, 2006, p. 26.

² *Ibidem*, p. 24.

³ Alexandru Paleologu în dialog cu Filip-Lucian Iorga, *Breviar pentru păstrarea clipelor*, Editura Humanitas, București, 2007, pp. 196-197.

pentru ceea ce unii considerau a fi o formă de sfidare. Râsul acesta care nu l-a părăsit nici în anii cei mai dificili ni se pare a fi încercarea neobosită de a nu se îndepărta de la un proiect de viață, acela de a-și păstra dreptul la fericire. Paleologu lupta să fie fericit chiar și în pușcărie, în focarul suferințelor, a nedreptăților, a pedepselor corporale. De altfel, notează în repetare rânduri cugetări cu privire la relația dintre fericire și suferință. Un exemplu în acest sens: „Așa cum fericirea nu e pentru proști, nici pușcăria nu e. Repet: cine fuge de suferință, matematic ratează fericirea. Cine se teme de suferință, se teme de fapt de fericire”⁴. Cu alte cuvinte, există o vocație pentru fericire, pe care însă nu o poate oricine avea, e nevoie de inteligență. Paleologu consideră că ar fi fost nefericit dacă ar fi fugit din țară, scăpând astfel de închisoare (condiția de emigrant fiind, adesea, una nefericită); prin ceea ce el a trăit în celulă, prin prisma tuturor suferințelor îndurate, a simțit că a fost cu adevărat „viu”. Interesantă considerația autorului privind parcursul atingerii fericirii, căci starea aceasta nu vine ca un dat: „capacitatea pentru fericire nu o ai de la început, se formează în funcție de experiențele prin care treci” (există o doză de fericire în fiecare tristețe - e nevoie de atenție pentru a o putea identifica, trebuie să știi cum să privești, așa cum și „culminația fericirii se manifestă prin plâns”⁵).

Întâlnim în scrierile lui Alexandru Paleologu și alte referiri, alte aspecte ce surprind natura fericirii. Această stare care nu se manifestă decât intermitent este valoroasă prin însăși existența ei, cantitatea și frecvența fiind de ordin secundar: „Dacă ai avut chiar numai o singură clipă de mare fericire, tot restul vieții tale a meritat să fie trăit”⁶. Poți să fii fericit și având o situație financiară mai modestă (Paleologu mărturisește că a reușit să se simtă fericit și locuind într-un apartament de bloc, după ce trăise, până atunci, într-o locuință somptuoasă; a contat enorm în procesul de dobândire a fericirii faptul că îi avea alături pe Pia și pe Toader). Fericirea se dovedește a fi condiționată mai degrabă de prezența unor oameni importanți pentru tine decât de a deține anumite bunuri. În plus, fericirea nu este niciodată doar despre tine ca individ, nu este o fericire doar a ta, la care poți ajunge în mod independent, ci ea presupune existența a două suflete, e necesară o dragoste împărtășită: „e o utopie, o himeră nenorocitoare. Nu există fericire personală. Numai egoismul vecin cu nebunia își imaginează așa ceva”, respectiv „Numai cuplul e o realitate umană aptă de fericire (și de tot ce intră în alchimia fericirii: suferință, sacrificiu, bucurie, grațitudine). [...] fericirea nu numai că nu e un «drept», ci o îndatorire, cea de a

⁴ *Ibidem*, p. 208.

⁵ *Ibidem*, p. 209.

⁶ *Ibidem*, p. 170.

aprehenda miracolul vieții”⁷. Amintindu-și cu nostalgie și cu admirație de Chița și Ileana, două femei care lucrau pentru părinții lui, pe când el era copil, înțelege că fericirea are nespuse de multe nuanțe și se poate manifesta în maniere diverse, existând și o fericire a omului simplu, de la țară („n-au putut să aibă ceea ce credem noi că este și ceea ce numim noi fericire, fiindcă nu își puteau imagina că există așa ceva, dar aveau probabil un alt fel de fericire, a lor, pentru că erau foarte bine-dispuse. Nu aveau nici un fel de sentiment de frustrare. Avea și lumea asta fericirile ei”⁸).

În final, considerăm oportun să formulăm un răspuns la întrebarea: „A fost Alexandru Paleologu un om fericit?”. Credința noastră este că da, a fost fericit pentru că a știut cum să fie fericit, a înțeles mecanismele fericirii, a fost permanent preocupat să găsească fericirea chiar și în cele mai neașteptate contexte, a avut inteligența și umorul necesare pentru a atinge această stare, a fost liber (o altă condiție a fericirii) chiar și atunci când, din punct de vedere legal, nu era un om liber, a iubit și a fost iubit la rândul lui, dar a știut să fie și recunoscător pentru ceea ce trăiește (un om lipsit de grație nu poate ajunge la fericire), după cum confirmă afirmațiile lui din ultimii ani de viață: „Dumnezeu mi-a dat la bătrânețe o perioadă de fericire extraordinară, care mă face să dau puțină importanță celorlalte lucruri. Fericirea de a avea un băiat foarte inteligent, care e căsătorit cu o fată încântătoare, cu care îl are pe Mihalache, nepotul meu fermecător, pe care îl văd cum crește, este atât de uriașă, încât aproape că nu mai contează. Nu mai dau atâta importanță nici cărților pe care le-am scris”⁹. La senectute, pentru Paleologu fericirea a fost, mai presus ca oricând, în strânsă legătură cu viața de familie, cu împlinirile pe acest plan, sentimentul că lasă societății în urma sa oameni valoroși, fiul și nepotul. Atunci, fericirea a vizat tot mai puțin dorința de a avea faimă, ci a fost îndreptată spre lucrurile simple.

Bibliografie

1. Paleologu, A., *Sfidarea memoriei. Convorbiri cu Stelian Tănase (aprilie 1988-octombrie 1989)*, Ediția a III-a, Cu o postfață de Letiția Gâțză, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 2002
2. Paleologu, A., în dialog cu Filip-Lucian Iorga, *Breviar pentru păstrarea clipelor*, Editura Humanitas, București, 2007

⁷ Alexandru Paleologu, *Despre lucrurile cu adevărat importante*, Ediția a III-a, Editura Cartea Românească, București, 2006, pp. 29-30.

⁸ Alexandru Paleologu în dialog cu Filip-Lucian Iorga, *Breviar pentru păstrarea clipelor*, Editura Humanitas, București, 2007, p. 51.

⁹ *Ibidem*, p. 179.

3. Paleologu, A., *Despre lucrurile cu adevărat importante*, Ediția a III-a, Editura Cartea Românească, București, 2006

About Happiness, Through the Eyes of Al. Paleologu

In the pages of this work, we have proposed to analyse the way in which the essayist Al. Paleologu understood one of the most debated philosophical concepts, namely happiness. His personal interest in this issue stems from the fact that, as part of a symbolic exercise of taking stock of what is really important in life, the writer stressed the primordially of the state of happiness which, contrary to expectations, is far from being unanimously coveted and valued among people, a minority of whom consider happiness to be the goal of their own existence.

In Al. Paleologu's vision, there is a connection between happiness and pleasure, he advocated hedonism. The writer also associated happiness with laughter, particularly in the sense that humour helped him to overcome the most difficult times, with laughter playing a therapeutic role even more so during his years of imprisonment. By correlating the essayist's statements with his approaches to critical situations he faced, we see that Al. Paleologu maintained a relentless attempt not to stray from a life project, that of preserving his right to happiness.

Although experiencing and maintaining bliss may be perceived as common and easy skills, in reality, as the writer noted, we are talking about a vocation of happiness that is accessible only to intelligent people. Moreover, it is necessary to follow a path to reach the state of happiness as a result of a number of lived experiences; happiness is not a native competence.

Moreover, from the essayist's point of view, this state, which only manifests itself intermittently, is valuable by its very existence, its quantity and frequency being of secondary importance.

To sum up, we believe that Al. Paleologu did not only study the mechanisms of happiness in detail, but also advocated, through the power of his own example, the transformation of bliss into an existential goal. The writer possessed all the characteristics needed to achieve this state: intelligence, humour, freedom (another condition of happiness that the essayist possessed even in the years when he was not legally free), love (manifested and shared) and gratitude for simple things (since, according to the essayist, a man without gratitude cannot achieve happiness).

Studiu asupra aplicării metodei „învățarea în cerc” în clasa pregătitoare

Prof. înv. primar *Sofrone Simona*
Școala Gimnazială „Spiru Haret” Bacău

Transformarea și modernizarea metodelor didactice contribuie la creșterea eficienței actului educațional.

Alegerea metodelor didactice constituie o practică concretă, care se face în funcție de obiectivele urmărite. Pentru o proiectare adecvată este necesară atât disponibilitatea cadrului didactic de a încerca o nouă abordare a demersului didactic, dar și adaptarea și aplicarea unor tehnici moderne, care răspund scopului propus, cu condiția să se respecte etapele specifice de lucru, iar obiectivele propuse de cadrul didactic să fie în acord cu posibilitățile și în interesul elevilor.

Încă de mici, școlarii trebuie pregătiți prin activități de învățare că orice scop poate fi atins dacă se parcurge un demers ce poate să se repete de mai multe ori pentru a ajunge la performanță.

Învățarea în cerc a fost practică de englezi din 1952 pentru sportul de performanță.

Creativitatea cadrului didactic și dorința de progres a condus la adaptarea metodei pentru organizarea activităților de învățare în cerc. Elevii se simt independenți, activitatea de joc se desfășoară diferențiat, iar spontaneitatea și creativitatea individuală și de grup este resimțită de elevi prin entuziasm și motivație.

Lecțiile organizate în grup pot fi de învățare, consolidare, evaluare.

Etape:

- Se organizează patru stații de lucru care pot corespunde cu patru sectoare de activitate existente în sala de clasă încât să formeze un cerc.
- Stațiile sunt depărtate una de cealaltă.
- Fiecare sarcină poartă un nume, un număr.
- Stațiile sunt așezate într-o anumită ordine.
- Fiecare stație prin sarcinile formulate implică unul sau mai multe simțuri.
- Elevii nu sunt obligați să acționeze în toate stațiile organizate, cu mici excepții, când un elev le parcurge pe toate în timpul stabilit.
- Mutarea de la o stație la alta se va face în funcție de opțiunea elevilor.

- Numărul cel mai eficient de stații este de patru, maxim cinci.
- În dreptul fiecărei stații se fixează un grafic ilustrat în care elevii își scriu numele și bifează sarcina ilustrată.
 - În același sector pot exista mai multe stații.
 - Stațiile se deosebesc între ele prin caracteristicile care le individualizează; atrag elevii și le dezvoltă în același timp dorința de finalizare și explorarea altei stații în care pot descoperi noi materiale și implicit noi cunoștințe. În cadrul fiecărei stații activitatea se desfășoară în grup, în parteneriat, ca muncă individuală, scris prin joc de manipulare, de vizualizare, de identificare, de explorare, de rezolvare sau de învățarea unor tehnici.

Sarcinile de învățare:

Cerințe:

- Sarcinile să corespundă diferitelor categorii de activități, să se diferențieze cantitativ și calitativ și ca mod de organizare a lecției (individual, în perechi, pe grupe).
- Sarcinile nu se repetă, de aceea cadrul didactic trebuie să aibă disponibilități profesionale nelimitate.
- Nu se abandonează o sarcină pentru a începe alta decât după finalizarea și evaluarea ei.
- Când o sarcină nu este înțeleasă, elevii se ajută unii pe alții, întrebă, analizează, caută greșeala, o corectează, compară rezultatele, se apreciază reciproc.

Învățarea în circuit are trei faze:

- începutul;
- continuarea;
- faza superioară.

Începutul

Se împart elevii pe grupe.

Fiecare grup își alege o stație.

Timp de lucru: 20 min.

Continuarea

După realizarea sarcinii, grupele își completează tabelul și aleg altă stație.

Cadrul didactic explică sarcinile, stațiile pentru care au optat.

Elevii realizează sarcina apoi continuă sau se opresc.

Faza superioară

Lecția poate îmbrăca forma unui proiect. În acest caz lecția are caracter integrat, timpul necesar realizării sarcinilor crește de la câteva zile la o săptămână.

Voi exemplifica câteva activități desfășurate cu clasa pregătitoare prin metoda „Învățarea în cerc”.

Tema: „Lumea insectelor”

Stația 1- „Câmp cu flori și insecte”

Material: Ștampile cu insecte, capace de la flacoane de medicamente (pentru flori), tempera, pânză.

Sarcina de învățare: Alege ștampilele cu insecte și pictează un tablou pe pânză.

Cu ajutorul capacelor realizează un câmp cu flori și insecte.

Stația 2- Puzzle cu insecte

Material: Insecte (fluturi) de culori și mărimi diferite tăiate în 4-5 bucăți. Planșe cu fluturi de diverse culori și mărimi.

Sarcina de învățare: Privește planșa și alege fluturașul care are aceeași mărime și aceeași culoare. Caută bucăți și reconstituie fluturașul ales.

Stația 3- Decuparea după contur

Materiale: hârtie colorată, foarfece, șabloane, creioane.

Sarcina de învățare: Desenează insectele preferate cu ajutorul șablonului și decupează-le cu foarfecele.

Stația 4- „Insectarul labirint”

Sarcina de învățare: Alege o insectă desenată și mergi în echilibru pe conturul ei cu brațele laterale.

Stația 5- Buburuza

Material: Fișe cu desene reprezentând buburuze cu buline, carioca.

Sarcina de învățare: Rezolvați exercițiile de pe bulinele buburuzei. Sub aripioare veți găsi răspunsurile corecte.

În faza următoare, după ce au realizat sarcinile, grupele completează tabelul și aleg altă stație.

La finalizarea sarcinilor am organizat jocul evaluativ în cerc „Albinața trecătoare”, grupele prezentându-și produsele în cadrul stațiilor la care au lucrat.

Sinteza finală o face cadrul didactic ajutat de un elev pentru ca întreaga clasă să aprecieze implicarea individuală sau colectivă la soluționarea temei din care au învățat noi cunoștințe, și-au însușit noi tehnici de lucru și de cooperare și au perfecționat ritmul de învățare.

Bibliografie:

Breban, S., Gongea, E., Ruiu G., Fulga, M., *Ghid metodologic - Metode interactive de grup*, Editura Arves, București, 2015

Study on The Application of The “Learning in Circle” Method in The Preparatory Class

Transforming and modernising teaching methods contributes to increasing the efficiency of education.

The choice of teaching methods is a concrete practice, which is made according to the objectives pursued. Appropriate design requires both a willingness on the part of the teacher to try a new approach to teaching and the adaptation and application of modern techniques which meet the proposed aim, provided that the specific working stages are respected and the objectives proposed by the teacher are in line with the possibilities and in the interests of the pupils.

From an early age, schoolchildren must be taught through learning activities that any goal can be achieved if they follow a process that can be repeated several times in order to achieve it.

Circle learning has been practised by the English since 1952 for performance sport.

The creativity of the teacher and the desire for progress led to the adaptation of the method for organising circle learning activities. Pupils feel independent, the play activity is differentiated and the spontaneity and creativity of the individual and group is felt by the pupils through enthusiasm and motivation.

Studiu privind abordarea unor modele active în procesul de predare – învățare

Prof. înv. primar *Sofrone Simona*
Școala Gimnazială „Spiru Haret” Bacău

Cuvântul „metodă” provenit din grecescul *methodos* (*odos* – cale, *metha* – către) desemnează un proces complex care are ca finalitate concretizarea obiectivelor educaționale. Metodele sunt modalități de realizare a acțiunilor complexe, planificate și repetabile, căi de instruire, metodele facilitând accesul spre cunoașterea și modelarea realității. Acestea sunt selectate de cadrul didactic și aplicate în activitatea școlară sau extrașcolară, având la bază colaborarea dintre profesor și elev.

Superioritatea metodelor didactice active este astăzi unanim recunoscută pe plan pedagogic, psihologic, social și biologic. Formarea abilității elevilor spre gândirea critică și creativă- devenită o finalitate în planul educației – reclamă dezvoltarea spiritului critic și a celui creativ prin competențele urmărite la nivelul tuturor disciplinelor de învățământ, pe întreaga perioadă de școlarizare.

Succesul aplicării unei metode de învățare clasice sau moderne depinde de mijloacele de învățământ, de competența și de experiența didactică a profesorului. Ele permit accesul la cunoaștere, contribuie la formarea deprinderilor intelectuale și cognitive, facilitează atingerea obiectivelor educaționale și clarifică acțiunile care conduc la aceste rezultate.

Raportându-se la criteriul evoluției istorice, demersul de față se orientează în direcția analizei metodelor moderne *generale și particulare, verbale, intuitive, individuale, de grup și combinate*.

Modelul tradițional trădează întregurile și privilegiază rezultatele punctuale ale învățării. Corectarea acestei carențe poate fi realizată fie prin redimensionarea variantei clasicizate, fie prin înlocuirea ei cu alte tipare. Iată cele trei structuri ce pot ghida proiectarea lecției și a secvențelor didactice:

1. *Modelul învățării directe sau explicite*, formulate de J. Giasson în 1991, model ce înscrie conținuturile în aria de interes a elevilor și explicitează strategiile procesului de învățare.

2. *Modelul Știu – Doresc să știu – Am învățat*, format de D. Ogle în 1986, model ce înscrie învățarea noilor conținuturi în lanțul continuu al aprofundării unei probleme.

3. *Modelul Evocare – Configurarea sensului – Reflecție*, realizat de J. L. Meredith și K. S. Steele în 1997 prin modificarea și extinderea celui propus de Vaughan și Estes; acest model înscrie noile conținuturi în sfera cunoștințelor pe care elevii le dețin deja, pe de o parte, și conferă un loc important reflecției asupra problemelor asimilate, pe de altă parte.

1. Modelul învățării directe sau explicite

Valoarea modelului constă în importanța pe care o acordă dezvoltării autonomiei elevului sau, mai precis, importanța pe care o acordă deprinderii unor strategii ce permit transformarea elevului în cititor autentic. Momentele unei lecții configurate după acest model pot fi sintetizate după următoarele întrebări:

- De ce este necesară învățarea?
- Cum se va realiza învățarea?
- Când pot fi aplicate cunoștințele învățate?

O astfel de structurare este, în mod evident, proprie unor lecții axate pe învățarea unor tehnici și strategii, precum rezumarea, argumentarea, identificarea ideilor principale, interpretarea de text literar sau analiza unei categorii gramaticale.

2. Modelul Știu – Doresc să știu – Am învățat

Specificul acestui tipar structurat constă în modul în care înscrie conținuturile ce urmează a fi studiate: le înscrie în sfera cunoștințelor pe care elevul le are deja asupra subiectului, în sfera așteptărilor sale legate de problemă și, apoi, în sfera unor întrebări și așteptări.

Etapetele pe care le presupune sunt în număr de cinci și ele înscriu învățarea noilor conținuturi în lanțul firesc al interogațiilor, răspunsurilor și noilor interogații pe care aprofundarea unor probleme le presupune:

1. Ce știu despre subiect?
2. Ce aș dori să știu?
3. Învățarea noilor conținuturi
4. Ce am învățat?
5. Ce aș dori să aflu?

O astfel de structurare poate fi adecvată nu numai lecturii textelor expositive, ea poate informa configurația seriilor de lecții centrate pe asimilarea unei singure probleme, fie ea de gramatică sau teorie literară, dar și la lecții în care accentul este pus pe comunicare.

Modelul presupune parcurgerea pașilor:

a. Prima etapă este centrată pe întrebarea *Ce știi despre subiect?* și conține o discuție întreagă cu clasa, discuție orientată spre actualizarea cunoștințelor pe care elevii le dețin deja. Datele obținute prin întrebări pot fi structurate prin intermediul unuia dintre organizatorii descriptivi.

b. A doua etapă este centrată asupra întrebării *Ce aș dori să știu despre subiect?* și presupune realizarea unei liste de întrebări prin care ar putea fi cadrată, în continuare, problema. Această secvență urmărește să integreze activitatea de învățare în sfera de interes a elevilor.

c. A treia etapă urmărește învățarea noilor conținuturi, problematică ce poate fi abordată în secțiunile următoare.

d. Ultimele două momente ale subiectului corespund etapei clasice a fixării. Secvențele finale se structurează deci în jurul întrebărilor: *Care sunt noile cunoștințe dobândite și cum răspund ele întrebărilor inițiale? Au existat întrebări fără răspuns sau răspunsuri pentru care nu au fost formulate întrebări? Ce alte lucruri aș dori să aflu în continuare despre subiect?* Secvența centrată asupra ultimei întrebări poate cuprinde, alături de o listă de necunoscute, și o serie de indicații bibliografice, oferite elevilor care doresc să aprofundeze tema.

4. Modelul Evocare – Constituirea (realizarea) sensului - Reflecție

Configurat cu intenția de a genera un spațiu propriu pentru dezvoltarea *gândirii critice*, modelul include următoarele etape:

1. Etapa de *evocare (actualizare)* de sistematizare a cunoștințelor pe care elevii le dețin despre subiectul lecției – cunoștințe corecte sau incorecte – precum și în definirea unor zone de interes, capabile să justifice abordarea problemei.

2. Momentul *constituirii (realizării) sensului* este secvența centrală a lecției și se caracterizează prin *monitorizarea învățării*. Sintagma se referă atât la încercările elevului de a supraveghea atent și de a conduce cu precizie propriul proces de înțelegere, dar și la supravegherea, de către profesor, a activităților de învățare.

3. Momentul *reflecției* urmărește verificarea cunoștințelor dobândite; verificarea vizează capacitatea elevilor de a exprima noile conținuturi în cuvinte proprii și se realizează prin discuții, în cadrul dialogului, noile cunoștințe sunt nu numai exprimate, ci și justificate și corelate cu alte cunoștințe, pe care elevul le deține și care nu au făcut obiectul discuțiilor anterioare.

Indiferent de metodele pentru care optăm în cadrul activităților didactice, acestea trebuie îmbinate și folosite cu măiestrie pedagogică, deoarece rolul acestora este de a dinamiza procesul de învățare, de a scoate elevii din starea de plictiseală specifică, determinându-i să fie activi, responsabili, să caute soluții noi și creative care sunt mai apropiate de existența lor cotidiană. Toate aceste elemente sunt componentele unui mesaj esențial pe care ansamblul lecțiilor trebuie să-l transmită dincolo de contururile precise ale cunoștințelor și dincolo de formarea unor abilități.

Bibliografie:

1. Cerghit, I., *Modele de învățământ*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2006
2. Scheanu, I., *Gândirea critică – Metode active de predare-învățare*, Editura Dacia, Cluj- Napoca, 2006

Study on The Approach to Active Models in The Teaching-Learning Process

The word “method” comes from the Greek word *methodos* (*odos* - way, *metha* - to) and refers to a complex process that aims to achieve educational objectives. Methods are ways of carrying out complex, planned and repeatable actions, ways of instruction, methods facilitating access to knowledge and shaping reality. They are selected by the teacher and applied in school or out-of-school activities, based on collaboration between teacher and pupil.

The superiority of active teaching methods is today unanimously recognised pedagogically, psychologically, socially and biologically. The development of pupils’ ability to think critically and creatively - which has become an educational goal - calls for the development of critical and creative thinking skills in all subjects throughout the schooling period.

The success of a classical or modern teaching method depends on the means of teaching, the competence and the teaching experience of the teacher. They provide access to knowledge, contribute to the formation of intellectual and cognitive skills, facilitate the achievement of educational objectives and clarify the actions leading to these results.

In the light of historical developments, the present approach is orientated towards the analysis of modern *general and particular, verbal, intuitive, individual, group and combined* methods.

Studiu privind impactul metodelor moderne de predare și evaluare asupra motivației și randamentului școlar

Prof. înv. primar *Sofrone Simona*
Școala Gimnazială „Spiru Haret” Bacău

De multe ori, auzim la elevi remarci de genul: *este greu, nu-mi place, mă enervează, nu mă atrage deloc, la ce îmi va folosi, sau super, a fost o lecție deosebită, nu știu cum, dar m-a atras, am participat cu atenție*. Ceea ce face diferența între aceste „comunicări” ale elevilor este „ambalajul”. Educația nu trebuie doar să producă suferință, ci să placă, să fie de folos, să formeze indivizi echilibrați și motivați spre acțiune și schimbare.

Studierea motivației în școală provine din nevoia de a înțelege și utiliza factorii subiectivi care explică fluctuațiile de randament școlar. Ne întrebăm de ce un elev care posedă abilități cognitive și competențe mult mai mari decât ceilalți poate avea rezultate mai slabe decât un alt elev care are abilități reduse? Cum pot fi identificați factorii care influențează gradul de implicare a fiecărui elev? Cum poate fi stimulat un elev astfel încât el să obțină un randament în concordanță cu potențialul său?

Studiul realizat a avut drept obiect de cercetare disponibilitatea elevilor și cadrelor didactice în aplicarea la ore a metodelor moderne de predare și evaluare.

În urma chestionarelor aplicate s-au prefigurat următoarele rezultate:

1. Întrebare:

2. *Care dintre obiectele de studiu vă atrag cel mai mult și de ce?*

- 44,5% dintre elevi sunt atrași de obiectele de studiu cu impact în realitatea înconjurătoare (științele naturii, geografie);

- 30% sunt motivați să învețe o limbă străină (pentru activitatea pe internet, vacanțele în străinătate);

- Doar 25,5% văd utilitatea tuturor obiectelor de studiu pentru formarea lor viitoare.

2. Întrebare:

Utilizarea metodelor activ-participative, formelor variate de organizare facilitează gradul de înțelegere sau dobândirea de cunoștințe?

64% dintre elevi au precizat că da, înțeleg mai bine și le este mult mai ușor;

20% au precizat că oricum mai au nevoie de explicații suplimentare;

16% consideră că depinde de obiectul de studiu.

3. Întrebare:

Vă place să vă implicați în activități extracurriculare care să contribuie la dobândirea de cunoștințe, competențe?

98% dintre elevi au răspuns afirmativ, motivele frecvente au fost: *pentru că este distractiv, învățăm multe lucruri noi, lucrăm în grup, îmi ocup timpul liber, mă ajută să îmi înving emoțiile, primesc diplome.*

4. Întrebare:

În ce măsură implicarea în astfel de activități vă afectează timpul liber?

32% dintre elevi consideră că petrec mult din timpul liber pentru aceste activități, dar *nu contează pentru că îmi place sau mai bine decât să stau pe telefon/calculator;*

40% nu cred că le afectează timpul liber deloc;

28% consideră că astfel de activități le afectează timpul liber într-o medie măsură.

5. Întrebare:

În ce măsură activitățile desfășurate au intervenit între voi, elevii?

92% dintre elevi au răspuns că relațiile cu colegii au devenit mai apropiate, *suntem parteneri și colaborăm pentru reușita echipei, suntem relaxați și ne-am împrietenit, parcă descoperim lucruri noi despre colegii noștri și ne apropiem mai mult.*

6. Întrebare: *Au schimbat aceste activități relațiile voastre cu profesorii?*

72% dintre elevi consideră că profesorul este mai *distractiv*, relația profesor-elev devine mai *relaxată*, profesorul este *partener și colaborator* în realizarea sarcinilor propuse.

Studiul a fost realizat pe un eșantion de elevi cu vârste cuprinse între 9 și 11 ani.

În concluzie, elevii nu numai că au grade diferite de motivare (ca intensitate), dar sunt sensibili și la diferite tipuri de motivație (ca orientare). Metodele de predare și evaluare influențează și determină modul de receptare a conținutului, gradul de accesibilitate al cunoștințelor și valoarea informativă și formativ-educativă a actului educațional.

Eficiența unor metode depinde de modul în care declanșează la elev actele de învățare și de gândire prin acțiune, de măsura în care determină și favorizează reprezentările specifice unei anumite etape de formare a noțiunii. Metodele constituie elementul esențial al strategiei didactice, ele reprezentând latura executorie, de punere în acțiune a întregului ansamblu ce caracterizează un curriculum dat.

Bibliografie:

1. Negreț - Dobridor, I., Pânișoară, I. O., *Știința învățării de la teorie la practică*, Iași, Polirom, 2005
2. Pânișoară, I. O., *Comunicarea eficientă*, Iași, Polirom, 2006

Study on The Impact of Modern Teaching And Assessment Methods on Motivation And School Performance

Often, we hear from students remarks like: *it's hard, I don't like it, it annoys me, it doesn't appeal to me at all, what good will it do me, or super, it was a great lesson, I don't know how, but it appealed to me, I participated attentively*. What makes the difference between these students "communications" is the "packaging". Education should not only produce suffering, but should please, be useful, form balanced individuals motivated to action and change.

The study of motivation in schools stems from the need to understand and use subjective factors that explain fluctuations in school performance. We wonder why a student who possesses much higher cognitive abilities and skills than others may perform worse than another student who has lower abilities. How can the factors that influence each student's level of engagement be identified? How can a pupil be stimulated so that they perform in line with their potential?

The study investigated the readiness of pupils and teachers to apply modern teaching and assessment methods in the classroom.

In conclusion, students not only have different degrees of motivation (in terms of intensity), but are also sensitive to different types of motivation (in terms of orientation). Teaching and assessment methods influence and determine how content is received, the degree of accessibility of knowledge and the informative and formative-educational value of the educational act.

The effectiveness of some methods depends on the way they trigger learning and thinking through action in the learner, and on the extent to which they determine and encourage representations specific to a given stage of concept formation. The methods are the essential element of the teaching strategy, representing the implementation side of the entire ensemble that characterises a given curriculum.

Studiu privind predarea interactivă centrată pe elev

Prof. înv. primar *Sofrone Simona*
Școala Gimnazială „Spiru Haret” Bacău

Principiile care stau la baza învățării eficiente centrate pe elev sunt:

- accentul activității de învățare trebuie să fie pe persoana care învață și nu pe profesor;
- recunoașterea faptului că procesul de predare în sensul tradițional al cuvântului nu este decât unul dintre instrumentele care pot fi utilizate pentru a-i ajuta pe elevi să învețe;
- rolul profesorului este acela de a administra procesul de învățare al elevilor pe care îi are în grijă;
- recunoașterea faptului că, în mare parte, procesul de învățare nu are loc în sala de clasă și nici când cadrul didactic este de față;
- luați individual, elevii pot învăța în mod eficient în moduri foarte diferite.

1. (RE) descoperirea elevului și școala (INTER) activă

În miezul discuțiilor despre legitimarea schimbărilor în educație s-au ciocnit sumedenie de idei, s-a

despicat firul în patru, s-a inventat roata din nou, și s-a uitat, cel mai adesea, esența problemei, respectiv beneficiarul oricărei schimbări din școală.

Tabelul de mai jos prezintă relația necesară între caracteristicile formării elevului în școală și o anumită configurație a locului de muncă.

Perspectiva tradițională

La școală	La locul de muncă
Profesorul expert transmite cunoștințe elevilor pasivi.	Absolvenții își asumă pasiv locul desemnat într-o organizație ierarhică, unde sunt riguroși supervizați.
Accentul pus pe fapte pentru obținerea răspunsului corect.	Accentul pus pe răspunsuri limitate la probleme limitate și pe îndeplinirea unei sarcini precise.
Ceea ce este învățat este lipsit de context semnificativ.	Accentul pus pe sarcina specifică independent de contextul organizațional și de strategia unității.

Predarea interactivă centrată pe elev

La școală	La locul de muncă
Sub supravegherea profesorului, elevii își asumă responsabilitatea propriei învățări, dezvoltându-și pe parcursul acestui proces competențe metacognitive și autoevaluative.	Absolvenții își asumă responsabilitatea pentru identificarea și rezolvarea problemelor și pentru adaptarea la schimbare prin învățare.
Accentul este pus pe modalități alternative pentru încadrarea diferitelor aspecte și rezolvarea de probleme.	Absolvenții se confruntă cu probleme non-rutiniere care trebuie analizate și rezolvate.
Sunt introduse idei, principii, fapte care sunt folosite și înțelese într-un context semnificativ.	Absolvenții iau decizii care solicită înțelegerea contextului mai amplu al propriei lor activități și al priorităților.

De ce vorbim despre „învățarea activă”?

Cercetările efectuate în ultimii ani arată că pasivitatea din clasă (înțeleasă ca rezultat al predării tradiționale, în care profesorul ține o prelegere, eventual face o demonstrație, iar elevii îl urmăresc) nu produce învățare decât în foarte mică măsură. Iată câteva rezultate ale acestor studii:

- elevii sunt atenți numai 40% din timpul afectat prelegerii. (Pollio, 1984)
- elevii rețin 70% din conținuturile prezentate în primele 10 minute și numai 20% din cele prezentate în ultimele 10 minute ale prelegerii. (McKeachie, 1986)
- elevii care au urmat un curs introductiv de psihologie bazat pe prelegere au demonstrat că știu numai 8% mai mult decât elevii din clasa de control care nu au făcut cursul. (Rickard et. al., 1988)
- un studiu mai recent vizând implicațiile predării centrate pe discursul magistral (Johnson, Johnson, Smith, 1991) relevă că:
 - atenția elevilor descrește cu fiecare minut care trece pe parcursul prelegerii;
 - prelegerea se potrivește numai celor care învață eficient prin canal auditiv;

- prelegerea promovează învățarea de nivel inferior a informațiilor factuale;
- prelegerea presupune că toți elevii au nevoie de aceleași informații în același ritm;
- elevilor nu le place să fie supuși unei prelegeri.

Până mai ieri, profesorul nu era pus în fața unui registru de opțiuni. Un plan fix de învățământ, o programă analitică, un manual unic, un examen testând cantitatea de informație reprodusă de un elev lăsa puțin spațiu decizional cadrului didactic. În paradigma tradițională bazată pe discursul magistral s-a reprodus o informație culturală standard, uniformă și rigidă. Societatea contemporană impune școlii asumarea unui rol performativ. De aici obligația pentru contextualizare, pentru adecvare și pentru flexibilitate. Opțiunea pentru paradigma centrată pe elev (pe performanțele acestuia) a determinat și opțiunea pentru o vastă libertate metodologică a profesorului. În condițiile unui curriculum modern, profesorul este obligat să ia decizii.

Implementarea curriculum-ului românesc actual nu poate avea loc în absența adoptării unui demers strategic de către profesor. Societatea cunoașterii sau societatea bazată pe învățare pe care experții o întrevăd la orizont este una în care absolventul trebuie să iasă permanent din tipare sau rutină metodologică pentru a se adapta mereu schimbării inerente.

Bibliografie:

Sarivan, L., Bercu, N., Velea, S., *Strategii de predare-învățare în cadrul proiectării didactice*, ISE, București, 2006

Study on Interactive Learner-Centred Teaching

The principles underlying effective learner-centred learning are:

- the focus of the learning activity should be on the learner and not on the teacher;
- recognition that teaching in the traditional sense is only one of the tools that can be used to help learners learn;
- the role of the teacher is to manage the learning process of the students in their care;
- recognition that much of the learning process does not take place in the classroom or when the teacher is present;
- taken individually, pupils can learn effectively in very different ways.

Until yesterday, the teacher was not faced with a list of options. A fixed syllabus, an analytical syllabus, a single textbook, an exam testing the amount of information reproduced by a pupil left little room for decision-making by the teacher. In the traditional paradigm based on masterly discourse, standard, uniform and rigid cultural information was reproduced. Contemporary society requires schools to assume a performative role. Hence the obligation for contextualisation, appropriateness and flexibility. The choice of the pupil-centred paradigm (pupil performance) has also led to a wide methodological freedom for the teacher. In a modern curriculum, the teacher is obliged to make decisions.

The implementation of the current Romanian curriculum cannot take place without the adoption of a strategic approach by the teacher. The knowledge society or learning-based society that experts foresee on the horizon is one in which the graduate must constantly break out of patterns or methodological routines in order to constantly adapt to inherent change.

Pedagogia lui Isus (VII)

Clasificarea parabolilor dupa Ioachim Ieremias

Prof. Lidia Petrescu
Liceul Teoretic *Bogdan Vodă*, Hălăucești

3. Marea sigurantă (certitudine)

Avem două grupuri de parabole:

A. Pe de o parte cele patru parabole:

- Grăunțele de muștar (Me 4,30; Le 13,18; M 13,21)
- Parabola aluatului (Mt 13,33; Le 13.20)
- Semănătorul (Mc 4,3-8)
- Agriculțorul răbdător (Adc 4,26-29)

B. Pe de altă parte:

- parabola judecătorului nedrept (Le 18,2-8)
- parabola prietenului căruia i se cere ajutorul în plină noapte (Le 11,5- 8)

A. **Parabola grăunțelii de mustar și parabola aluatului** : Matei și Luca au adăugat trăsături de culoare eshatologică în ambele parabole. Au făcut din planta muștarului un copac iar în parabola aluatului, ei zugrăvesc în mod radical masa abundenții de aluat, iar pâinea coaptă din această cantitate ar da de mâncare la mai mult de o sută de persoane. Aceste aspecte din parabole care transcend limitele realității, vor să ne spună că avem de a face cu realități divine.

Ambele parabole, zugrăvesc un contrast puternic. Astfel ni se arată grăunțele de muștar, lucrul cel mai mărunț pe care ochiul omului îl poate percepe, „cea mai mărunță dintre toate semințele de pe pământ”; fiecare cuvânt îi accentuează mizea: „și când el crește, este cel mai mare între toate legumele și face ramuri mari încât toate păsările cerului pot fi sălășluite de el”; apoi ni se arată o buățică de aluat (cf. 1Cor 5,6) absurd de mică în comparație cu marea masă de aluat dospit. gospodina o frământă, o acoperă cu un ștergar, lasă frământătura să stea peste noapte și când se întoarce la ea dimineața, întreaga masă de aluat este dospită.

În Talmud, sămânța este imaginea Învierii, simbolul tainei vieții prin moarte.

Mentalitatea orientală vede două situații:

- sămânța moartă, aici simbolizează moartea;
- holda în valuri, simbolizează viața.

În **parabola semănătorului** avem la început o descriere generală a semănatului, însă în ultimul verset avem deja timpul secerișului. Năvala Împărăției lui Dumnezeu este comparată cu secerișul. Avem o descriere a multiplelor frustrări la care este expusă munca semănătorului (ogorul încă înțelenit și nearat), iar pe de altă parte zugrăvește tabloul ogorului în pârg, încărcat de darurile sale pentru seceriș. Anormala triplare după moda orientală a rodului recoltat (30, 60, 100) simbolizează revărsarea eshatologică a plenitudinii divine, depășind orice măsură umană. În ciuda oricărui eșec sau opoziție, încă de la începuturile cele fără de speranță, Dumnezeu aduce finalul triumfător pe care îl promisese.

Să ne gândim la gospodar, zice Isus; el ar putea prea bine să dispere având în vedere mulțimea factorilor adverși care îi distrug și îi amenință semănătura. Cu toate acestea el rămâne nezdruccinat în încrederea sa, că un bogat seceriș îi va răsplăti munca. „Vai vouă credincioșilor! Cum de nu aveți credință?” (Mc 4,40). Uitați-vă la gospodar, spune Isus, care așteaptă cu nerăbdare timpul secerișului. Tot astfel, ceasul lui Dumnezeu vine negreșit. Până atunci se cuvine ca omul să aștepte cu răbdare și să nu încerce să-l depășească pe Dumnezeu, ci cu deplină încredere să lase totul în grija Lui.

Trăsătura comună celor patru parabole este contrastul dintre început și sfârșit Neînsemnătatea începutului și triumful sfârșitului. Fructul este rezultatul seminței; sfârșitul este implicit în început, ceea ce este infinit de mare este deja activ în ceea ce este infinit de mic.

B. Parabola judecătorului nedrept

O văduvă, (în VT văduvele și orfanii sunt tipuri constante de neajutorați și oropsiți) își prezintă cazul unui singur judecător, nu înaintea unui tribunal, de aceea s-ar părea că este vorba de o afacere bănească, o datorie, un amanet, o parte de moștenire care i-a fost reținută. Ea este prea săracă pentru a-l mitui pe judecător. Oponentul ei se presupune a fi un bogat și influent; deci stăruința este unica ei armă (Mc 6,26; Lc 18,13) „și un timp nu a voit” având în vedere influența oponentului ei. În cele din urmă el cedează, iar ceea ce-l face să cedeze este insistența ei. El este obosit de neîncetata ei cicăleală și dorește să fie lăsată în pace.

„Oare nu se va grăbi Dumnezeu să-i izbăvească pe cei aleși ai săi care strigă către el zi și noapte, chiar dacă el le pune răbdarea la încercare!”

Parabola se încheie cu o neașteptată notă de o profundă gravitate.

Alegerea din partea lui Isus a acestui judecător brutal, pentru a solicita sollicitudinea lui Dumnezeu, trebuie să-i fi șocat pe ascultătorii săi în așa măsură încât a devenit indispensabilă o interpretare.

Luca leagă această parabolă de cea a fariseului și vameșului, amândouă urmărind să dea îndrumări la modul corect de a ne ruga (cf. 18,1): rugăciunea trebuie să fie stăruitoare și umilă.

Isus voia ca prin această parabolă ascultătorii săi să tragă concluzia din ceea ce a făcut judecătorul cu privire la modul de a lucra a lui Dumnezeu. Dacă acest om lipsit de considerație față de alții, care refuzase să asculte plângerea văduvei, își pleacă în cele din urmă urechea la nenorocirea ei, numai cu scopul de a scăpa de insistențele ei, cu cât mai mult o va face Dumnezeu! Dumnezeu ascultă plânsul săracilor cu o răbdare neostoită; ei sunt aleșii lui, el este mișcat de compasiune pentru nevoile lor, și deodată el intervine pentru izbăvirea acestora.

Aproape o dublură a parabolei judecătorului nedrept este **parabola prietenului trezit în mijlocul nopții**, de a-i cere ajutor (Lc 11,5-8).

Parabola dă o descriere a condițiilor dintr-un sat palestinian. Nu există prăvălii și înainte de răsăritul soarelui, gospodina coace cantitatea de pâine necesară zilnic familiei; dar în general, în sat se știe cine a mai păstrat ceva pâine de cu seară. Este o datorie limpede în Orient să-ți tratezi bine oaspetele. Orientalul se culcă devreme, seara casa este în întuneric; micul opait cu ulei „care arde în timpul nopții, nu dă decât o lumină slabă. „Ușa a fost înșchisă demult” adică zăvorâtă și încuiată. Zăvorul este un drug de lemn sau de fier care alunecă prin niște belciuge în tocul ușii; a trage zăvorul este un gest obositor și face mult zgomot „Și copiii sunt în pat împreună cu mine” (întreaga familie dormea pe o saltea). Deci toți ar fi deranjați dacă tatăl ar trebui să se scoale să tragă zăvorul. „Nu pot” înseamnă, că de atâtea alte ori, „nu vreau”. Desigur, chiar dacă el nu-i va da ceea ce-i cere pe baza prieteniei, totuși îi va da „pentru stăruința lui supărătoare”. Luca a transmis parabola în contextul instrucțiunii despre rugăciune din 11,1-13. Și de aceea a înțeles-o ca fiind un îndemn la rugăciune neîncetată așa cum arată clar în versetele 11,9-13.

„Cere-ți și vi se va da; căutați și veți găsi; bateți și vi se va deschide”.

Parabola nu se ocupă de inoportunitatea solicitantului, ci de certitudinea că cererea va fi onorată. Și dacă acest prieten deșteptat din somn la miezul nopți se grăbește să răspundă cererii unui vecin aflat în nevoie, cu atât mai mult va face aceasta Dumnezeu. El își pleacă urechea la strigătul celor în nevoie și le vine în ajutor. El face mai mult decât cer ei, deci, puteți să lăsați totul în mâna Lui. Ambele parabole exprimă încrederea că Dumnezeu va auzi glasul celor aflați în nevoi.

În timp ce parabolele de contrast (primele patru) exprimă încrederea lui Isus în fața îndoielii cu privire la misiunea Sa, parabola judecătorului și a prietenului urmăresc să-i pătrundă pe ucenici de certitudinea că Dumnezeu îi va elibera de

restricția ce va veni (persecuții, injurii, denunțuri, procese, martiriu). Nu vă speriați în fața persecuției, zice Isus, voi sunteți aleșii lui Dumnezeu El va auzi strigătul vostru.

Cele două tipuri de parabole exprimă aceeași nezdruccinată încredere.

The Pedagogy of Jesus

3. The great certainty

We have two groups of parables:

A. On the one hand the four parables:

-The mustard seed (Mc 4:30; Le 13:18; M 13:21)

-The parable of the leaven (Mt 13:33; Le 13:20)

-The sower (Mc 4:3-8)

-The patient farmer (Mc 4:26-29)

B. On the other hand:

-Parable of the unjust judge (Le 18: 2-8)

-the parable of the friend who is asked for help in the middle of the night (Le 11: 5-8)

A. The common feature of the four parables is the contrast between the beginning and the end, the insignificance of the beginning and the triumph of the end. The fruit is the result of the seed; the end is implicit in the beginning, what is infinitely great is already active in what is infinitely small.

B. The common feature of these two parables is the certainty that the request will be honoured due to the insistence of the requester. In conclusion, God will answer our prayers if we trust him and know how to ask insistently: "Ask and it will be given to you; seek and you will find; knock and it will be opened to you".

Petrolul românesc - „axa” geostrategică a relațiilor româno-germane - 1940-1944 (I)

Prof. dr. Spiridon Lucian

Al Doilea Război Mondial a reprezentat cea mai mare confruntare militară, economică, politico-diplomatică pe parcursul secolului al XX-lea. Pe durata războiului, cele două alianțe (Axa și Națiunile Unite) s-au confruntat în mai multe zone ale Globului (Europa, Africa, Oceanul Pacific). În acest context, petrolul a jucat un rol hotărâtor în declanșarea și evoluția celui de Al doilea Război Mondial, fiind considerat, pe drept cuvânt „nervul” războiului modern. Rolul petrolului în desfășurarea războiului a fost remarcat sintetic de istoricul francez Jean Berrely. Acesta afirmă că „mai mult decât primul război mondial, războiul din 1939-1945 a depins de petrol a cărui importanță a fost esențială”¹.

Faptul că România deținea 2,2% din producția mondială de petrol, fiind cea de-a șasea țară exportatoare din lume, după U.R.S.S., U.S.A., Venezuela, Iran, Bahrein, Indiile Olandeze, explică rolul important pe care l-a avut, atât în cadrul relațiilor cu Germania, cât și cu Alianții. Relația României cu Reichul a fost una specială, datorită faptului că la începutul războiului, petrolul se afla în cantități mai mari în tabăra Alianților, fapt relevat de un alt istoric francez, Rene Sedillot, care observa cu justete că „în desfășurarea conflictului petrolul va lucra pentru victoria națiunilor care îl au deja, pentru înfrângerea națiunilor lipsite de el”².

¹ Gheorghe Buzatu, *O istorie a petrolului românesc*, Editura Enciclopedică, București, 1998, p. 315. Pe parcursul deceniilor în cadrul istoriografiei referitoare la cel de-al doilea război mondial și la istoria petrolului au apărut mai multe lucrări dintre care pot fi amintite cele semnate de către: Gheorghe Buzatu, *România și marile puteri (1939-1947)*, Editura Enciclopedică, București, 2003, Rebecca Haynes, *Politica României față de Germania între 1936-1940*, Editura Polirom, Iași, 2003, Gavriil Preda, *Importanța petrolului românesc 1939-1947*, Ed. Printeuro, Ploiești, 2001, Constantin Dobrescu, *Istoricul societății Astra Română 1880-1948*, Ed. Scrisul Prahovean, Cerașu, 2002, Lhotar Grunhald, *Al doilea război mondial. Politică și strategie*, Editura Rao, București, 2012, P. Milza, F.G. Dreyfus, A. Jourcin, *Istoria Universală*, vol 3, *Evoluția lumii contemporane*, Editura Univers Enciclopedic, București, 2006, pp. 431-467; Vasile Virgil Coman, *Hitler și petrolul prahovean. Zona strategică Valea Prahovei în perioada celui de-al doilea război mondial*, Ed. Cetatea de Scaun, Târgoviște, 2017; Viorel Mionel, *Resurse geostrategice. Geografia economică în arena politicii globale*, Ed. Universitară, București, 2015, Ian Kershaw, *Drumul spre iad. Europa 1914-1949*. Traducere din limba engleză Alexandru Țârdea, Ed. Litera, București, 2021.

² Rene Sedillot, *Istoria petrolului*, Ed. Politică, București, 1979, p. 228.

„Monitorul Petrolului din România”, organ de difuzare a informațiilor privitoare la evoluția industriei petroliere, în unul din numerele apărute în 1940, afirma că petrolul devenise „elemental vital pentru mijloacele folosite în războiul modern”³.

Colaborarea româno-germană în domeniul petrolului se poate afirma că a început încă din perioada interbelică și s-a intensificat, începând cu anul 1939, prin semnarea primului tratat economic dintre cele două state, în timpul regimului lui Carol al II-lea. În perioada anilor 1938-1939 și începutul anului 1940, Germania a început cumpărarea de acțiuni la companiile române de petrol „Astra”, „Columbia”, „Steaua Română”, de la societăți de profil din străinătate, cu precădere franceze și engleze, care dețineau pachete majoritare de acțiuni la societățile românești amintite. S-a ajuns, astfel, la un paradox, ca partea germană, în țară, să aibă mai puține acțiuni la societăți petroliere românești, dar, datorită faptului că achiziționase acțiuni de la societățile străine, să aibă putere de decizie în conducerea societăților.

În aceste condiții, cu toate că România își declarase neutralitatea la începutul războiului, a trebuit să colaboreze cu Germania. Datorită faptului că Germania deținea acțiuni în industria petrolieră românească, cât și a succeselor de pe front, la începutul anului 1940, România va începe negocieri în vederea încheierii unor noi acorduri economice româno-germane. În intervalul martie-mai 1940, la București, vor avea loc negocieri economice la care vor lua parte, ca reprezentanți ai Germaniei: W. Fabricius, M von Killinger, K. Clodius, H. Neubacher, iar România fiind reprezentată prin Victor Slăvescu, Mircea Cancicov, Grigore Gafencu. În cadrul discuțiilor, Clodius, ca reprezentant al părții germane, cerea, printre altele, „adâncirea raporturilor economice și financiare”⁴, aducerea în România a 1000-1500 de specialiști germani „pentru a colabora la exploatarea cât mai rațională a pădurilor, terenurilor agricole și subsolurilor”⁵. Toate cererile părții germane vor fi respinse inițial, datorită faptului că se încălca neutralitatea țării.

După alte runde de negocieri economice între cele două țări, ținând cont și de evoluția războiului, care dusese aproape la căderea Franței⁶, la 27 mai 1940 se va semna unul dintre cele mai importante tratate economice româno-germane, așa numitul „Pact armament-petrol”, care va determina accelerarea raporturilor economice și angrenarea României, chiar și neoficial, în cel de Al

³ Gh. Buzatu, I. Scurtu, *Istoria românilor în secolul XX (1918-1948)*, Ed. Paideea, București, 1999, p.371.

⁴ Gavriil Preda, *op.cit.*, p.109.

⁵ *Ibidem*.

⁶ Franța va capitula în iunie 1940.

Doilea Război Mondial. Tratatul a fost semnat de Mircea Cancicov și Herman Neubacher și prevedea printre altele că plata produselor exportate către ambele părți să se facă „prin compensare directă”⁷. România dădea Germaniei țitei la schimb cu materiale de război. Partea română, în cadrul acestor negocieri, a făcut concesiuni prin acceptarea unui preț redus la petrolul exportat, iar prețul antebelic al materialelor de război nu a fost precizat în nicio anexă a tratatului. Privitor la modul de încheiere al tratatului, Grigore Gafencu, ministru de externe al României din acea perioadă, nota în urma convorbirii cu Clodius, la 26 martie 1940, că „pe măsură ce Moscova, Berlinul și Roma se apropie între ele, netezind divergențele care le despart, libertatea noastră de acțiune scade... Nu ne mai putem sprijini pe unii împotriva altora”⁸. Tratatul din 27 mai 1940 a pus bazele colaborării româno-germane, accentuată datorită situației internaționale, pe parcursul guvernării Antonescu, care a avut în prim plan, petrolul, resursa vitală a lui Hitler și a armatei sale.

Trebuie menționat că, prin intermediul lui Ribbentrop, în 26 august 1940, Hitler a cerut părților română și maghiară să se întâlnească la Viena pentru a încheia conflictul dintre ele, privind problema Transilvaniei. Hitler⁹ dorea o finalizare cât mai rapidă a conflictului, pentru a nu fi periclitată resursele de petrol din zona Ploiești. Două zile mai târziu, la 28 august 1940, în cadrul unei întrevederi dintre Hitler și Ciano, ministru de externe al Italiei, la Berchtesgaden, se va discuta și problema petrolului românesc. Hitler lăsa mână liberă lui Ciano și Ribbentrop pentru rezolvarea conflictului dintre România și Ungaria. Prin trasarea graniței între cele două țări, Germania dorea să fie cât mai aproape de zona Ploiești pentru a controla zăcămintele de petrol. Ea a profitat apoi de diferendul româno-ungar pe durata războiului, folosindu-se de așa numita tactică a ținerii „celor două fiare în foc”. După Dictatul de la Viena, părțile germană și italiană au garantat granițele românești, germanii trimițând și o Misiune Militară Germană în România¹⁰ pentru a-i apăra granițele, dar

⁷ Gavriil Preda, *op. cit.*, p. 113.

⁸ *Ibidem*, p. 115.

⁹ Referitor la regimul instaurat de Hitler vezi: Norbert Frei, *Statul Fuhrerului. Regimul național socialist 1933-1945*, Grupul Editorial Corint, București, 2007; Ian Kershaw, *Hitler*, Ed. Meteor Press, București, 2012;

¹⁰ Referitor la rolul Misiunii Militare Germane vezi: Martin Victor Răzvan, *Colaborarea militară româno-germană. Aspecte ale sosirii Misiunii Militare Germane în România în România în ecuația păcii și dictatului. Culegere de studii și comunicări prezentate la sesiunea dedicată aniversării a 80 de ani de la înființarea Centrului de Cercetare și Păstrare a Arhivelor Militare Istorice General Radu Rosetti, 28-30 iulie 2000*, Pitești, 2001, pp. 352-362; Sorin Turturică, *Misiunea Aeriană Germană și instruirea aviației române de vânătoare (octombrie 1940-februarie 1941)*, în vol. „100 de ani de învățământ militar aeronautic. Tradiție

obiectivul principal era acela de a avea sub protecție și de a interveni, în caz de necesitate, în zona Ploiești. Referindu-se la această solicitare, purtătorul de cuvânt al Legației Germaniei, von Ritgen, menționase, într-o discuție particulară, care avusese loc la 30 iunie 1940, că „Germania dorește să protejeze România în fața unui eventual atac sovietic”¹¹.

Despre Dictatul de la Viena și interesele Germaniei reflectate prin acest dictat a vorbit și Eugen Cristescu¹², șeful S.S.I. din timpul guvernării Antonescu care, în cadrul interogatoriului din procesul lui Ion Antonescu, interogatoriu ce a avut loc în zilele de 13-15 aprilie 1946, a mărturisit că „Germania vroia să fie cât mai aproape de petrolul românesc. Germania vroia ca blindatele ei să pătrundă de la Brașov până spre zona petroliferă, iar ei (n.n. germanii) doreau ca aceasta să fie sigur sub influența lor”¹³. Brașovul rămânea României și

și continuitate. Doctrină, instruire și înzestrare. Personalități. Acțiuni militare.”, Ed. Centrului tehnic editorial al armatei, București, 2013, pp. 407-414; Cu privire la trimiterea în România a unei Misiuni Militare Germane ministru plenipotențiar sovietic la București, Anatoli Lavrentiev trimetea în data de 20 octombrie 1940, ministrului de externe sovietic, Molotov, o scrisoare în care menționa că „Oficial Guvernul român spune că invitarea trupelor germane în România are drept scop instruirea armatei române și dotarea tehnică a tuturor compartimentelor armatei. Impresia este că adevăratul motiv pentru care guvernul român a făcut acest pas este promisiunea Germaniei că, după reînarmarea armatei române, cu ajutorul statelor Axei, vor depune toate eforturile pentru revenirea la România a provinciilor pierdute” Apud, Elena Iuliana Lache, *Statutul internațional al României de la război la pace (1939- 1947)*, Ed. Militară, București, 2010, p. 141.

¹¹ Rebecca Haynes, *op. cit.*, p. 152.

¹² După preluarea puterii Ion Antonescu a emis o nouă lege de organizare și funcționare a serviciilor de informații înființând începând cu septembrie 1940 *Serviciul Special de Informații*. Această nouă structură informativă înlocuia fostul *Serviciu Secret*, condus printre alții de către Mihail Moruzov. Referitor la activitatea lui Moruzov vezi Cristian Troncotă, *Mihail Moruzov și frontul secret*, Ed. Elion, București, 2004. Cu privire la înființarea noului serviciu vezi decretul lege numărul 3083, în „Monitorul Oficial” partea I, 25 septembrie 1940. Un al doilea decret cu numărul 3084 publicat tot în „Monitorul Oficial” din aceeași zi de 25 septembrie 1940 menționa că noul șef al S.S.I. era colonelul Ioan Nicolaid. Acesta a fost însă înlocuit cu Eugen Cristescu, fost șef al Siguranței. Despre numirea lui Eugen Cristescu la conducerea principalului serviciu de spionaj românesc din aceea perioadă, mai târziu fratele său, Gheorghe Cristescu avea să afirme că „printre candidații la postul de șef al S.S.I., 3 sunt mai preciși, și anume Tomescu Ștefan, inspector și șef al contraspionajului de la Marele Stat Major, Constantin Maimuca, inspector general la Siguranță și generalul Seinescu, fost șef al Secției a doua Informații din Marele Stat Major. Dar este numit un al patrulea și anume Eugen Cristescu”, Idem, *Omul de taină al Mareșalului*, Ed. Elion, București, 2005, p. 175 (în continuare *Omul de taină*).

¹³ *Procesul mareșalului Ion Antonescu. Documente*, Ediție prefăcută și îngrijită de Marcel Dumitru Ciucă, cu un cuvânt înainte de Iosif Constantin Drăgan, Ed. Saeculum I.O., vol. III, București, 1995, p.240.

pentru că avea o minoritate germană puternică. Un interes, la fel de mare, față de teritoriul României și resursele ei de petrol a manifestat și U.R.S.S., care prin ocuparea Basarabiei și Bucovinei de Nord se apropia de zona Ploiești¹⁴. S-a

¹⁴ Atât înainte de 22 iunie 1941 cât și ulterior acestei date spionajul sovietic a infiltrat din peste Prut mai multe rețele de spioni atât în zona Moldovei cât și a zonei Ploiești cu scopul de a strange informații referitoare la armatele germano-române din acele zone. Astfel în februarie 1941 au fost prinși doi spioni care acționau în zona județului Iași. Ei aveau asupra lor armamentul necesar și sumele de bani aferente desfășurării misiunii. Obiectivul lor era de a „afla unde se găsesc unități militare germane și de a duce dincolo acte de ale ostașilor germani aflați în Moldova” A. N. I. C., P.C.M., dosar 164/1941, f. 2. În luna martie 1941, într-un raport, întocmit de Secția a 5 a din Marele Stat Major, intitulat *Doctrina și caracteristicile conducerii războiului în armata sovietică* se arăta că, „forța de atac era dată de grupele de parașutiști sau de partizani lansate în spatele frontului cu misiunea de a sprijini în mod efectiv armata operativă pentru a influența moralul populației și a trupelor combatante” Mioara Anton, *Propagandă și război. Campania din est(1941-1944)*, Ed. Tritonic, București, 2004, p. 326. Autoritățile militare sovietice în rapoartele transmise către Stalin arătau că „de pe teritoriul Basarabiei, aviația sovietică putea să țină sub amenințare exploatarea petroliere ale României, care era principala furnizoare de petrol a Germaniei. Era nevoie de Bucovina de nord, pentru că pe teritoriul ei trecea o linie paralelă cu linia frontului, de importanță strategic, de la Odessa prin Chișinău, Cernăuți la Lvov, care avea ecartament European și care permitea folosirea materialului rulant de pe căile ferate ale Europei” Apud, Victor Suvorov, *Sinuciderea. De ce a atacat Hitler Uniunea Sovietică*, Ed. Polirom, Iași, 2012, p.261. Pentru mai multe detalii referitoare la acțiunile aviației sovietice și ale spionajului efectuat de U.R.S.S. asupra teritoriului României în timpul războiului vezi și: Viorel Gheorghe, *Județul Prahova 22 iunie-15 iulie 1941. Secvență din războiul aerian*, în „Anuar”, Tom X, 2001, p.148-157; Idem, *Războiul aerian la Curbura Carpaților (1941-1942)*, în „Mousaios”, Tom VII, Buzău 2001, p. 259-282; Idem, *România sub bombele aviației sovietice (22 iunie -30 iunie 1941)*, în „Mousaios”, Tom VIII, Buzău 2001, pp. 400-475; Idem, *România sub bombele aviației sovietice 1 iulie 1941-august 1943*, în „Mousaios”, Tom IX, Buzău 2004, p.409-446; Aurel Pentelescu, *op.cit.*; Alexandru Alin Spânu, *Atacurile aeriene sovietice asupra României (22 iunie-16 octombrie 1941)*, în volumul *Omagiul istoricului Valeriu Florin Dobrinescu*, Coordonator Horia Dumitrescu, Editura Pallas, Focșani, 2003, pp. 547-559; Laurențiu Constantin, *Uniunea Sovietică între obsesia securității și insecurității. Glacisul strategic în politica externă sovietică 1917-1947*. Cuvânt înainte de Acad. Dinu C. Giurescu, Editura Corint, București, 2010; Lucian Spiridon, *Bombardamentele sovietice asupra județului Iași (1941-1944)*, în „Orizont XXI”, an VI, nr 1 (21)/2011, pp.18-31; Idem, *Bombardamentele sovietice asupra județului Iași iunie –iulie 1941*, în vol. „100 de ani de învățământ militar aeronautic. Tradiție și continuitate. Doctrină, instruire și înzestrare. Personalități. Acțiuni militare.”, Ed. Centrului tehnic editorial al armatei, București, 2013, pp. 475-484.; Idem, *Acțiuni de spionaj sovietic în România (1941)* în vol. „Acta Moldaviae Meridionalis”. Anuarul Muzeului Județean „ Ștefan cel Mare”, Vaslui, nr. XXXIII, 2012, Ed. Pim, Iași, 2013, pp. 379-395; Ottmar Trașcă, *Relațiile politice și militare româno-germane septembrie 1940- august 1944*, Ed. Argonaut, Cluj Napoca, 2013; Vadim Guzun, *Complimente de la tanti Haritina. Spionaj sovietic în România 1924-1944*. Prefață Dennis Deletant, Ed. Argonaut, Cluj Napoca, 2018;

ajuns astfel ca Germania și U.R.S.S. să se atace indirect, chiar înainte de 22 iunie și datorită apropierii prea mult a sovieticilor de zona Ploiești. Toate acțiunile întreprinse de România în timpul lui Carol al II-lea pe parcursul anilor 1939-1940 au dus la o accentuare a influenței germane în economia României (mai ales în domeniul petrolului), cât și în politica externă românească. În aceste condiții va avea loc venirea la conducerea României a generalului Antonescu. Germania era tot mai interesată de resursele de petrol din România. Într-un raport al generalului Kurt von Tippelskirch, datat septembrie 1940, referitor la câmpurile petrolifere din România, se afirma „câmpurile petrolifere, putem fi siguri, sunt bine protejate împotriva sabotajului, dar împotriva atacurilor aeriene apărarea lor e total inadecvată”¹⁵.

În cadrul unei discuții cu un reprezentant al Ungariei, în 10 septembrie 1940, Hitler avea să afirme, referitor la raportul lui Tippelskirch că „păstrarea în bună stare a câmpurilor petrolifere românești este de asemenea de extremă importanță psihologică. Dacă acestea ar fi cuprinse de flăcări în prezent ar surveni o considerabilă întărire a voinței britanicilor de a rezista”¹⁶. Se poate remarca, din declarația lui Hitler către reprezentantul Ungariei, interesul major al Germaniei pentru protejarea resurselor de petrol românesc. Plecând de la interesul manifestat de Germania pentru petrolul românesc, I. Antonescu va cere, în 13 septembrie 1940, ajutorul acesteia, cât și Italiei, pentru apărarea zonei petrolifere de atacurile britanicilor. Sprijinul german a fost acordat prin Misiunea Militară Germană ce se afla în România din perioada imediat următoare Dictatului de la Viena, Misiune condusă de locotenentul W. Speidel.

În 27 septembrie 1940, Antonescu va prezenta guvernului ceea ce solicitase părții germane privitor la apărarea zonei petrolifere. România solicitase Germaniei mijloace moto mecanizate, aviație de vânătoare și de apărarea zonei, aparatură antiaeriană. Din cele solicitate în septembrie 1940 de I Antonescu, vor veni în România „o divizie motorizată, aparatură antiaeriană, precum și patru escadrille de vânătoare”¹⁷. La 1 octombrie 1940 se va semna, la București, *Convenția româno-germană asupra plății livrărilor de produse petrolifere române*. Prin această convenție se stabilea, între altele, încetarea efectelor din

Oleg V. Hlevniuk, *Stalin. O nouă bibliografie a unui dictator*. Traducere din limba engleză Anca Simitopol, Ed. Litera, București, 2019.

¹⁵ Eugen Preda, *Miza petrolului în vârtoarea războiului*, Ed. Militară, București, 1983, p.57.

¹⁶ *Ibidem*, p. 51.

¹⁷ *Stenogramele Ședințelor Consiliului de Miniștri. Guvernarea I. Antonescu, vol 1(sept-dec 1940)*. Ediție de documente întocmită de Marcel Dumitru Ciucă, Aurelian Teodorescu, Bogdan Fl. Popovici, București, 1997, p.145.

(în continuare Stenogramele).

27 mai 1940, anulându-se compensarea directă armament –petrol, se modifica cursul de schimb leu –marcă, astfel ca toate contractele după 1 octombrie 1940 să aibă la bază paritatea 1 marcă=50 lei. Conform Protocolului Confidențial asupra rezultatului sesiunii a IX-a a Comisiunilor Guvernamentale Română și Germană, se stipula că, pe perioada 1 oct. 1940 - 30 sept. 1941, să se facă exporturi românești în valoare de 400 milioane R. M. (Reich Mark). Circa 60% din această sumă o reprezenta valoarea produselor petroliere, adică 240 milioane R.M. Prin acest protocol, exportul de produse petrolifere, în 1940, s-a făcut în principal spre Germania și țările care depindeau de ea, fapt recunoscut și de istoricul Andreas Hilgruber, care afirma că „au fost date 1 334 000 tone produse petrolifere către aceste state și către armata germană de pe front în 1940”¹⁸. Relația româno-germană este remarcată și de presa americană prin ziarul „The New York Times” din 15 octombrie 1940, care afirma în unul din articolele sale, referitor la un posibil conflict sovieto-german că „în viitorul conflict sovieto-german, România va fi cu Germania”¹⁹. Cu o zi înaintea publicării articolului în ziarul american, într-o întâlnire dintre Hitler și Ricardi, ministrul comerțului din Italia, Hitler afirma că „posedarea sigură a resurselor de petrol românești are de asemenea importanță psihologică determinantă pentru rezultatul războiului”²⁰.

În ședința Guvernului din 7 septembrie 1940, Antonescu cere încetinirea exporturilor de petrol către Germania, pentru ca, mai târziu, România să nu rămână la mâna rușilor. În aceeași ședință, ministrul Economiei Naționale, Gheorghe Leon, anunța că germanii vor construi conducta de petrol Ploiești-Giurgiu. Ion Antonescu va cere ca această conductă, ca și altele, să fie sub administrarea statului român, ținând cont că petrolul „e o avuție națională și statul este stăpân pe ea”²¹. Condiția pusă de Antonescu se datora faptului că societăți străine controlau tot mai mult această bogăție.

Referitor la această situație, Horia Sima afirma, în 15 noiembrie 1940, că partea germană dorea să cumpere acțiuni la aceste societăți. Până în acel moment, partea germană achiziționase 33,8% din capitalul societăților petrolifere. Trebuie menționat că, în noiembrie 1940, a existat un moment de tensiune între Germania și Italia, provocat de atacarea Greciei de către Italia, acțiune care s-a soldat cu înfrângerea Italiei. Acest eveniment putea periclită apărarea zonei petrolifere române. Într-o scrisoare datată 20 noiembrie 1940,

¹⁸ Apud, Gavriil Preda, *op.cit.*, p. 155.

¹⁹ Gh. Buzatu, *O istorie a petrolului*, p. 333.

²⁰ Apud, G. Preda, *op.cit.*, p. 60.

²¹ *Stenogramele*, vol 1, p. 428.

trimisă de Hitler lui Mussolini, acesta arăta impicațiile atacului italian asupra Greciei, atac care a dus la periclitarea zonei Ploiești, în care „nu există o apărare eficace a regiunii petrolifere”²², iar din punct de vedere militar, atacul italian a pus în pericol poziția armatelor italiană și germană. Din cauza acestui conflict, regiunea Ploiești ar fi putut fi atacată mult mai ușor de anglo-americiani. Luând în calcul posibilele atacuri anglo-americiane asupra zonei petrolifere din România, Hitler afirma, în scrisoarea către Mussolini, că „Ungaria trebuie să consimte la transportul de unități germane mai mari spre România”²³, iar „România va accepta această sporire a forțelor germane în folosul propriei sale apărări”²⁴. Pe parcursul lunii decembrie vor avea loc sabotaje la unele sonde de petrol. În 12 decembrie 1940, agenția de presă „Reuters”, citând un corespondent al unei agenții de presă independent franceză, din Istanbul, informa că au loc deraieri de trenuri încărcate cu produse petrolifere, cât și sabotaje la sondele de petrol. În urma acestor acțiuni, se menționa că au fost arestate mai multe persoane.

În cadrul vizitei efectuate de I. Antonescu în Germania²⁵, la Obersalzberg, în 14 ianuarie 1941, vizită prilejuită de convorbirile cu Hitler și Ribbentrop, privitoare la eliminarea legionarilor din guvern²⁶, conducătorul statului român atrăgea atenția părții germane asupra unor eventuale atacuri ale aviației britanice contra „regiunilor petrolifere românești și a rezervoarelor de țitei depozitate în portul Constanța”²⁷. Privitor la apărarea zonei petrolifere din România, Hitler afirma că trebuie neapărat „asigurată apărarea regiunii petrolifere de importanță vitală pentru Germania, pentru care rămâne răspunzător șeful Misiunii Militare Germane”²⁸. Pe parcursul lunii ianuarie 1941, vor avea loc mai multe întâlniri între reprezentanții Germaniei la

²² Andreas Hillgruber, *Hitler, regele Carol și mareșalul Antonescu. Relații româno-germane (1938-1944)*, Ediție și studiul biobibliografic de Stelian Neagoe, Ed. Humanitas, București, 1994, p. 194.

²³ Teodor Mavrodin, *Mareșalul Antonescu întemnițat la Moscova*, Ed. Carminis, Pitești, 1998, p.45.

²⁴ *Ibidem*.

²⁵ Referitor la întâlnirile avute de autoritățile române cu cele germane în preajma și pe parcursul războiului vezi: Ion Calafeteanu, *Români la Hitler*, Ed. Univers Enciclopedic, București, 1999.

²⁶ Referitor la evenimentele care au avut loc între 21-23 ianuarie 1941, cunoscute în istoriografie ca „rebeliunea legionară” vezi: *Evenimentele din ianuarie 1941 în arhivele germane și române*. Studiu introductiv de dr. Gheorghe Buzatu, Ediție îngrijită și note de Radu Dan Vlad, Ed. Majadahonda, București, 1999; Ottmar Trașcă, Ana Maria Stan, *Rebeliunea legionară în documente străine (germane, franceze, maghiare)*, Ed. Albatros, București, 2002;

²⁷ GH.Buzatu, *O istorie a petrolului*, p. 346.

²⁸ Teodor Mavrodin, *op.cit.*, p. 51.

București și cei ai armatei române în cadrul cărora s-a abordat problema apărării regiunii petrolifere române. În 19 ianuarie 1941 se va semna, între Misiunea Militară Aeriană Germană din România, Subsecretariatul de Stat al Aerului din România și Ministerul Economiei Naționale o convenție privitoare la alimentarea aviațiilor română și germană cu benzină. Această convenție făcea parte din strategia Germaniei privind realizarea dispozitivului de atacare a U.R.S.S., dispozitiv întocmit de O.K.W. (Înaltul comandament al Wehrmacht-ului). Convenția stipula, printre altele, preluarea după rețetă germană a unui tip de benzină de aviație, denumită carburant B4. Întreaga cantitate de carburant B4 trebuia să fie trecută în proprietatea statului, pentru a fi folosită de cele două aviații. Era interzis, prin convenție, exportul benzinei, stimulându-se, în același timp, extracțiile de țitei. În 3 februarie 1941, la Berghof, Hitler a convocat o conferință cu principalii săi colaboratori militari (Keitel, Halder, Jodl)²⁹ unde s-a discutat despre operațiunea Barbarossa, ce urma să fie lansată contra U.R.S.S. În cadrul acestei conferințe, Hitler a recunoscut că sarcina cea mai importantă a Reichului în România este protejarea regiunii petrolifere.

Ca urmare a discuțiilor purtate între partea română și cea germană, în 14 ianuarie 1941, cât și a întâlnirilor dintre reprezentanții ambasadei germane în România și reprezentanții armatei române, în 11 februarie 1941, generalul Antonescu va ordona întărirea pazei zonei petrolifere și a porturilor Cernavodă și Constanța „contra atacurilor englezești”³⁰. Ion Antonescu va recunoaște că „la portul Constanța mai trebuia să se lucreze pentru perfecționarea sistemului”³¹. Tocmai pentru a se evita aceste atacuri, a doua zi, pe 12 februarie 1941 se va încheia, între Marele Stat Major și Misiunea Militară Germană, o convenție militară conform căreia „apărarea totală pe uscat, aer și pe mare a instalațiilor de producție petrolieră, cisternelor, rezervoarelor de petrol și terenurilor de petrol revine Marelui Stat Major, care este responsabil și care va fi sprijinit în acest scop de trupe și comandamente germane”³². Conform convenției, apărarea antiaeriană a României a fost împărțită în trei zone, strict

²⁹ Privitor la desfășurarea pe parcursul războiului a unor astfel de întruniri ale lui Hitler cu principalii lui colaboratori din domeniul militar și nu numai vezi lucrările: Franz Halder, *Jurnal*. Versiunea românească Corina Grigore Pintilie, Editura Elit, București, 1998; Henrik Eberle, Matthias Uhl, *Dosarul Hitler. Dosar secret al NKVD alcătuit pentru Iosif.V. Stalin pe baza protocoalelor de anchetă ale aghiotantului personal al lui Hitler, Otto Gunsche și ale ordonanței Heinz Linge, la Moscova în 1948-1949*. Traducere de Ioana Constantin, Ed. Meditații, București, 2007.

³⁰ *Stenogramele*, vol.II (ian-martie 1941), p. 212.

³¹ *Ibidem*.

³² Gavriil Preda, *op. cit.*, p. 233.

legate de extracția, prelucrarea și transportul produselor petrolifere, în cadrul cărora participau și forțe și mijloace ale armatei germane din România. Cele trei erau:

- Zona A, care cuprindea zona petroliferă Ploiești, Târgoviște, Câmpina;
- Zona B, care cuprindea portul petrolier Constanța și podul de peste Dunăre de la Cernavodă;
- Zona C, cuprindea portul petrolier Giurgiu și stațiile de încărcare aferente lui.

La 26 februarie 1941 s-a încheiat o înțelegere între Subsecretariatul de Stat al Aerului și Misiunea Militară Germană din România. Conform acestei înțelegeri, se dorea derularea unui program de construcții destinat protejării rezervoarelor și instalațiilor din rafinării contra schijelor eventualelor bombardamente.

Pentru a fi siguri că vor beneficia în continuare de petrol românesc, mai ales că se apropia și campania din U.R.S.S., încă de la începutul lunii martie 1941, în cadrul vizitei efectuate lui Goring la Viena, de către I. Antonescu, acestuia i se cerea ca partea germană să aibă „exclusivitate în livrările României de petrol”³³.

Pe parcursul lunii martie, Berlinul va înființa compania transnațională „Kontinentale Ol A. G.”, companie care va deschide o filială și în România „Kontinentale Ol G.M.B.H.”, cu scopul de a produce aparate și utilaje pentru domeniu petrolier românesc, finanțând, în același timp, și cumpărarea de material pentru foraj și rafinare, indispensabile creșterii exportului de petrol românesc către Germania. Compania va achiziționa, în luna mai 1941, acțiuni ale societății „Astra Română”, devenind acționar majoritar, cu o participație de 50%. Scopul acestei intervenții era exploatarea zăcămintelor petrolifere. Referitor la această achiziție, istoricul Andreas Hillgruber afirmă că ea reprezenta „pecetluirea pătrunderii capitalului german în industria petrolieră unde a dobândit poziție însemnată, dacă nu chiar dominantă”³⁴.

Din cantitatea de 3,9 mil. tone petrol extras în 1941, 2,9 milioane tone au fost exportate în Germania. Cantitatea de petrol exportată în Germania era și rezultatul cererii formulate de partea germană, prin Goring, în ianuarie 1941, privind „intensificarea producției de petrol până la maximum cu riscul de a secătui terenul complet”³⁵. Privitor la convorbirea avută cu Goring la Viena, în

³³ Jacques de Launay, *Mari decizii ale celui de al doilea război mondial*, vol. I (1939-1942), Ed. Științifică și Enciclopedică, București, 1988, p. 270.

³⁴ Andreas Hillgruber, *op. cit.*, p. 195.

³⁵ *Stenogramele*, vol II, p. 508.

6 martie 1941, în cadrul Consiliului de Miniștri, Ion Antonescu prezenta guvernului rezultatele convorbirilor, arătând că a fost abordată problema petrolului, precum și a ajutorului acordat de partea germană pentru construirea de rezervoare necesare stocării petrolului. Cele două părți au stabilit ca prețul petrolului românesc la export să fie mărit cu 5% pentru toate țările importatoare. Într-o altă întrevedere dintre cele două părți, reprezentate de Clodius și Gheorghe Potopeanu, ministrul economiei naționale, din 7 martie 1941, s-a revenit la problema prețului petrolului, partea română solicitând ca prețul petrolului exportat către alte țări decât Germania și Italia, să fie stabilit prin negocieri între țările importatoare și România. La schimb cu petrolul, România dorea să importe produse necesare economiei românești. Conștienți de necesitatea petrolului românesc în susținerea acțiunilor ce urmau să le declanșeze contra U.R.S.S., Hitler, în data de 8 martie 1941, trimetea instrucțiuni prin intermediul generalului Jodl, generalului Walter Warlimont³⁶, cu privire la întărirea pazei regiunii petrolifere române contra unui eventual atac sovietic. Întărirea apărării zonei petrolifere a fost solicitată și generalului I. Antonescu de H. Neubacher, reprezentantul Germaniei pentru problema petrolului la București, în data de 10 aprilie 1941.

În mai 1941, generalul Antonescu este primit la Munchen de Hitler. În cadrul discuțiilor avute, Antonescu este solicitat să mărească cantitățile de petrol către Germania, care-și propunea să atace U.R.S.S. în luna iunie³⁷. În cadrul aceleiași întrevederi era reiterată de către Hitler dorința ca partea română să consolideze paza zonei Ploiești. Cu câteva zile înaintea declanșării războiului germano-sovietic, la 18 iunie 1941, Hitler cerea lui I. Antonescu ca cele două armate să colaboreze la apărarea zonei Ploiești și a portului Constanța contra vreunui atac sovietic. Unităților militare terestre din zona Ploiești li s-au

³⁶ Pentru detalii referitoare la directivele de război date de Hitler vezi: W. Warlimont, *Comandă supremă. În inima Cartierului General al lui Hitler*, Ed. Elit, București, 1999; Hitler, *Directive de război*, Ed. Elit, București, 1998.

³⁷ Referitor la primele acțiuni ale aviației româno-germane pe frontul de est, acțiuni reflectate și de presa vremii cu deosebire de cotidianul „Universul” vezi: Ion Giurcă, *Acțiuni ale aviației militare române în vara anului 1941 reflectate în paginile ziarului Universul* în vol. „100 de ani de învățământ militar aeronautic. Tradiție și continuitate. Doctrină, instruire și înzestrare. Personalități. Acțiuni militare.”, Ed. Centrului tehnic editorial al armatei, București, 2013, pp. 324-338. În cadrul unuia din primele articole scrise în acest cotidian referitor la acțiunile aviației române pe frontul de est se arată în data de 25 iunie 1941, că „Aviația noastră a bombardat obiective militare importante, obținând peste tot rezultate apreciable. În activitatea aeriană din aceste zile, aviația germană și română a obținut o categorică superioritate, distrugând în total 400 de avioane inamice. Lt. Col. Agarici Horia, luptându-se singur cu o escadrilă inamică, a doborât trei avioane”, Apud, Ion Giurcă, *op. cit.*, p. 327.

alăturat și avioanele companiei „Luftwaffe”. Pentru a reuși să livreze cantitățile de petrol necesare susținerii frontului de est, Ministerul Economiei Naționale, prin intermediul secretarului general David Preda, în 10 iulie 1941, în cadrul întâlnirii cu reprezentanții principalelor societăți petroliere afiliate la „Asociația Industriașilor de Petrol din România”, a prezentat acestora dezideratele guvernului în domeniul petrolului, solicitându-le „să crească producția pe terenurile în exploatare”³⁸. Această solicitare nu a putut fi pusă imediat în practică și datorită bombardamentelor sovietice asupra Ploieștiului de pe parcursul lunii iulie 1941. Astfel, în noaptea de 8 spre 9 iulie 1941, sovieticii au lansat mai multe bombe la doar 3 km sud-est de Câmpina. Bombele lansate în acest atac aveau 2,5 m lungime și un diametru de jumătate de metru și erau astfel proiectate încât aveau în interiorul lor alte 120 bombe incendiare. Acest tip de bombe avea capacitatea de a perfora ușor tavanul locuinței declanșând incendii puternice în momentul contactului cu podeaua casei. La mijlocul lunii iulie 1941 (13 iulie), aviația sovietică a atacat prin surprindere gara Ploiești și rafinăriile Astra, Orion și Petrol Block producând incendii puternice. Conform unor evaluări au „fost incendiate 15 rezervoare cu petrol a căror cantitate ar fi fost de 250.000 tone petrol”³⁹. Din cercetările efectuate de Mihai Antonescu la fața locului s-a constatat existența unor grave disfuncționalități în stingerea incendiilor și, de aceea, a solicitat armatei germane 2000 metri de furtun necesar în operațiunile de stingere a incendiilor. În ajutorul pompierilor din zonă a fost deplasată și o unitate de pompieri din București. Pentru creșterea apărării zonei s-a solicitat generalului Speidel aparatură antiaeriană din zona Buzău, unde erau dislocate șapte escadrile de vânătoare.

Referitor la pagubele produse rafinăriilor lovite, ministrul economiei naționale, Ion Marinescu, afirma că pagubele au reprezentat 8% din producția acestora. Victimele bombardamentului au fost cinci morți, dintre care doi soldați români și doi soldați germani și un muncitor, 13 răniți, dintre care șapte grav. Analizând consecințele bombardamentelor, Marele Stat Major a concluzionat că:

- atacul s-a produs prin surprindere, aviația sovietică nefiind descoperită de sistemul de pândă și observare;
- alarma aeriană s-a dat după începerea atacului, ceea ce a făcut ca artileria antiaeriană germană să reacționeze cu întârziere;
- forțele de apărare pasivă și pompierii s-au comportat bine;

³⁸ Gh. Buzatu, *O istorie a petrolului*, p. 340.

³⁹ Vasile Tudor, *Război aerian în România (1941-1944)*, Ed. Tiparg, f.l., 2006, p. 22.

➤ zidurile de protecție din jurul instalațiilor și rezervoarelor și-au dovedit din plin eficacitatea, fiind necesar ca ele să aibă o înălțime egală cu a rezervoarelor;

Tot ca o măsură de apărare împotriva unor noi atacuri aeriene, Comandamentul Militar al Regiunii Petrolifere, de comun acord cu cel german, a transmis o directivă conform căreia „se va deschide focul cu întreg armamentul asupra oricăror avioane care ar zbura peste zona petroliferă”⁴⁰. Atacurile aviației sovietice asupra zonei Ploiești și a județelor învecinate a continuat și în zilele următoare când, în noaptea de 15 spre 16 iulie 1941, au atacat din nou Ploieștiul pentru ca apoi să se îndrepte către aeroportul de la Ziliștea, lansând în dreptul comunei Sihlea „mai multe parașute luminoase”⁴¹. Atacurile sovieticilor erau ghidate și de la sol de către colaboratori sau simpatizanți ai acestora. Astfel, în seara zilei de 16 iulie, radio Moscova în jurul orei 21.42 transmitea „o rugămintă doamnei Potovschi, care ar fi urmat să își anunțe soțul, ori de câte ori avea să fie bombardat Ploieștiul, confirmându-se astfel faptul că, avioanele sovietice au ajuns deasupra obiectivului”⁴². Către finalul lunii iulie, pe 24, aviația sovietică a lansat bombe asupra porturilor Constanța și Cernavodă, pentru ca în aceeași zi să fie vizate localitățile Vălenii de Munte și Valea Călugărească. La distanță de o lună, pe 18 august 1941, avioane sovietice au lansat parașute luminoase deasupra aeroportului de la Ziliștea și șase bombe asupra satului Boboc din județul Buzău. Trebuie menționat faptul că în intervalul cuprins între 9 iulie și 18 august 1941 „aviația sovietică din cadrul Flotei Mării Negre a executat zece raiduri, angajând în total 53 de aparate asupra Ploieștiului”⁴³.

Ca urmare a solicitării lui Hitler, în 29 iulie 1941, cu privire la livrările de petrol către frontul de est, în luna august 1941 se va semna Protocolul Confidențial referitor la producția de benzină de aviație, între Subsecretariatul de Stat al Aerului, Ministerul Economiei Naționale din România și Ministerul Aerului din Germania. Conform protocolului semnat, societățile de petrol din România trebuiau să livreze lunar 10 mii tone de benzină. Pentru a evita în viitor atacurile aviației sovietice asupra zonei Ploiești, Hitler solicita, printr-o scrisoare din 14 august 1941, generalului Antonescu, ca armatele germano-

⁴⁰ Centrul de Cercetare și Păstrare al Arhivelor Militare Române, fond 3393, dosar nr. 55, f. 243. (În continuare se va cita Centrul)

⁴¹ Vasile Tudor, *op.cit.*, p. 23.

⁴² Centrul, fond 4923, dosar 494, f. 127.

⁴³ Constantin Corneanu, *Sub povara marilor decizii. România și geopolitica marilor puteri 1941-1945*, Ed. Scripta, București, 2007, p. 319.

române să nu lase pe sovietici să ocupe peninsula Crimeea, loc de unde ar fi putut ataca zona petroliferă românească. Poziția strategică și zăcămintele petrolifere îl determină pe Hitler ca, în 21 august 1941, să ordone atacarea peninsulei Crimeea⁴⁴. Referindu-se la importanța acesteia, Hitler afirma că ocuparea „peninsulei Crimeea este de cea mai mare importanță pentru asigurarea aprovizionării noastre cu petrol din România. Pentru acest motiv forțarea rapidă a Niprului urmează să fie făcută cu toate forțele aflate în dispoziție, inclusiv angajarea unităților rapide, înainte ca inamicul să aibă răgazul să aducă întăriri”⁴⁵. În același ordin, din 21 august 1941, Hitler cerea și ocuparea bazinului minier Doneț, dar, în primul rând, oprirea aprovizionării armatei sovietice cu petrol din Caucaz.

În cadrul discuției cu generalul H. Guderian, comandantul trupelor de tancuri de pe frontul de est, la Cartierul General de la Wolfsschauze, din 23 august 1941, Hitler a arătat necesitatea cuceririi Crimeii, care era considerată „portavion sovietic susceptibil de a ataca puțurile petrolifere din România”⁴⁶.

Rolul avut de petrolul din România în desfășurarea războiului pe frontul de est este subliniat și în discursul ministrului economiei naționale din 1 septembrie 1941, cu ocazia lansării unui număr din „Monitorul Petrolului Românesc”. Acesta afirma că „Germania este acum cel mai mare consumator de produse petrolifere românești și va rămâne totdeauna cel mai important cumpărător al nostru de petrol”⁴⁷. Această informație trebuie să fie relaționată și cu desfășurarea într-un ritm alert a războiului împotriva U.R.S.S., război declanșat de puțin timp și care, pentru a fi dus la bun sfârșit ar fi trebuit să

⁴⁴ Referitor la importanța Crimeii, Hitler afirma că „Primul țel în spațiul operativ de la nord de M. Neagră îl văd în împiedicarea inamicului de a constitui un nou front defensiv, organizat pe Nipru, cucerind peninsula Crimeea care formează pentru adversar baza sa aeriană în atacurile terenului petrolifer român”, Apud, Valeriu Avram, Alexandru Armă, *Infern deasupra Ploieștiului. Bombardamentul american de la 1 august 1943*, Ed. Militară, București, 2012, p. 46. La rândul său generalul Erich von Maistein, comandantul Armatei a 11 a germane afirma că „Unul din motivele pentru care Înaltul Comandament dorea să cucerească Crimeea era acela că spera să obțină prin aceasta o îmbunătățire a atitudinii Turciei”, Apud, Viorel Gheorghe, *Duel pe cerul României*, în „Dosarele Istoriei”, nr. 7 (59)/2001, pp. 35-41.

⁴⁵ Adrian Pandeia, Eftimie Ardeleanu, *Români în Crimeea 1941-1944*, Ed. Militară, București, 1995, p. 15.

⁴⁶ *Ibidem*.

⁴⁷ *Cuvântul d-lui Ion C. Marinescu, Ministrul Economiei Naționale*, în „Monitorul Petrolului Românesc”, nr. 16-17, 1 septembrie 1941, nepaginat. A se vedea și lucrarea lui Gheorghe Calcan, *Industria petrolieră din România în perioada interbelică. Confruntări și opțiuni în cercurile de specialitate*, Ed. Tehnică, București, 1995, p. 197.

beneficieze de importante cantități de petrol din România. În cadrul relațiilor economice româno-germane, în septembrie 1941, partea germană a propus părții române construirea unei conducte Cernavodă-Constanța, pentru aducerea spre depozitare în România a petrolului din Caucaz (zona Baku). Proiectul nu s-a materializat, deoarece partea română trebuia să suporte integral cheltuielile necesare construirii conductei. Trebuie menționat și faptul că pe parcursul lunii august a anului 1941, la Moscova, au avut loc negocieri secrete între reprezentanții guvernului sovietic și cei ai Marii Britanii, referitoare la acțiunile comune de spionaj împotriva Germaniei și aliaților ei. În documentul semnat la 30 septembrie 1941, se prevedea printre altele că serviciile secrete ale celor două țări să își acorde asistență reciproc. *„Această asistență va include procurarea de documente, procurarea și introducerea de materiale și de stații de radio în teritoriile respective. Organizațiunile britanică și sovietică își vor acorda întreaga asistență pentru realizarea comunicațiilor. Autoritățile britanice și sovietice vor schimba orice informație care poate fi folosită în activitățile subversive. De asemenea, autoritățile britanice și sovietice vor face schimb de informații priviind dezvoltarea mijloacelor tehnice și a metodelor de sabotaj. Britanicii și sovieticii își vor acorda sprijin reciproc pentru stabilirea legăturilor cu structurile lor din zonă și pentru introducerea agenților lor în țările balcanice”*⁴⁸.

La începutul lunii octombrie 1941, vor avea loc mai multe întâlniri între cele două părți, română și germană, în care s-a discutat strategia cuceririi portului Odessa, zonă din care sovieticii atacau regiunea Ploiești. În aceeași lună a avut loc întâlnirea dintre I. Antonescu și generalul Arthur Hauffe, care a avut ca obiectiv coordonarea atacului asupra Odesei. În urma întrevederii, Hitler hotărăște trimiterea în zonă „a mai multă artilerie grea, în funcție de situație”⁴⁹. În 16 octombrie 1941, armatele româno-germane intră în Odessa. Prin ocuparea Odesei se consolida „siguranța zonei petrolifere române”⁵⁰.

În ultimele luni ale anului 1941, au loc mai multe întrevederi care au avut ca subiect problema petrolului românesc, germanii solicitând suplimentarea cantităților de petrol. În 19 noiembrie 1941 Killinger, ambasadorul Reichului în România, într-o conferință de presă afirma că „ne trebuie mai multe, dar în primul rând petrol”⁵¹. În perioada 26-28 noiembrie 1941, I. Antonescu și Mihai

⁴⁸ Maria Georgescu, Mihai Retegan, S. S. I.-S. O. E. *Jurnal politic(1941-1944)*, Ed. Rao, București, 2007, pp. 207-208.

⁴⁹ Col. Dr. Alesandru Dușu, *Între Wermacht și Armata Roșie. Relații de comandament româno-germane și româno-sovietice 1941-1945*, Ed. Enciclopedică, București, 2000, p. 67.

⁵⁰ *Ibidem*.

⁵¹ Gh. Buzatu, *O istorie a petrolului*, p. 349.

Antonescu fac una din cele mai importante vizite în Germania. În cadrul acestei vizite, Mihai Antonescu solicita părții germane ca, atunci când vor începe forările de petrol din Rusia, să fie înapoiate României cantitățile de petrol date Germaniei pe perioada războiului. În timpul discuțiilor cu Goring, M. Antonescu solicita părții germane ca în schimbul petrolului România să primească „aur, armament, materii prime pentru industria metalurgică, mașini agricole”⁵². În cadrul vizitei s-a convenit ca România să crească exporturile de petrol către Germania. Pentru păstrarea securității zonei petrolifere din România, autoritățile germane cer României, la 1 decembrie 1941, să livreze flotei italiene 50.000 tone de păcură lunar, timp de patru luni, pentru ca aceasta să reziste în zona frontului din Africa, din bazinul oriental al Mediteranei, din strâmători și M. Neagră. Dacă acest front ar fi căzut, ar fi fost afectată și zona Ploiești. În 10 decembrie 1941, între România și Germania are loc o nouă rundă de negocieri, în cadrul căreia partea germană solicită petrol și cereale, dar ezită să ofere fier și cărbune. Cu toate că livrările de petrol creșteau continuu, marina germană considera insuficientă cantitatea de combustibil primită. În 12 decembrie 1941, amiralul Raeder afirma că „necesitățile flotei au fost înjumătățite datorită lipsei petrolului”⁵³. Reichul solicita României, în 29 decembrie 1941, să pună la dispoziția războiului comun „lucru cu care România poate contribui cel mai mult: petrol și benzină”⁵⁴. Cererile adresate de Hitler în 29 decembrie 1941, i s-a dat un răspuns afirmativ din partea autorităților române, prin scrisoarea transmisă ca răspuns de I. Antonescu în data de 5 ianuarie 1942. Cantitatea de petrol alocată în acel moment era cu 33.380 tone petrol peste cantitățile contractate. Totuși, anul 1942 începe tensionat, ca urmare a raportului făcut în 5 ian. 1942, de către reprezentanții Germaniei la București, raport în care arătau că, în luna decembrie 1941, cantitățile de petrol livrate au fost ceva mai mici față de necesarul frontului. Prin intervenția lui Hitler și a reprezentanților Germaniei la București s-a încercat impulsivizarea exporturilor de petrol spre front. În 14 ianuarie 1942, Nicolae Răzmeriță, reprezentantul României la Berlin pentru negocieri economice, anunța Bucureștiul că acestea erau gata să fie rupte, în principal datorită nesatisfacerii cantităților crescânde solicitate de germani. Urmare a acestui neajuns, von Killinger, în 23 ianuarie 1942, intervine la autoritățile

⁵² Vasile Arimia, Ștefan Lache, *Antonescu-Hitler. Corespondență și întâlniri indite 1940-1944*, vol. 1, Coordonator științific Fl. Constantiniu, Ed. Cozia, București, 1991, doc.30, p.133.

⁵³ Eugen Preda, *op.cit.*, p. 89.

⁵⁴ Col. Dr. Alesandru Duțu, *op. cit.*, p. 52.

române, solicitând creșterea exportului de petrol, în pofida măririi acestuia încă din data de 5 ianuarie 1942.

Pentru obținerea cantității crescânde de petrol necesară aprovizionării frontului, cât și pentru protejarea zonei petrolifere, în 30 ianuarie 1942, se încheie un protocol între Comandamentul Apărării Antiaeriene și Misiunea Militară Germană. Conform acestui protocol, în zona Ploiești a fost dislocată aparatură antiaeriană germană de diferite calibre. Au fost aduse 18 baterii de tunuri cu calibrul de 88 mm, 12 baterii de tunuri cu calibrul de 20 mm, 3 baterii proiectoare, 3 companii captive și sistemul de transmisiuni existent.

La începutul lunii februarie 1942, Ion și Mihai Antonescu fac o vizită în Germania la Rastenburg, din Prusia Orientală. În discuțiile avute în 11 februarie cu Hitler, I. Antonescu a prezentat un tabel ce cuprindea cantitățile de petrol ce au fost livrate frontului german. Din cantitatea de 5,3 mil tone producție, 2.672.000 tone au fost livrate Germaniei și frontului. A doua zi, pe 12 februarie, I. Antonescu a avut o întâlnire cu Ribbentrop, în centrul discuțiilor fiind petrolul necesar frontului.

În 24 martie 1942, se materializează o altă cerință impusă de situația frontului, aceea a înființării Comandamentului Local al Artileriei Antiaeriene în zona Ploiești. Acest comandament va avea, în vara anului 1942, următoarea alcătuire de forțe: 18 baterii calibrul 88 mm, 12 baterii calibrul 20 mm, 2 baterii militare antiaeriene, 2 baterii proiectoare (toate germane), precum și patru baterii românești, două de calibrul 75 mm și două calibrul 37 mm.

Romanian Oil - the Geostrategic Axis of Romanian-German Relations - 1940-1944 (I)

The Second World War was the greatest military, economic, political and diplomatic confrontation of the 20th century. During the war, the two alliances (Axis and United Nations) fought each other in several parts of the world (Europe, Africa, and Pacific Ocean).

In this context, oil played a decisive role in the outbreak and development of the Second World War, and is rightly considered the “nerve” of modern warfare. The role of oil in the conduct of the war was synthetically noted by the French historian Jean Berrely.

The fact that Romania accounted for 2.2% of the world’s oil production, making it the world’s sixth largest exporter after the U.S.S.R., the U.S.A., Venezuela, Iran, Bahrain and the Netherlands Indies, explains the important role it played in relations with both Germany and the Allies. Romania’s relationship with the Reich was a special one, due to the fact that at the beginning of the war, oil was in greater quantities in the Allies’ camp, a fact revealed by another French historian, Rene Sedillot, who rightly observed that, in the course of the conflict, oil would work for the victory of the nations that already had it, for the defeat of the nations that lacked it.

În acest număr:

•În Finlanda meseria de profesor, nu mai spunem de director, sunt văzute și valorizate ca fiind printre cele mai onorabile din întreaga societate, această apreciere se observă și în salarizarea acestora [...]” (p.14)

•“Contextul actual în care trăim impune necesitatea unor eforturi comune de responsabilizare a actorilor educației în ceea ce privește folosirea rațională a resurselor și conservarea ecosistemelor, de însușire a unui comportament [...]” (pag. 45)

“La momentul scrierii acestei lucrări se împlinesc aproape 25 de ani de la trecerea în neființă a criticului literar Valeriu Cristea, cel care, cu doar doi ani înainte să ne părăsească, publica volumul cu titlu premonitoriu *Bagaje pentru paradis*” (pag. 109)

“Două armate române au fost scrivate sub șenilele tancurilor sovietice. Peste 150 000 de soldați morți sau dispăruți” (pag. 114)

“Participating in the “Benchmarking the Finnish & Estonian Education System” mobility in Helsinki, Finland and Tallinn, Estonia, was a good opportunity to get first-hand contact with the realities of Finland and Estonia and the two countries’ education systems.” (p. 24)

“The project *Students Actively Learning Entrepreneurial Skills* (Reference No. 2020-1-BE02-KA229-074685_2) started in 2020 (with a one year delay due to the pandemic situation) was created out of the desire of the schools involved to contribute to the personal and professional development of students. (p. 49)

„Într-o societate *lichidă*, în care valorile sunt mereu în schimbare, unde informațiile stau la un click distanță de noi, existența unor repere solide este indispensabilă. Consider că realizatorii acestei reviste și-au propus ca la fiecare număr, să ofere câteva repere culturale și educaționale, tuturor acelor care doresc să adauge cărămizi ale cunoașterii la parcursul lor de creștere și dezvoltare. [...]

În tot acest arc de timp, ne-am bucurat de o frumoasă colaborare și susținere reciprocă. Prin diferitele inițiativă, venite din partea cadrelor didactice și ale elevilor, cu prilejul diferitelor evenimente și proiecte, am putut constata că vreți binele acestor copii, că ne prețuiți, că mica noastră activitate din cadrul centrului nu trece neobservată în ochii dumneavoastră. Fie ca Bunul Isus, maestru și învățătorul nostru prin excelență, să vă răsplătească pentru implicarea dumneavoastră în educarea copiilor!

Feliciti membri colectivul de redacție pentru perseverența cu care se dedică pentru ca fiecare număr al revistei să fie cât mai educativ!”

Coordonator Centru de zi Sf. Francisc,
Sr. Bernadeta Secaci
SFMA

SALES - "Students Actively Learning Entrepreneurial Skills"

ERASMUS +

LICEUL TEORETIC
BOGDAN VODĂ

HĂLĂUCEȘTI
TEL. 0232 717 513
FAX 0232 715 671

Print realizat la

www.pimcopy.ro

www.liceulhalaucesti.ro

ISSN: 2668 - 1196